

M O R Ç A T I
K A D I N S I Ğ I N A Ğ I
V A K F I

► **MOR ÇATI DENEYİMİ
KADINA YÖNELİK ŞİDDETE
DAİR NELER ANLATIYOR?**

**KADINA YÖNELİK ŞİDDET
DEĞERLENDİRME RAPORU**

► **MOR ÇATI DENEYİMİ KADINA YÖNELİK ŞİDDETE DAİR NELER ANLATIYOR?**
KADINA YÖNELİK ŞİDDET DEĞERLENDİRME RAPORU

Yazarlar

Aslı Elif Sakallı, Duygu Doğan, Hazal Günel, Zuhal Güreli

Katkıda Bulunanlar

Berna Ekal, Burcu Çolak, Bürge Elvan Erginli, Clemence Dumas, Çiçek Tahaoğlu, Derya Acuner, Esen Özdemir, Gökçeçiçek Ayata, İlknur Yüksel Kaptanoğlu, Melike Keleş, Meltem Ağduk, Merve Koç, Nalan Akpınar, Neşe Hacısalihoğlu, Nihan Damarlı, Nükhet Sirman, Özge Burak, Perihan Meşeli, Selma Toluay, Sibel Özen, Tuğçe Canbolat, Ulaş Sunata, Zehra Tosun

Tasarım ve Uygulama

Feyza

Mayıs 2017, İstanbul

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

Katip Mustafa Çelebi Mahallesi Anadolu Sokak No: 23 D: 7-8 Beyoğlu / İstanbul
Tel: 0212 292 52 31/32 Faks: 0212 292 52 33
morcati@morcati.org.tr www.morcati.org.tr

Bu kitap Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu desteğiyle yürütülen “Kadına Yönelik Şiddeti Önlemede Önemli Bir Başlangıç: Veri Toplama Modeli Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması” projesi kapsamında hazırlanmıştır. İçeriğinden Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı sorumludur.

► İÇİNDEKİLER

1. Giriş	6
2. Yöntem ve Sınırlılıklar	8
2.1 Mor Çatı'nın Sosyal Çalışma ve Veri Toplamaya Yaklaşımı.....	9
2.1.1 Mor Çatı Veri Toplama Modeli ve Veri Programı.....	10
2.1.2 Dayanışma Merkezinde Veri Toplama.....	10
2.1.3 Sığınakta Veri Toplama.....	11
2.1.4 Bulguların Ortaya Çıkarılması.....	11
3. Mor Çatı'nın Yıllık Niceliksel Verileri	13
3.1 Demografik Bilgiler.....	13
3.2 Şiddete Ait Bilgiler.....	16
3.3 Demografik Veriler ve Şiddete Ait Verilere Göre Mor Çatı'dan Destek Alan Risk Grupları.....	19
4. Mor Çatı'nın Yıllık Niteliksel Verileri: Mor Çatı'dan Destek Alan Kadınların Şiddetten Uzaklaşma Deneyimleri	25
4.1 Başvuru Sebepleri ve Karşılaşılan Zorluklar.....	25
4.2 Mor Çatı'dan Talep Edilen Destekler.....	31
4.3 Mor Çatı'yla İlişkilenen Kadınların Başvurdukları Diğer Kurumlar ve Mekanizmalar.....	32
4.3.1 Kolluk Kuvvetleri.....	33
4.3.2 Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM'ler).....	34
4.3.3 Barolar ve Adli Yardım Hizmetleri.....	35
4.3.4 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlükleri (ASPİM).....	36

4.3.5 Mülki Amirlikler.....	37
4.3.6 Aile Mahkemesi.....	38
4.3.7 Savcılıklar.....	38
4.3.8 Belediye.....	39
4.3.9 Sağlık Kurumları.....	40
4.3.10 6284 Sayılı Kanun.....	40
4.4 6284 Sayılı Kanun ve Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının Kadınların Güçlenmesindeki Rolü.....	44
4.4.1 Kadınların İhtiyaç Duyduğu Bilgiyi Doğru Yöntemlerle Paylaşabilmek ve Karar Alıcıların Onlar Olduğunu Unutmamak.....	46
4.4.2 Mekanizmaların İşlediğinin Deneyimlenmesi.....	47
5.Ekler.....	52
5.1 Mor Çatı veri programı içindeki veri giriş formları listesi.....	52
5.2 İstanbul Sözleşmesi uygulamalarının izlenmesi sürecinde Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanıp GREVIO'ya sunulan Devlet Raporundaki 6284 sayılı Kanun tedbirlerine dair tablolar.....	53
5.3 2017 yılı boyunca Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı tarafından yapılan bilgi edinme başvuruları ve bunlara gelen yanıtlar.....	56

► Mor atı Deneyimi Kadına Yönelik Şiddete Dair Neler Anlatıyor?

Kadına Yönelik Şiddet Değerlendirme Raporu

Bu rapor Türkiye’de kadına yönelik Şiddetin yaygınlığını, etkilerini ve Şiddetle mücadele mekanizmalarını Mor atı deneyimi üzerinden ele alarak durum tespiti yapmayı amaçlamaktadır. Mor atı, İstanbul merkezli yerel bir kadın örgütüdür, ancak İstanbul dışında yaşayan kadınların ve beraberindeki çocuklar da destek almaktadır. Rapora kaynaklık eden verilerin tamamı Mor atı’nın 2017 yılında dayanışma merkezi ve sığınak çalışmaları kapsamında toplanmıştır.

1. Giriş

Günümüzde kadına yönelik şiddet ulusal ve uluslararası ölçekte bir insan hakları sorunu olarak tanınmakta olup şiddetin önlenmesi için çok sayıda yasal ve yönetsel tedbir ve mekanizma bulunur.¹ Kadına yönelik şiddetle mücadele yalnızca devletlerin ve yönetim organlarının sorumluluğu olarak görülmemekte, sivil toplum, medya ve özel sektör gibi toplumsal hayatı düzenleme, denetleme ya da değiştirme gücü bulunan yapılara da rol biçilmektedir. Bu hukuki metinlerin ve günümüzde en çok başvurulan şiddet önleme mekanizmalarının temelini 1970'li yıllarda Avrupa ve Kuzey Amerika'daki feministlerle başlayan yeni feminist akımların kadına yönelik şiddeti sorunsallaştırmakta kullandığı yaklaşımlar ve bu konuda ortaya koyduğu tespitler oluşturmaktadır. İkinci dalga feminizmin kadınlar ve erkekler arasındaki eşitsiz güç ilişkileri ve gündelik yaşamın hemen her alanında erkeklerin kadınlar üzerinde kurdukları mutlak kontrol bağlamında işaret ettikleri tahakküm araçlarının en önemlilerinden biri erkek şiddetidir. Farklı şiddet biçimlerinin, erkeklerin üstünlüklerini ve ayrıcalıklarını devam ettirmek için başvurdukları politik, stratejik bir araç olduğuna işaret etmişlerdir. Erkeklerin "doğaları gereği" şiddete meyilli oldukları kabulünü eleştirmişlerdir. "Özel olan/alan politiktir" ifadesiyle ev/aile içi, gündelik ve yakın ilişkileri de güç ilişkileri olarak tartışarak erkek şiddetinin özel olan ve kamusal olan arasındaki ayrımı kuran önemli araçlardan biri olduğunu vurgulamış ve evin güvenli, politika dışı ve şiddetsiz bir alan olduğu varsayımını yıkmışlardır. Bu eleştirel tespitlere paralel olarak, sığınak modelleri, kadın dayanışma merkezleri, müdahale merkezleri ve telefon hatları gibi bugün dünyada en çok başvurulan erkek şiddetiyle mücadele mekanizmaları da feminist politikanın ürünleri olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye'de kadına yönelik şiddeti toplumsal bir sorun olarak tanımlayan ve bununla mücadeleye dönük politikaların ortaya çıkmasını sağlayanlar da Türkiyeli feministler ve kadın hareketi olmuştur. 1980'lerin bilinç yükseltme buluşmaları ve 1987 yılında yapılan dayağa karşı yürüyüşten bugüne feminist örgütlenmeler

1 Türkiye'nin 1986 yılında imzaladığı Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'nin (CEDAW) Birleşmiş Milletler bünyesinde yer alan yedi temel insan hakları sözleşmesinden biridir. Kadına yönelik yapısal ve kişisel şiddetle mücadelede anahtar bir belge olan CEDAW, bildiri ve önergelerden farklı olarak, sözleşmeyi onaylayan ve imzalayan bütün ülkeler için bağlayıcıdır ve uygulanmak zorundadır.

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) 1 Ağustos 2014 tarihi itibarı ile Türkiye'de yürürlüğe girdi. Sözleşme, cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelli tüm ayrımcılık biçimlerine karşı mücadele edilmesi, erkek şiddetinin önlenmesi, şiddete karşı tedbir alınması, şiddete maruz kalan kadınların zararlarının tazmin edilmesi ve şiddet uygulayan kişilerin şiddet eylemi ile orantılı cezalar ile cezalandırılması konusunda devletlere kapsamlı yükümlülükler getirir.

6284 sayılı Kanun (Ailenin Korunmasına ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun) İstanbul Sözleşmesi'nin temel ilkeleri üzerine bir çerçeve oluşturulan kapsamlı bir şiddetle mücadele aracıdır. Kanun herhangi bir medeni hal ayrımı yapmaksızın tüm kadınlara, erkek şiddetinin sona ermesi, korunma, güçlenme ve adalete erişim için gerekli, somut duruma uygun yasal, sosyal ve ekonomik vb. tedbir ve desteklere başvurma hakkı tanır.

gündelik ilişkilerin cinsiyetçi ve ayrımcı kurgusunu tartışmaya açarken eş zamanlı olarak Türkiye’de sığınakların açılmasına, şiddete müdahale ve şiddetten korunma mekanizmalarının geliştirilmesine, şiddeti besleyen eşitsiz ve ayrımcı yasal düzenlemelerin ve uygulamaların değiştirilmesine ve erkek şiddetinin toplumsal bir sorun olarak bilinir ve görünür olmasına öncülük etmişlerdir.

Son 30 yıldır, erkek şiddetiyle mücadelede kadın dayanışmasını temel alarak aktif rol oynayan feministler ve kadın örgütlenmeleri erkek şiddetinin sorunsallaştırılması ve önlenmesi konusunda eleştirel bilgi birikiminin ve alternatif yaklaşımların oluşmasını da sağlamıştır. Kamu otoritelerinin finansal desteğiyle sığınak ve dayanışma merkezi çalışmalarını özerk biçimde feministlerin yürüttüğü Avrupa ve Kuzey Amerika’dan farklı biçimde, Türkiye’de sığınaklar, müdahale ve destek merkezleri gibi mekanizmalar doğrudan merkezi yönetime bağlı çalışmaktadır. Bu sebeple Avrupa’da feminist yöntemin profesyonelleşmesinin yarattığı olumsuzluklar veya feminist yöntemin özerkliğinin nasıl korunacağı gibi konular tartışılırken, Türkiye’deki feministler için kadına yönelik şiddetle mücadele mekanizmalarının yaygın bir kamu hizmeti haline gelmesi ve bu hizmetlerin kadınlardan yana bir bakışla sağlanması gibi konular ağırlık kazanmıştır.²

Mor Çatı, dayanışma merkezi ve sığınak çalışmasının feministler tarafından sürdürüldüğü Türkiye’deki az örnekten biridir.³ 1990 yılından beri bu faaliyetlere devam eden Mor Çatı, şiddeti önleme yollarını ve araçlarını çeşitlendirmeye ve kurumda biriken deneyimi tüm kadınlar için erişilebilir kılmaya çalışıyor. Erkek şiddetiyle mücadele politikalarının kadınların ihtiyaçları, talepleri ve deneyimleri doğrultusunda ve kadına yönelik şiddete dair somut veriler temelinde şekillenmesi gerektiğini savunuyor. Diğer kadın örgütlenmeleri ile birlikte bu sorunun bütüncül ele alınması için çalışıyor. Erkek şiddetine karşı destek mekanizmalarının nasıl olması gerektiğine ve kadın dayanışmasının nasıl örülebileceğine dair bilgi üretilmesine de katkı sağlıyor.

2 Berna Ekal, Women’s Shelters in Turkey. Whose Responsibility?, *Ethnologie française* 2014/2 (Vol. 44), p. 237-245.

3 Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı’nın dışında 2005-2016 yılları arasında Kadın Dayanışma Vakfı sığınak çalışması yürütmüştür. 2016 yılında protokolleri yenilenmediği ve bütçe verilmediği için Kadın Dayanışma Vakfı sığınağını kapatmak zorunda kalmıştır. Kadın örgütlerinin yürüttüğü dayanışma merkezleri ise Türkiye’de daha yaygındır. Sığınaklar ve Dayanışma Merkezleri Kurultayı feminist bir yöntemle sığınak ve dayanışma merkezi faaliyeti yürüten bağımsız kadın örgütlerinin bileşeni olduğu bir platformdur. Bu örgütlerin düzenlediği Kurultay’da şiddete karşı mücadelenin güçlendirilmesi, sığınak ve danışma/dayanışma merkezlerinin kadın ve çocukların şiddetten uzak bir yaşama geçişlerini sağlayacak bir işleve kavuşmaları ve feminist yöntemlerle yürütülmeleri, kadın örgütlenmeleri arasında dayanışma ve paylaşımların geliştirilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele için ortak politikalar geliştirilmesi amacıyla her yıl kamu kuruluşlarının kadına yönelik şiddetle ilgili birimlerinden kadınlar ve feministlerle bir araya gelmektedir.

Elinizdeki bu rapor “Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesinde Önemli Bir Başlangıç: Veri Toplama Modeli Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması” projesi kapsamında Mor Çatı'nın 2017 yılında topladığı verilere dayanarak hazırlandı. Proje kapsamında iki yıl boyunca çift katmanlı bir çalışma yürütüldü: Bir yandan Mor Çatı politikasını ve çalışmalarını veri temelli bir yaklaşımla desteklemek üzere bir veri toplama modeli ve elektronik başvuru takip sistemi kuruldu ve bu modelin yaygınlaşmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirildi. Öte taraftan, ulusal düzeyde kamu otoritelerinin ve bu alanda çalışan aktörlerin etkili ve bütüncül politikalar üretmesi ve uygulamalarını çeşitlendirmesi ve geliştirmesi için veri temelli bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiği savunularak yayınlar üretilip çeşitli faaliyetler düzenlendi. Bu rapor ise geliştirilen model kapsamında ve program ile bir yıl boyunca toplanan bilgiler ve Mor Çatı deneyimi ışığında erkek şiddetinin yaygınlığı ve etkileri, kadınların deneyimleri ve mücadele yöntemleri, mevcut yasalar ve diğer mekanizmalar ile bunların uygulamaları ve etkinliğine dair somut verilere dayanarak bir durum tespiti yapmayı amaçlamaktadır. Çalışma, Mor Çatı deneyimi ile sınırlı olmakla birlikte kadına yönelik şiddet alanında eleştirel bilgi üretimine katkı sağlamayı, bu alandaki verilerin işlenmesi ve yorumlanması için gerekli ortak ölçütlerin oluşmasına katkı sunmayı hedeflemektedir.

Raporun sonraki bölümünde Mor Çatı'da nasıl veri toplandığı ve bunların rapor kapsamında hangi yaklaşım ve yöntemler kullanılarak analiz edildiği anlatılacaktır. Üçüncü bölümde, Mor Çatı'nın yıllık verileri nicel olarak incelenecek ve kadınların 2017 yılında Mor Çatı ile paylaştığı demografik bilgiler ile şiddete ait bilgileri kapsayan bir veri setine çoklu müteakabiliyet analizi (multiple correspondence analysis) uygulanarak oluşturulan risk gruplarına yer verilecektir. Son bölümde ise risk gruplarından hareketle Mor Çatı'dan destek alan kadınların şiddetten uzaklaşma deneyimleri ele alınacak ve kadınların karşılaştığı zorluklar, başvurdukları kurumlarda karşılaştıkları iyi ve kötü uygulamalar ve bunların güçlenme süreçlerine etkisine yer verilecektir.

► 2. Yöntem ve Sınırlılıklar

Bu rapor 2017 yılında Mor Çatı dayanışma merkezinden ve sığınağından destek alan kadınların deneyimleri ve bilgileri, ya da sayıyla ifade etmek gerekirse başvuran 1001 kadın ve çocukla yapılan ve toplam 2115 görüşmede paylaşılan veriler temel alınarak hazırlanmıştır. Ulusal ya da bölgesel bir akademik araştırmadan farklı olarak, rapor Mor Çatı'da kadınlarla yürütülen sosyal çalışma vesilesiyle edinilen ve Mor Çatı'daki veri toplama faaliyeti dayanışma faaliyetinin önüne geçmediği için Mor Çatı'ya başvuranların sağlamaktan rahatsızlık duymadıklarıyla sınırlı veriye dayanmaktadır.

Bu veriler iki aşamada değerlendirilmektedir: İlk olarak, veriler nicel olarak incelenmiş ve kadınların 2017 yılında Mor Çatı ile paylaştığı demografik bilgiler ile şiddete ait bilgileri kapsayan bir veri setine çoklu müteakabiliyet analizi (multiple correspondence analysis) uygulanarak Mor Çatı'ya daha çok hangi grupların başvurduğu ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu gruplar, daha önceden belirlenmiş kriterlere göre oluşturulmuş değil, ilgili bölümde daha detaylı ele alacağımız üzere,

mütekabiliyet analizinin neticesi olarak ortaya çıkmış gruplardır. Mor Çatı'ya yapılan başvurulardan yola çıkılarak oluşturuldukları için şiddetin hangi gruplarda daha sık yaşandığını değil, şiddet yaşantısından uzaklaşma (ve dolayısıyla Mor Çatı'ya ulaşma) imkanlarının/ihtimallerinin her grup için nasıl şekillendiğini göstermektedir. Bu anlamda, gruplar, toplumda yaygın olduğu bilinen erkek şiddetinin kimi daha çok etkilediğini gösteren bir araç olarak değil, bu şiddete maruz kalan her yaştan ya da eğitim ve gelir seviyesinden kadının şiddet yaşantısından uzaklaşmak için verdiği mücadelenin bir resmi olarak görülmelidir. Ancak bu rapor nicel incelemeyle sınırlı değildir. İkinci aşamada verilerin nitel olarak incelenmesiyle, bu grupların Mor Çatı'da ve Mor Çatı dışında başvurdukları kurumlarda karşılaştıkları iyi ve kötü uygulamaların da ortaya konması ve bunların erkek şiddetiyle mücadele politikaları belirlenirken bir temel oluşturması hedeflenmiştir.

Raporun çerçevesi, kadına yönelik erkek şiddeti üzerine çalışan sivil toplum temsilcileri, gazeteciler, akademisyenler ve Mor Çatı gönüllülerinin katılımıyla 20 Kasım 2017'de İstanbul'da gerçekleşen toplantıda dile getirilen öneriler çerçevesinde belirlenmiştir. Toplantıda, dayanışma merkezinde kadınlarla yapılan görüşmelerde hangi verilerin nasıl bir yöntemle toplandığı anlatılarak, Mor Çatı veri programında tutulan verilerin filtrelenmesi sonucunda hazırlanan özet rapor paylaşılmıştır. Katılımcılar, kullanılan veri toplama yöntemi çerçevesinde raporun içeriği ve biçimine dair görüş ve önerilerini bildirmişlerdir. Bu öneriler kapsamında kadınların deneyimlerini niceliksel verilerle ortaya koymanın yanı sıra öznel deneyimlerine dayalı niteliksel veriye de yer verilmesi kararlaştırılmıştır.

2.1 Mor Çatı'nın Sosyal Çalışma ve Veri Toplamaya Yaklaşımı

Mor Çatı'nın dayanışma temelli çalışmalarında öncelikli amaç kadınların kendilerini rahatça ifade edebilmeleri, ihtiyaçlarını ve yapmadıklarını değerlendirebilmeleri için uygun koşulları sağlamaktır. Görüşülen kişiye kendisini rahat ve güvende hissettirebilmek, deneyimini paylaşabileceği alanı kurabilmek için bazen soru sormaktan ya da kişinin anlatısını bölmekten kaçınmak gerekebilir. Bu nedenle dayanışma merkezinde kadınlarla yapılan görüşmelerde bir anket formu kullanılmamakta, görüşmeler her zaman soru-yanıt biçiminde ilerlememektedir. Her kadının, tekil ihtiyaçları ve deneyimi doğrultusunda desteklenmesi gerekliliği benimsenmektedir. Her deneyimin kendine has yanları olmasına karşın erkek şiddetinin toplum düzenine ilişkin yapısal bir sorun olması nedeniyle kadınların anlatılarındaki öğeler ve şiddetle mücadele yolları pek çok noktada ortaklaşmaktadır. Tekillikler ve ortaklıklar bir araya getirilip değerlendirilerek başka pek çok kadının şiddete karşı mücadelesinde işe yarayabilecek pratik bilgilere dönüştürülebilmektedir. Bu bağlamda, Mor Çatı'da veri toplama faaliyeti dayanışmanın önüne geçen bir amaç değil, dayanışma ve destek mekanizmalarını zenginleştirebilecek bir araç olarak kullanılmaktadır. Burada tekrar altı çizilmesi gereken husus, başvuranların sağladığı bilgiler dışında başka bir veri toplama faaliyetinde bulunulmadığıdır. Yalnızca başvuranların gönüllü olarak paylaştığı bilgiler veriye dönüştürülmektedir.

Diğer çalışmalarda olduğu gibi veri toplama modeli geliştirilirken de ilişki kurulan kadınların hiçbir şekilde zarara uğramaması en temel etik kaygı ve öncelik oldu ve model buna göre şekillendi. Paylaşılan bilgilerin kayıt altına alındığı konusunda kadınlar eskiden olduğu gibi yine sözlü olarak bilgilendirilmektedir. Toplanan veriler proje kapsamında tasarlanan veri programına kadınların güvenliğini ve gizliliğini tehlikeye atmayacak şekilde kaydedilmektedir.

2.1.1 Mor Çatı Veri Toplama Modeli ve Veri Programı

Veri programı içinde başvuru takibi açısından gerekli bilgiler, demografik bilgiler, güvenlik planına ilişkin bilgiler, ne tür bir dayanışma kurulduğuyula ilgili bilgilerin yanı sıra kurumları izleme ve uluslararası ölçekte kadına yönelik şiddetle mücadele politikalarının belirlenmesi için gerekli bilgileri içeren 11 ayrı veri giriş formu bulunmaktadır.⁴ Paylaşılan bilgilerin bir kısmı nicel analize uygun olması amacıyla veri programında kapalı uçlu veri alanlarına kaydedilmektedir. Kadınların sosyal kaynakları, ilişkileri, becerileri, şiddet deneyimleri, kurumlara ve uygulamalara dair görüşleri gibi bilgiler ise uzun metin alanlarına kaydedilmektedir. Programda hiçbir alanı doldurma zorunluluğu bulunmamaktadır.

2.1.2 Dayanışma Merkezinde Veri Toplama

Dayanışma merkezinde iletişimin telefon, e-posta ya da yüz yüze yapılmasından bağımsız olarak kadınların aktardığı bilgiler başvuru takibinin sağlanabilmesi, risklerin tespit edilerek güvenlik planı oluşturulması, dayanışmanın kadınların ihtiyaçları doğrultusunda sağlanabilmesi ve bu alanda çalışan kurumların izlenip değerlendirilebilmesi amacıyla kayıt altında tutulmaktadır.

Kadınların çoğu yaş, uyruk, şiddet uygulayanla yakınlık durumu, yaşadığı yer, medeni durumu, şiddet uygulayanla aynı ortamda yaşayıp yaşamadığı, çocuk sayısı, iş durumu, sosyal güvence durumu, eğitim durumu, şiddet türleri, ihtiyaç duydukları destekler gibi konularda bilgi paylaşmaktadır. Kadınların deneyimleri ve ihtiyaçları doğrultusunda onlara sağlanan destekler de programa kaydedilen veriler arasındadır.

Kadınlar yaşadıkları şiddet nedeniyle ihtiyaç duydukları destekleri paylaşmanın yanı sıra Mor Çatı'ya başvurmadan önce devlet kurumlarına yaptıkları başvurulara, bu başvuruların hangi aşamalarda olduğuna, kadınların taleplerine kurumlar tarafından nasıl yanıt verildiğine veya kurum çalışanlarının uygulamalarına dair bilgi de paylaşıyorlar. 6284 sayılı Kanun'dan faydalanma talepleri kurumlara en öncelikli başvuru sebeplerinden biridir. Dayanışma merkezinde kadınların taleplerine yönelik en sık yapılan yönlendirmelerden biri Kanun'dan faydalanma yolları hakkındadır. Kanun kapsamındaki tedbirlerin işlevleri, bunlara nasıl başvurulacağı konusunda bilgi paylaşılmaktadır. Bunun yanı sıra kadınlara

⁴ Veri giriş formları hakkında detaylı bilgi ekler bölümünde yer almaktadır. Bkz. sayfa 92.

önceden çıkarılmış bir tedbir kararını uzatmak, kararın ihlali durumunda yapabilecekleri hakkında da destek ve bilgilendirme yapılmaktadır. Bu süreçte kadına yönelik erkek şiddetiyle mücadelede sorumluluğu bulunan tüm kurumlara ve kanun uygulamalarına dair bilgi toplamak mümkün olmakta ve uygulamalara dair izleme çalışması yapılabilmektedir. Bu izleme çalışmasından elde edilen bilgiler doğrultusunda politika çalışmaları yürütülmektedir.

Dayanışma merkezinde kadınlar ile birden fazla görüşme yapılabilmekte, ilerleyen görüşmelerde kadınların kendileri hakkında veya hayatlarındaki gelişmelere dair yeni bilgiler paylaşmaktadırlar. Kadınlar bazen ilk görüşmede paylaşmadığı bir bilgiyi ikinci veya sonraki görüşmelerde paylaşmayı tercih edebilmektedir. Bu gibi durumlarda edinilen yeni veriler doğrultusunda veri programındaki ilgili alanları kapsayan formlar güncellenmektedir.

2.1.3 Sığınakta Veri Toplama

Mor Çatı sığınağı 20 kişilik kapasitesiyle yılda ortalama 50 kadın ve çocuğa destek sağlamaktadır. Mor Çatı sığınağında sabit bir kalış süresi yoktur. Kadınların bağımsız bir hayat kurmak için ihtiyaç duyduğu süre onlarla birlikte değerlendirilerek belirlenir. Mor Çatı'da sığınak desteği, öncelikli olarak kadınlara çocuklarıyla birlikte can güvenliği tehdidi yaşamaksızın geçici olarak kalabilecekleri güvenli bir yer sağlamak demektir. Fakat bunun ötesinde her kadının öznel deneyimine göre güçlenmesi ve şiddetsiz yeni bir hayat kurmasını sağlayacak psikolojik ve sosyal desteklerin, şiddeti sonlandırmayı ve korunmayı sağlayacak hukuki desteklerin feminist yöntemle ve kadın dayanışması temelinde sunulması anlamına gelir.

Sığınakta kadınların sosyal ve ekonomik arka planlarını, şiddet deneyimlerini, becerilerini, isteklerini ve ihtiyaçlarını anlayabilmek üzere derinlemesine görüşmeler yapılmaktadır. Sığınak desteği alan kadınların risk analizleri daha ayrıntılı şekilde yapılabilmekte böylelikle şiddet uygulayanların profillerine dair de bilgi edinilmektedir. Kadınların Mor Çatı desteklerinin yanı sıra kamu hizmetlerinden ve yasal tedbirlerden de faydalanmaları için planlamalar yapılmakta, bu sayede, yıl boyunca 6284 sayılı Kanun kapsamındakiler başta olmak üzere pek çok kurumun uygulamaları izlenebilmekte, iyi örnekler ve kadından yana olmayan uygulamalar tespit edilmektedir.

2.1.4 Bulguların Ortaya Çıkarılması

Yukarıda anlatılan yöntemlerle toplanan veriler, dağınık olmaları ve bütüncül bir veri seti oluşturmamaları sebebiyle, şiddetin yaygınlığını ve etkilerini gösterebilmek için farklı yöntemlerle birden çok kere analiz edilmiştir. Yine bu sebeple her bir değişkene dair bilgilerin kaç kişiden alındığının bilgisi de paylaşılmıştır. 2017 yılı Ocak-Aralık ayları arasında Mor Çatı'ya başvuran 1001 kadın ve çocukla yapılan ve toplam 2115 görüşmede paylaşılan verilerin programın filtreleme özellikleri kullanılarak temel sosyal, demografik özellikler, şiddete ilişkin bilgiler, talep edilen ve verilen destekler gibi değişkenlere göre dağılımına bakılmıştır.

İkinci olarak, en çok verinin elde edildiği 978 kişiden bir örneklem oluşturulmuştur. Bu örneklemin incelenmesinde sonraki bölümlerde ayrıntılı olarak açıklanacak olan çoklu mütekebbiyet analizi (multiple correspondence analysis) kullanılmıştır. Bu yolla Mor Çatı'yla iletişime geçen kadınlar belli demografik özellikleri ve şiddet deneyimlerinde öne çıkan benzerliklere göre analiz programı tarafından gruplandırılmıştır. Bu grupların oluşturulmasındaki amaç farklı risk gruplarını temsil düzeyinde gösterebilmek ve bu profillerin ayrıştırıcı özellikleri ekseninde kadına yönelik şiddetle mücadele politikalarını ve destek mekanizmalarını tanımlayabilmektir. Bu analizde kullanılan değişkenler şunlardır:

- ▶ yaş
- ▶ medeni durum
- ▶ okur yazarlık durumu
- ▶ eğitim durumu
- ▶ uyruk
- ▶ çocuk sayısı
- ▶ iş durumu
- ▶ sosyal güvence durumu
- ▶ kadının şiddet uygulayanla aynı ortamda yaşayıp yaşamadığı
- ▶ Mor Çatı ile iletişime geçme yolu
- ▶ iletişime ilk kendisinin geçip geçmediği
- ▶ şiddet uygulayan ile yakınlığı
- ▶ şiddet türleri

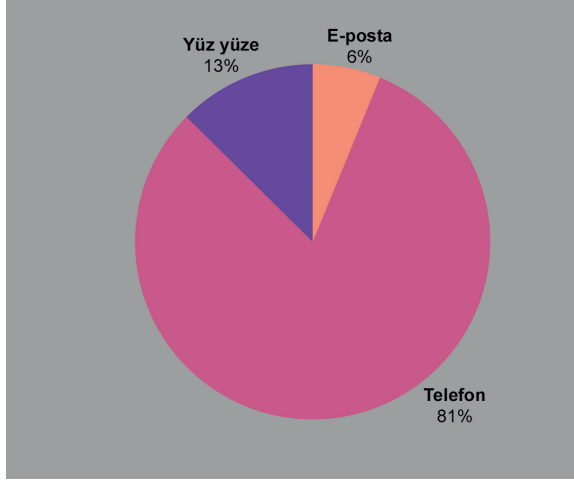
Nicel analize başvurarak oluşturduğumuz gruplar Mor Çatı'ya 2017 yılında başvuran kadınların profillerine dair genel bir çerçeve sunmaktadır. Kadınların yaşadıkları zorlukları, şiddetten uzaklaşmak ve güçlenmek için ihtiyaç duydukları mekanizmaları ortaya koyabilme amacıyla bu temsil gruplarından yola çıkarak feminist yöntem ile yapılan sosyal çalışma boyunca biriken deneyimler ve kadınların anlatılarının incelenmesi yöntemine başvurulmuştur. Kadınların güçlenme deneyimleri ve 6284 sayılı Kanun kapsamındaki önleyici ve koruyucu destekler ve uygulamalar değerlendirilmiş ve bunların şiddetten uzaklaşma sürecinde nasıl rol oynadıkları, kötü ve iyi uygulamaların hangi kurumlarda nasıl ortaya çıktığı ve bunların kadınların güçlenme süreçlerini nasıl etkilediği ele alınmıştır. Bu yöntemle başvurarak nicel analizle ortaya koymanın mümkün olmadığı hususları öne çıkarmak, yani şiddetin işleyiş mantığı ve etkilerini göstermek, uygulamaların niteliğini değerlendirmek, politika değişikliklerini ortaya çıkarmak ve farklı mücadele yöntemlerine işaret etmek amaçlanmıştır.

3. Mor Çatı'nın Yıllık Niceliksel Verileri

2017 yılı Ocak-Aralık ayları arasında Mor Çatı'nın dayanışma merkezinden 1001 kadın ve çocuk destek aldı ve bu kapsamda onlarla dayanışma merkezinde toplam 2115 görüşme yapıldı. İletişime geçenlerin %82'si (824 kişi) kadınların kendisiydi. Güvenlik, iletişim sorunları gibi sebeplerle doğrudan kendisi için başvuramayan kadın ve çocuklar adına ise 177 kişi başvurdu. Bunlar kadın ve/veya çocukların akrabaları, arkadaşları, avukatları olabileceği gibi kurum çalışanları da olabilmektedir.

Başvuranların %83'ü (834 kişi) telefonla, %12'si (126 kişi) e-postayla, %5'i (41 kişi) doğrudan dayanışma merkezine gelerek iletişim kurdular.

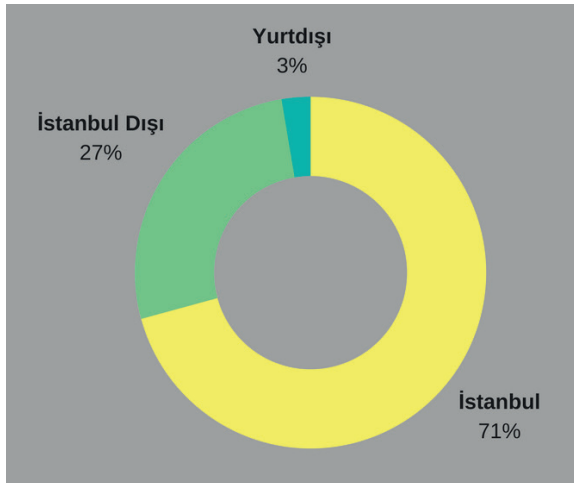
Yürütülen çalışma boyunca dayanışma merkezi ve sığınakta onlarla toplam 2115 görüşme yapıldı. 126 görüşme e-posta yoluyla, 1718'i telefon yoluyla, 266'sı yüz yüze, 5'i mektupla gerçekleşti.

Tablo 1: Görüşme yöntemi

3.1 Demografik Bilgiler

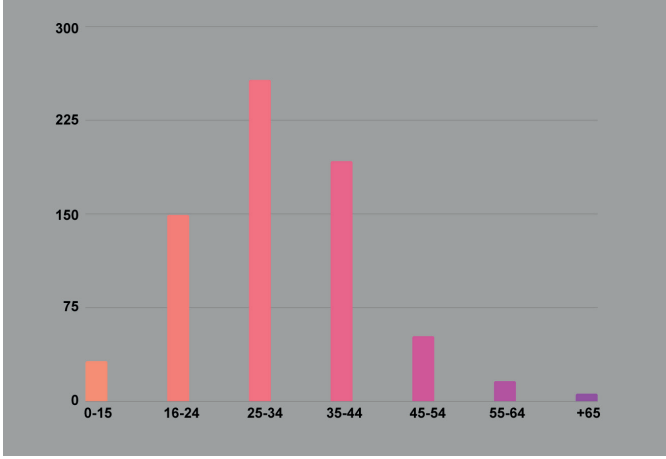
Mor Çatı İstanbul'da faaliyet gösteren yerel bir kadın örgütü olmasına rağmen Türkiye'nin farklı illerinde yaşayan kadın ve çocuklar da destek almak için Mor Çatı'ya başvurmuştur. Başvuran 1001 kadın ve çocuktan yerleşim yeri bilgisi paylaşılanların sayısı 756'dır. 756 kişiden 535'i İstanbul'dan, 201'i diğer şehirlerdendir. Bununla birlikte yurtdışından 20 kişi başvurmuştur. Başvuranlardan 62'si Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı değildir.

Tablo 2: Yerleşim yerine göre dağılım

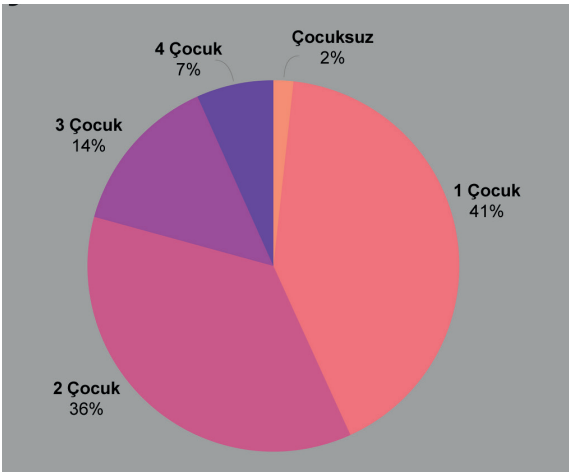
2017 yılında Mor Çatı'dan destek alan 1001 kişiden 711'i yaş bilgisini paylaştı. Buna göre destek alanların yaşları 0 ile 77 arasında değişmektedir. Mor Çatı'ya en çok 25-34 yaş aralığındaki kadınlar başvurdu. Mor Çatı'dan destek alanların 45'i çocuktur. Bunların %35'i 10 yaş ve altında, %65'i 10 yaşın üstündeki çocuklardı.

Tablo 3: Yaş aralığı

2017 yılı içerisinde başvuran kadınların 463'ünün çocuk sayısına ilişkin bilgimiz bulunmaktadır. Buna göre, kadınların %2'si (8 kişi) çocuğu olmadığını belirtirken, tek çocuğu olanlar %41 (192 kişi), iki çocuğu olanlar %36 (167 kişi), üç çocuğu olanlar %14 (65 kişi), dörtten fazla çocuğu olan %7 (31 kişi) oranındadır.

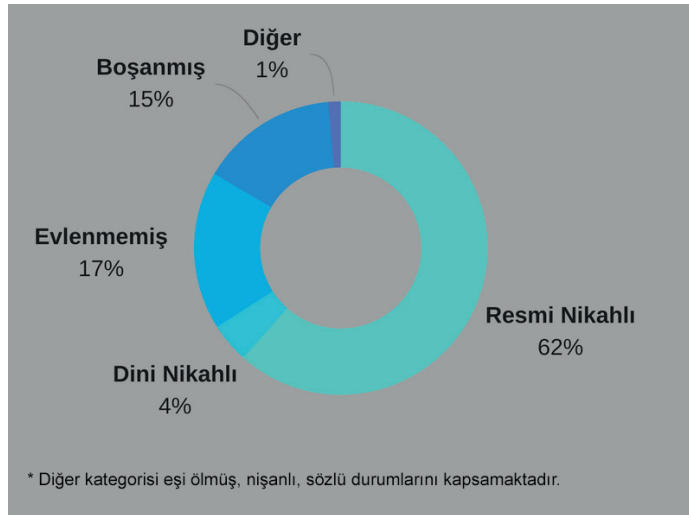
Tablo 4: Çocuk sayısı

2017 yılında başvuran kadınlardan 481'inin çalışma durumuna ilişkin bilgi alınabilmiştir. Kadınların %64'ü (311 kişi) çalışmadığını belirtmiştir. Kadınların maruz bırakıldığı şiddet, çalışmaktan alıkoyma, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin getirdiği eşitsiz iş bölümü, ev içi ve bakım emeğinin yarattığı iş yükü nedeniyle çalışma hayatında var olmadığı gözlenmiştir. Maruz kaldığı şiddetten uzaklaşmak, bağımsız bir hayat kurmak istediklerinde ise yaş, fiziksel durum, ilgi ve becerileri nedeniyle çalışma hayatına girmekte zorlandıkları görülmüştür. % 36'sı ise (170 kişi) ise memur, serbest meslek sahibi, işçi, işveren olarak çalışmaktadır. Çalışmayan kadınlar içinden 39'u ise iş aradığını belirterek bu konuda destek istemiştir.

Yapılan görüşmelerde, medeni durumuna ilişkin bilgi alabildiğimiz 658 kadından %62'si (405 kişi) resmi nikahlı evliydi, %4'ü (29 kişi) ise dini nikahlıydı. 115 Kadınların %17'si (115 kişi) evlenmemiş olduğunu, %15'i (100 kişi) ise boşanmış olduğunu belirtmiştir.

Tablo 5: Medeni durum

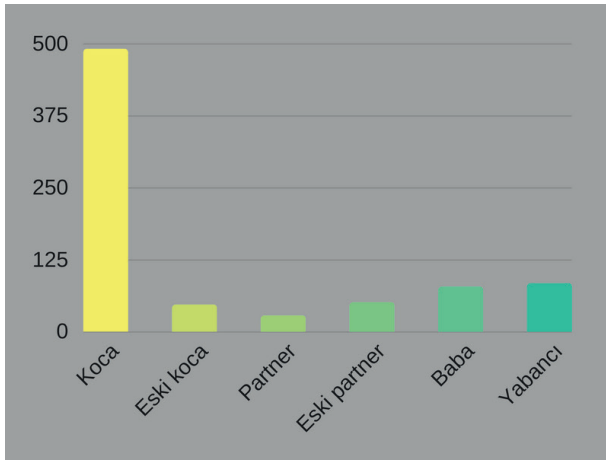
Kadınların 280'inin kocası veya partneriyle birlikte yaşayıp yaşamadığının bilgisi bulunmaktadır. Bunların %54'ü (150 kişi) birlikte yaşadığını, %40'ı (111 kişi) ayrı yaşadığını, %6'sı (18 kişi) ise yalnız yaşadığını belirtmiştir.

Ayrı yaşadığını belirten kadınların %73'ü (82 kişi) koca ve kocayla işbirliği yapan diğer kişiler tarafından, %27'si ise çoktan aza oranla, eski kocasından, eski partnerinden ve partnerinden şiddet gördüğünü ifade etmiştir. Partneri veya kocasıyla birlikte yaşayan kadınların % 90'ı (136 kişi) ise kocadan ve kocayla işbirliği yapan kişilerden şiddet gördüğünü belirtmiştir.

3.2 Şiddete Ait Bilgiler

Yapılan görüşmelerin 1026'sında şiddet uygulayana dair bilgi toplandı. Buna göre, şiddet uygulayanların büyük bir bölümü koca, eski koca, partner, eski partner, nişanlı/sözlü, baba gibi kadın ve çocukların yakından tanıdığı, bildiği ve hatta güven ilişkisi kurduğu kişilerdi. Kadınların %63'ü (491 kişi) kocasından şiddet gördüğüne dair bilgi verdi. Bunların %90'ı şiddet uygulayanın sadece kocası olduğunu belirtirken, %10'u sadece kocası tarafından değil kocanın akrabası, arkadaşı, kadının akrabası, çocuğu, babası tarafından da çoklu şiddete maruz bırakıldığını belirtti. Bunun dışında şiddet uygulayanların %6'sı (47 kişi) eski koca, %3,5'i (28 kişi) partner, %6,5'i (51 kişi) eski partner, %10'u (78 kişi) ise kadın veya çocukların babasıydı. Babanın şiddet uyguladığı durumların %48'inde akrabaların baba ile iş birliği yaptığından ya da partnerin yanı sıra babanın da şiddet uyguladığından bahsedildi. Kadın veya çocukların %18'i (143 kişi) şiddet uygulayan kişi ile iş birliği yapan en az bir kişi olduğunu anlatırken bunların akraba ya da tanıdık olduğunu belirtti. Kadınların %11'i (84 kişi) ise şiddet uygulayanı hiç tanımadığını ya da az tanıdığını söyledi.

Tablo 6: Şiddet uygulayanlar ile kadınların yakınlığı

Kadına yönelik erkek şiddeti, kadınları kontrol etmek, cezalandırmak, güç göstermek, öfke boşaltmak ve erkek egemen sistemin devamlılığını sağlamak için kullanılan bir araçtır. Fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik şiddetle birlikte, yeni dönemle ortaya çıkan dijital şiddet, flört şiddeti, ısrarlı takip şiddet türleri sebebiyle de destek almak isteyen kadınlar bulunmaktadır. Kadınların deneyimleri ve anlatıları şiddet türlerinin çoğunlukla bir arada uygulandığını göstermektedir. Aşağıda belirtilen sayılar da bu çerçevede içinde okunmalıdır.

Kadınların 676'sı kendilerine uygulanan şiddet türlerinden birinin psikolojik şiddet olduğunu belirtmiştir ve buna göre kadın ve çocukların en sık maruz kaldığı şiddet biçimi psikolojik şiddettir. Kadın ve çocuklar, alay etme/aşağılama, bağırma, baskı uygulama, bilgi saklama, ailesine zarar vermekle tehdit, çocukları kaçıрма/uzaklaştırma, evden atma, evliliğe zorlama, fiziksel veya cinsel şiddetle tehdit

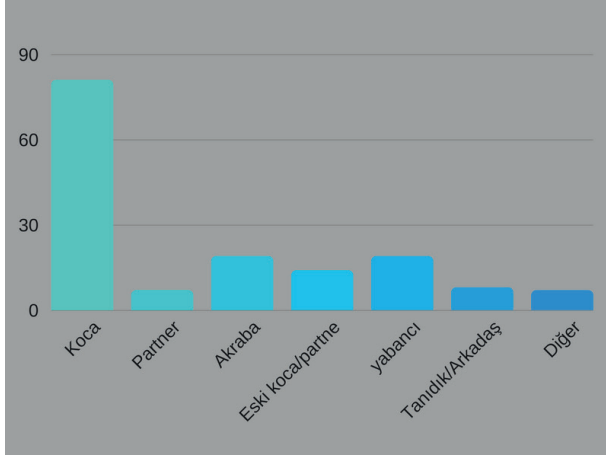
etme, güven kırma, hakaret, iftira, intihara zorlama, intihar etmekle tehdit, iş yerinde taciz, izolasyon, çocuk yaşta evlilik, küfür, küsme, mobbing, kıskançlık, suçlama, tehdit, zorla evlilik, zorla kürtaj gibi şekillerde psikolojik şiddete maruz kalmaktadırlar. Psikolojik şiddet bağlamında 133 kişinin anlatısında baskı uygulamaya, 116 kişide tehdide, 94 kişide hakarete, 68 kişide güven kırmaya yönelik davranışlara rastlanmıştır. Baskı uygulama ve tehdit özellikle kadınların şiddet döngüsünden çıkmaya çalıştıkları zamanlarda bunu engellemek ya da bu şiddetin duyulmaması, görülmemesi için failin uyguladığı şiddet biçimleridir.

443 kadının paylaşımında fiziksel şiddete ilişkin veriler ortaya çıkmıştır. Ateşli silahla vurma, bıçaklama, üzerine yürüme, yakmaya çalışma, boğmaya çalışma, cisimle bedene vurma, dayak, eşyaları kırma bu fiziksel şiddetin biçimleri arasındadır. Fiziksel şiddet bedende morluk/kızarıklık, bedende yanık izi, bedende yara, fiziksel iz bırakmayan darp, kafa travması, kemiklerde kırık, organlarda işlev kaybı, ölüm gibi sonuçlara yol açmaktadır. Bunlar arasında kadınlar en çok bedende morluk/kızarıklık oluşturacak şekilde fiziksel şiddete maruz kalmışlardır ve 91 kadın anlatısında bu durumdan bahsetmiştir. Fiziksel şiddetin özellikle gözle görüldüğü durumlarda kadınların bu durumu ev dışındaki başka kişilere açıklamalarında başka zorlukların da olduğu, iş yerinde, arkadaş çevresinde, okulda bu durumu açıklamakta zorlandıkları görülmüştür. Uğradığı fiziksel şiddet sonucu işe gidemeyen kadınlar dolaylı olarak ekonomik şiddete de maruz kalmaktadır. Fiziksel şiddet eylemlerinden sık rastlanan diğer ikisi ise dayak ve iz bırakmayan darptir. 65 kadının anlatısında dayağa, 61 kadının anlatısında ise iz bırakmayan darp eylemlerine rastlanmıştır. Bu örneklerin yanı sıra fiziksel şiddet sonucunda kalıcı veya geçici sakatlanmalar yaşayan ve hayatını kaybeden kadınlar da olmuştur.

Cinsel şiddet, diğer şiddet biçimleriyle birlikte görülen yaygın şiddet türlerinden biridir. Cinsel şiddet; başka biriyle olan ilişkiyi seyrettirme, anlatma, cinsel yönelimini aşağılama, çocukların önünde cinsel ilişkiye zorlama, aldatma, ensest, fuhuşa zorlama, bir cisimle cinsel zorbalık yapma, pornografik film/resim seyretmeye zorlama, taciz, tecavüz, zorla anal ilişki gibi eylemler ile uygulanmaktadır. Cinsel şiddete maruz kaldığına dair bilgi veren 172 kadın ve çocuk olmuştur. Bu cinsel şiddet biçimlerinden en çok karşılaşılana ise tecavüz olmuştur. 53 kişi tecavüze, 27 kişi ise cinsel tacize maruz bırakıldığını belirtmiştir. Diğer şiddet türlerinde de görüldüğü üzere cinsel şiddeti uygulayanlar çoğunlukla koca, baba, abi, amca, partner, eski partner, eski koca, arkadaş gibi kadınların tanıdığı kişilerdir. Şiddet uygulayanı tanımadığını belirten 19 kadın vardır. Cinsel şiddet, sadece ev dışındaki kişiler ya da akrabalar tarafından uygulanmamaktadır. Partneriyle yaşayan veya evli kadınlar söz konusuysa şiddet uygulayanlarda ilk sırada koca veya partner gelmektedir. Kadınlar, evlilikleri içerisinde istemedikleri zamanlarda, istemedikleri şekillerde kocaları tarafından cinselliğe zorlanarak cinsel şiddete maruz kalmaktadırlar. 2017 yılında 79 kadın kocasından cinsel şiddet gördüğünü paylaşmıştır. Cinselliğin "kocaya karşı görev, kadınlık" şeklinde tanımlanması, cinselliği reddetmenin "kocanın evlilikten, evden soğuması", erkeğin aldatmasının nedeni olarak gösterilmesi evlilik içi cinsel şiddeti görünmez kılmaktadır. Kadınlar çoğu zaman ya bu durumu anlatamamakta ya da bu şiddeti normal kabul edebilmektedir.

Cinsel şiddete maruz kalan 25 yaş altındaki 50 kadın ve çocuğa çoktan aza sırasıyla, akraba, baba, koca ve yabancı birinin cinsel şiddet uyguladığı görülüyor. Bu grupta bulunanların 24'ünün çocuk olduğu ve bu çocuklara cinsel şiddet uygulayanların çoktan aza doğru sıralandığında baba, enişte ve başka akrabalar gibi tanıdığı kişiler ve az sayıda örnekte ise yabancı olduğu bilinmektedir. Cinsel şiddet gören çocuklardan 9'u tecavüze maruz kalmıştır. 8 çocuk ise taciz görmüştür.

Tablo 7: Şiddet uygulayanlar - cinsel şiddet

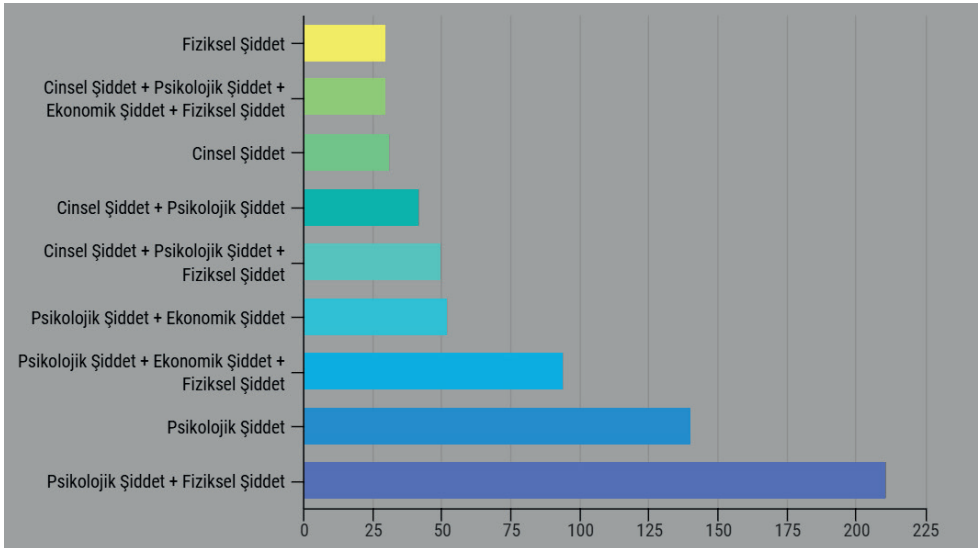

Kadınların çoğunlukla anlamlandırmakta güçlük çektiği ya da normalleştirdiği bir diğer şiddet türü ise ekonomik şiddettir. 2017 yılında 199 kadın ekonomik şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. Borçlandırma, çalışmaktan alıkoyma, çalışmaya zorlama, ekonomik özgürlüğü kısıtlama, eve para bırakmama veya çok az para bırakma, eve ve çocuklara dair sorumluluk almama, kazancına el koyma, parayı kullanarak aşağılamaya çalışma, parayı saklama, parayla ilgili hesap sorma, zorla iş bıraktırma ekonomik şiddet uygulama yollarından bazılarıdır. Kadınlardan 59'u beraber yaşadıkları kişinin eve hiç para bırakmayarak ya da çok az para bırakarak, eve ve çocuklara dair sorumluluk almayarak şiddet uyguladığını anlatmıştır. Bununla birlikte sık karşılaşılan bir diğer ekonomik şiddet türü kadının borçlandırılmasıdır. 22 kadın şiddet uygulayanın kendisini borçlandığını ve ekonomik yönden zor durumda bıraktığını ifade etmiştir.

45 kadın ısrarlı takibe maruz bırakıldığını belirtmiştir. İsrarlı takip (stalking), yaygın bir şekilde görülen ve diğer şiddet türleriyle bağlantılı olan bir şiddet türüdür. Takipçi erkeklerin, sürekli telefonla aramak, sürekli mesaj ya da e-posta göndererek rahatsızlık vermek, sosyal medya hesaplarını denetlemek, kadın adına sosyal medya hesapları açmak, özel bilgilerini ifşa etmek, kadının arkadaşlarına, patronuna, ailesine mesaj ya da e-posta göndermek gibi ısrarlı takip yöntemlerini kullandıkları görülmektedir. Kadınların paylaşımlarına göre bu şiddet türüne başvuran erkeklerin, kadınların aile ve arkadaşlık ilişkilerinin bozulmasına, çalışma hayatlarının sekteye uğramasına yol açtıkları ve kadınların yaşamlarını altüst etmeyi amaçlayarak onları şiddet içinde yaşamaya mahkûm etmeye çalıştıkları anlaşılmaktadır. İsrarlı takip

yaşayan kadınlar, bu şiddet türünü ısrarlı takip demeden, “rahatsız edilmek”, “taciz edilmek”, “musallat olmak” gibi ifadelerle tanımlamaktadır. ısrarlı takipte, şiddet uygulayanların sıklıkla dijital iletişim araçlarını kullandıkları görülmüştür. Şiddet uygulayanların günümüz medya teknolojilerinin kayıt ve yaygınlaştırma imkanlarını şiddet aracına dönüştürerek aşağılama, kontrol altında tutma, sosyal ilişkileri yıpratma gibi psikolojik şiddet davranışlarına başvurdukları görülmektedir. ısrarlı takip yaşayan kadınların birçoğu, takipçinin elinde kendilerine ait kişisel fotoğraf, video görüntüleri, mesajlar olduğunu, bunlar üzerinden tehdit edildiklerini belirtmektedirler.

Tablo 8: Şiddet türleri

3.3 Demografik Veriler ve Şiddete Ait Verilere Göre Mor Çatı'dan Destek Alan Risk Grupları

Bu bölümde, kadınların 2017 yılında Mor Çatı ile paylaştığı demografik bilgiler ile şiddete ait bilgileri kapsayan bir veri setine çoklu mütekebilite analizi (multiple correspondence analysis) uygulanması sonucunda ortaya çıkan risk grupları anlatılacaktır.⁵

⁵ Mor Çatı'ya başvuran farklı profilleri ortaya çıkarmak amacıyla çoklu mütekebilite analizine (multiple correspondence analysis) başvurulmasının nedeni bu analiz biçiminin farklı nitelikteki çoklu değişkenlerden oluşan vakaları birbiriyle ilişkili biçimde çok boyutlu bir alana yayarak gruplandırmasıdır. Çok boyutlu düzlem üzerinde konumlanan vakalar arasındaki heterojenlik kadar benzerliklerin de dikkate alınarak grupların oluşturulması ve analiz öncesinde herhangi bir kategorinin öne çıkarılmasına ihtiyaç olmaması verilerin özgünlüklerine göre örüntünün oluşturulmasını kolaylaştırmaktadır. Bu yöntemle oluşturulan gruplardan yola çıkarak kadına yönelik şiddetin yaygınlığına, şiddet bağlamında tekrarlanan kalıplara, farklı arka planlardan gelen kadınların ihtiyaçları, yaşadıkları zorluklar ve şiddeti sonlandırma deneyimlerinin nasıl değişiklik gösterdiğine işaret edilebilmek kolaylaşmaktadır.

Her yıl ortalama 1000 kişinin başvurduğu Mor Çatı dayanışma merkezinde elde edilen bilgilerin bu yöntemle analiz edilmesi farklı risk gruplarını temsil düzeyinde gösterebilmeyi ve bu profillerin ayrıştırıcı özellikleri ekseninde kadına yönelik şiddetle mücadele politikalarını ve destek mekanizmalarını tanımlayabilmeyi sağlamaktadır. Kadınların belli özelliklerine göre benzerliklerini ve farklılıklarını ortaya çıkarıp, Mor Çatı’da biriken deneyim ve veri çeşitliliğini kümeleyerek şiddetle mücadele ederken odaklanılması ve göz önünde bulundurulması gereken konuları somutlaştırmaya yardımcı olmaktadır. Bu yöntemle başvurulmasının bir diğer nedeni, Mor Çatı’da toplanan verilerin dağınık olması sonucunda veri seti içerisinde yüksek oranda toplanabilen verilerin arasında, daha düşük oranda edinilmiş verilerin gözden kaçırılması riskini azaltmaya çalışmaktır.

Bu analiz için bir yıl içinde en çok verinin elde edildiği 978 kişiden bir örneklem oluşturulmuştur. Analiz, sosyal çalışma kapsamında en yüksek oranda verinin toplanabildiği değişkenler üzerinden yapılmıştır. Bu örneklemin verileri kişilerin yaş, medeni durum, okur yazarlık durumu, eğitim durumu, uyruk, çocuk sayısı, iş durumu, sosyal güvence durumu, kadının şiddet uygulayanla aynı ortamda yaşayıp yaşamaması, Mor Çatı ile iletişime geçme yolu, iletişime ilk kendisinin geçip geçmemesi, şiddet uygulayan ile yakınlık ve şiddet türleri değişkenlerine ait bilgileri kapsamaktadır. Bu yolla Mor Çatı’yla iletişime geçen kadınlar belli demografik özellikleri ve şiddet deneyimlerinde öne çıkan benzerliklere göre analiz programı tarafından gruplandırılmıştır. Bu analizin yapılabilmesi için çoklu müteakabiliyet analizi (multiple correspondance analysis) temel alınarak Factominer programı kullanılmıştır.⁶

Bu bilgilerin analizi sonucunda Mor Çatı’ya başvuran kadınlar 8 farklı gruba ayrılmıştır. Ortaya çıkan gruplar, vakaların değişkenlere göre ayrıştırılması ve kümelenmesi sonucunda herhangi bir ön kabule dayandırılmadan tamamen program tarafından oluşturulmuştur. Bu bölümde gruplar analiz sonucuna göre basitçe tasvir edilecektir.⁷ Sonraki bölümlerde ise oluşturulan bu grupların sunduğu çerçeveden hareketle Mor Çatı’ya başvuran kadınların deneyimleri derinlemesine ele alınarak şiddetten uzaklaşmakta nelere ihtiyaç duydukları ve nasıl destekler

6 Bu analiz Kadir Has Üniversitesi bünyesinde kurulmuş olan İstanbul Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi araştırmacılarından Murat Tülek’in katkılarıyla Factominer programı kullanılarak yapılmıştır.

7 Tabloyu ve analiz sonucunda ortaya çıkan değerleri okurken, bir kişi hakkında elde edilen bilgilerin az ya da çok olmasını belirleyen temel etmen olan Mor Çatı ile iletişimi ilk kimin hangi yolla kurduğu bilgisi yol gösterici olacaktır. Kadınlar doğrudan kendileri iletişime geçiyorsa, daha çok bilgi paylaşmakta ve sosyal çalışma kapsamındaki ilişki uzun erimli olmaktadır. Kadınlar adına bir başkası iletişime geçtiğinde ise arama ihbar niteliği taşıyabilmekte, çoğunlukla çok az bilgi paylaşılmaktadır. Bu durumda iletişime geçen kişinin aktardığı sınırlı bilgi ve soruları kapsamında haklar ve mekanizmalar hakkında pratik bilgiler paylaşılarak, uzun erimli bir çalışmanın sürebilmesi için kadınların kendisinin iletişime geçmesi talep edilmekte veya iletişim kuran kişi başka kurumlara yönlendirilmektedir.

Bu grupta İstanbul'un tüm ilçelerinden başvuruların olduğu görülse de özellikle Başakşehir, Küçükçekmece, Esenyurt, Güngören, Sultangazi gibi İstanbul'un çeper ilçelerinde yoğunlaşma olduğu tespit edilmiştir. İstanbul'un yanı sıra başta Ankara ve İzmir olmak üzere 29 farklı şehirden kadın bu grupta temsil edilmektedir.

Örneklemin %31'i bu gruptan oluşmaktadır ve en kalabalık gruptur. 2017 yılında en fazla 25-34 yaş aralığından ve ikinci olarak da 35-44 yaş aralığındaki kadınların başvurduğu hatırlandığında bu grubun en kalabalık ve gruplar arasında temsil düzeyi en yüksek grup olduğu söylenebilir. Bu sebeple yaşanan zorluklar, talep edilen destekler ve güçlenme deneyimine dair pek çok bağlamda bu gruba işaret edilecektir.

Grup 2- Beraber yaşadığı kocası/ partneri tarafından fiziksel, psikolojik ve ekonomik şiddete uğrayan çalışan ve/veya sosyal güvencesi olan kadınlar

Kendisi telefon vasıtasıyla iletişim kuran, 35-44 yaş aralığında, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, resmi nikahlı evli, partneriyle birlikte yaşayan ve yaşamayanların oranlarının birbirine yakın olduğu, çalışan ya da iş arayan, sosyal güvencesi bulunan, okuryazar, çoğunluğu üniversite ve üzeri olmak üzere lise ya da ilkokul mezunu, en az 1 en çok 3 çocuğu olan, kocası tarafından fiziksel, psikolojik ve ekonomik şiddete uğrayan kadınlardan oluşan gruptur. Bir yıl içinde bu gruptan başvuruların yapıldığı şehirlerin başında beklendiği gibi İstanbul bulunmaktadır. Başvuruların büyük oranda Sarıyer, Maltepe gibi görece İstanbul'un merkezine dahil edilebilecek ilçelerden yapıldığı tespit edilmiştir. Bunun dışında Ankara, Adana, Antalya, Mersin, Gaziantep gibi büyükşehirlerde yaşayan kadınlar bu grupta yer almaktadır.

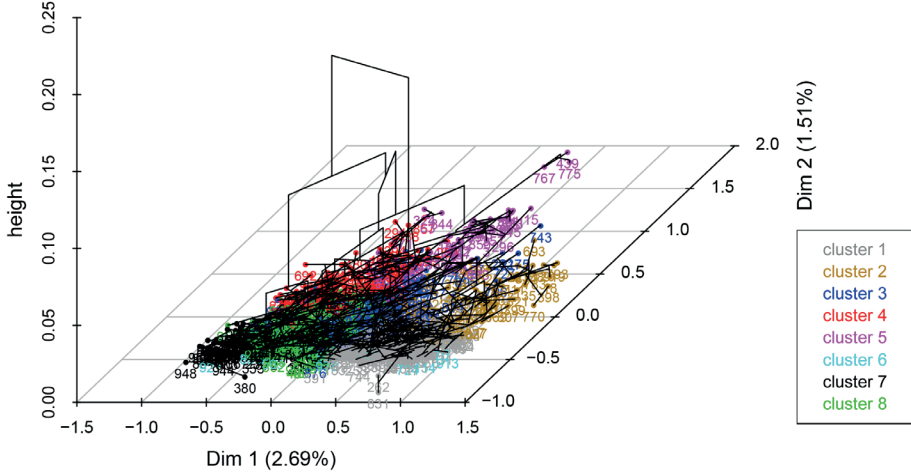
Bu grup örneklemin %8'ini oluşturmaktadır. Bu gruptaki kadınların Grup 1 altındaki 35-44 yaş arasındaki kadınlardan ayrışmasındaki temel hususlar sosyoekonomik arka plana ilişkindir. İki gruba bakıldığında kocaları tarafından aynı şiddet biçimlerine maruz bırakılan bu kadınlardan Grup 2'dekiler sosyal güvence sahibiyken, çalışmakta ya da aktif olarak iş aramaktayken Grup 1'dekilerin sosyal güvenceleri aile ilişkilerine bağlıdır ve çalışmamaktadırlar. Sonraki bölümde bu iki grubun karşılaştığı zorluklar ve güçlenme deneyimlerinin birbirinden nasıl farklılaştığına işaret edilecektir.

Grup 3- Eski kocası/ partneri tarafından ısrarlı takip, psikolojik şiddet ve dijital şiddete maruz kalan kadınlar

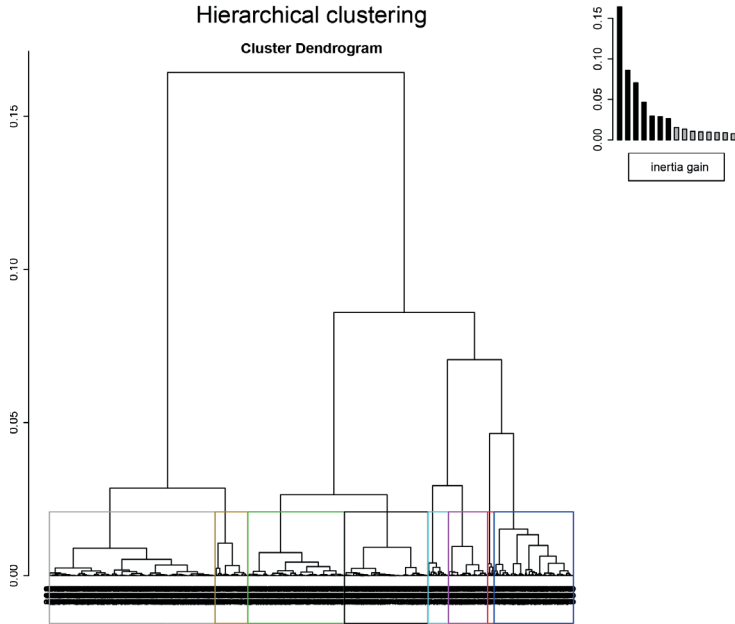
Kendisi telefon vasıtasıyla iletişim kuran 45-54 yaş aralığında, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, boşanmış, şiddet uygulayanla aynı yerde yaşamayan, 1 ya da 2 çocuğu olan, çalışan ve çalışmayan ortalamalarının eşit olduğu, sırasıyla eski kocası, eski partneri veya bir tanıdığı tarafından belirgin şekilde ısrarlı takip, psikolojik şiddet ve dijital şiddete maruz bırakılan kadınların oluşturduğu gruptur. Bu grup örneklemin %11'ini oluşturmaktadır. Sonraki bölümlerde bu grubun içinde temsil edilen kadınların özellikle Grup 1, 2 ve 6'dan ayrışan deneyimleri öne çıkarılacaktır.

Tablo 10: Katmanlar programının kullanılması sonucunda ortaya çıkan grupların çok boyutlu düzlemde dağılımı

Hierarchical clustering on the factor map

Tablo 11: Grupların birbirleriyle ilişkisi ve yakınlığı- dendrogram grafiği

Grup 4- Babası, akrabası, tanımadığı biri, partneri ya da eski partnerinin cinsel ve psikolojik şiddetine maruz kalan çocuk ve genç kadınlar (bir başkasının başvurusu)

Kendisinin değil onun adına bir akrabasının, telefon vasıtasıyla iletişim kurduğu 16-24 yaş aralıklı olmak üzere 24 yaşından küçük, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, evlenmemiş, babası, akrabası, tanımadığı biri, partneri ya da eski partnerinin özellikle cinsel ve psikolojik şiddetine maruz kalan kadın ve çocuklardan oluşan gruptur. Bu gruptaki başvuruların İstanbul dışında, Muş, Iğdır ve Sakarya başta olmak üzere 12 farklı şehirden olması coğrafi dağılımdaki çeşitliliği göstermektedir. Bu grup örneklemin %9'unu oluşturmaktadır. Evlilik dışı yakın ilişkiler söz konusu olduğunda kadınların ve çocukların deneyimlerinde belirgin şekilde öne çıkan ihtiyaç ve zorluklar ve bunların nasıl aşılabacağına dair önerilere sonraki bölümlerde yer verilecektir.

Grup 5- Babası, kardeşi veya partnerinden cinsel ve psikolojik şiddet gören, görece eğitilmiş genç kadınlar (doğrudan başvuru)

Kendisi telefon vasıtasıyla iletişim kuran, çoğunluğu 25 yaş üstü olmakla birlikte 16-34 yaş aralığında, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, evlenmemiş, okuryazar, çoğunluğu üniversite ve üzeri olmak üzere lise ya da ortaokul mezunu, çalışan ve çalışmayan değerlerinin birbirine yakın olduğu, babası, kardeşi veya daha düşük oranda partnerinin belirgin şekilde cinsel ve psikolojik şiddet uyguladığı bilinen kadınlardan oluşan gruptur. Bu gruptaki kadınlar bir yıl içinde İstanbul dışında, Kütahya, Kars ve Diyarbakır'dan da başvurular yapmıştır. Bunlar coğrafi dağılımdaki çeşitliliği gösterebilecek, öne çıkan örneklerdir. Bu grup örneklemin %5'ini oluşturmaktadır.

Grup 6- Çocuğu ya da akrabası tarafından şiddet gören yaşlı kadınlar

Kendisinin değil onun adına bir kurumun, mektup, resmi yazı gibi yollarla iletişim kurduğu, 65 yaşından büyük, eşi ölmüş, ortalama 3 ya da 4 çocuk sahibi, okuryazar olmayan, sosyal güvencesi devlet tarafından sağlanan (yeşil kart gibi uygulamalardan faydalanan), çocuğu ya da akrabası tarafından şiddete uğradığı bilinen ancak hangi şiddet türlerine maruz kaldığı bilinmeyen kadınların oluşturduğu gruptur. Analiz sonucuna göre bu gruptaki başvurular belirgin bir biçimde ağırlıklı olarak İstanbul'da yaşayanlar arasındadır.

Bu grup örneklemin %2'sini oluşturan en küçük gruptur ancak oranı az olsa da Mor Çatı'ya başvuran kadınlar içinde özgül durumu olan bir profile işaret etmektedir. Bu grubu ayırtıran belirgin özellik yaş olarak ortaya çıkmıştır ve göçmenlik, engellilik gibi yaşlılık da şiddetin biçimini, yarattığı olumsuz sonuçları ve şiddetle mücadele araçlarının erişilebilirliğini belirleyen faktörlerdendir. Sonraki bölümlerde bu grup kadına yönelik şiddet mekanizmalarından faydalanmasının önünde bir çok engel bulunan gruplara işaret etmek üzere ele alınacaktır.

Grup 7- Hakkında bilgi toplanamayan, adına bir kurumun, avukatının ya da bir tanıdığın başvuruda bulunduğu kadınlar

Kişinin kendisinin başvuruda bulunmadığı, onun adına bir kurumun, avukatının ya da bir tanıdığının, e-posta ya da tek bir telefon görüşmesi vasıtasıyla iletişim kurduğu, şiddete ve sosyoekonomik arka plana ya da demografik özelliklere ait belirleyici bilgilerin toplanmadığı gruptur.

Bu grup hakkında en az veri bulunan ve çoğunlukla sadece bir iletişimin kaydının oluşturulabildiği başvuruların belirgin biçimde bir araya gelmesinden oluşmuştur ve örneklemin %18'ini oluşturmaktadır. Azımsanamayacak bir oranla temsil edilen grup, şiddete tanık olan kişilerin ya da şiddetle mücadele mekanizmalarında yer alan profesyonellerin şiddet vakalarını haber vermesi, bir başkası için destek istemesi ve bildirimde bulunması bağlamında ele alınacaktır.

Grup 8- Hakkında az bilgi bulunan ve herhangi bir özelliği belirginleşmeyen, adına tanıdık veya akrabasının başvuruda bulunduğu kadınlar

Kendisinin değil onun adına bir tanıdığının ya da akrabasının e-posta vasıtasıyla iletişim kurduğu, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olanların yanı sıra olmayanların da içinde bulunduğu, yaş, medeni durum, eğitim durumu gibi demografik özelliklere ait belirleyici bilgilerin olmadığı kadın ve çocuklardan oluşan gruptur. Şiddet uygulayan sırasıyla arkadaş, tanıdık, iş arkadaşı veya kurum çalışanı olabilmektedir. Bu grup örneklemin %16'sını oluşturmaktadır.

Bu grubun bazı özelliklerinin belirgin biçimde ortaya çıkmamasının iki nedeni bulunmaktadır. Öncelikli neden, Grup 7'ye benzer şekilde kadının doğrudan iletişime geçmemesidir. İkinci neden ise Türkçe dışında bir dil konuşan kadınlarla dil bariyeri sebebiyle iletişim kurmanın getirdiği zorluklardır. Dil bariyerinin söz konusu olduğu durumlarda kadın ile kurum arasında iletişimi sağlayan güvenilir bir tanıdığın veya kurumun varlığı söz konusu olabilmektedir. Bu nedenle bu grup sonraki bölümlerde desteklere erişimde yaşanan zorluklar ve kadına yönelik şiddet ve göçmenlik ekseninde bu profilin ihtiyacı olan politikalar ekseninde ele alınacaktır.

4. Mor Çatı'nın Yıllık Niteliksel Verileri: Mor Çatı'dan Destek Alan Kadınların Şiddetten Uzaklaşma Deneyimleri

4.1 Başvuru Sebepleri ve Karşılaşılan Zorluklar

Mor Çatı, ev içi şiddet ve yakın ilişkilerde şiddet üzerine çalışmalar yürüten bir vakıf olsa da çok çeşitli talep ve ihtiyaçları olan kadınlar başvuru yapmaktadır. Şiddetten kurtulmanın yollarını birlikte konuşmak, öneri istemek, içinde bulunduğu durumu anlamlandırmak, haklarını öğrenmek, yakın zamanda şiddete maruz kalmamış ancak bir süre önce maruz kaldığı şiddet sebebiyle yaşadığı zorluğu aşmak gibi sebepler kadınların başvuru yapmasına neden olmaktadır. Bazı kadınlar doğrudan

sosyal ve hukuki hakları konusunda bilgi edinmek üzere iletişime geçerken, bazıları sadece yaşadıklarını paylaşma, önyargılara maruz kalmadan deneyimlerini anlatabilme ihtiyacı duyabilmektedir.

Mor Çatı'ya sıklıkla başvuranlar arasında yer alan iki grup bulunmaktadır. Grup 1 ve Grup 2 demografik özellikleri birbirine yakın ve çoğunlukla kocasından şiddete maruz kalan kadınlardır. Her iki grup da ağırlıklı olarak İstanbul'da yaşayan kadınlardan oluşmaktadır. Bununla birlikte Grup 1 hemen hemen Türkiye'nin her bölgesinden kadınları ve İstanbul söz konusu olduğundaysa ağırlıklı olarak çeper ilçelerindeki (Başakşehir, Küçükçekmece, Esenyurt, Güngören, Sultangazi gibi) kadınları içerirken; Grup 2 ise nispeten merkezi sayılabilecek (Sarıyer, Maltepe, Beşiktaş, Şişli gibi) İstanbul ilçelerinde ve Büyükşehirlerde yaşayan görece eğitilmiş olduğu bilinen kadınları içermektedir. Bununla birlikte Grup 1'deki kadınların çoğu çalışmıyorken, Grup 2'deki kadınlar çalışan ya da iş arayan kadınlardan oluşmaktadır. Grup 1'deki kadınların çocuk sayısı ortalaması, Grup 2'deki kadınlarınkinden daha yüksektir. Bu gibi farklılıklar, kadınların şiddetten uzaklaşabilmelerini sağlayan kaynakların da farklılığına işaret etmektedir. Örneğin, Grup 1 içerisinde değerlendirilebilecek bir kadın, kocasından gördüğü şiddetten kurtulabilmek için sığınağa gitmek istemiştir. 5 çocuğu olan kadının çocuk bakımı sebebiyle iş hayatı yoktur. Sığınağa gitse dahi kendisini toparlayıp yeni bir hayat kurması açısından ekonomik zorluklar yaşayabileceği ve çocuklarını bu şekilde bir zorluğa sürüklemek istemediği için çocuklarını almadan sığınağa gitmeyi planlamak zorunda kalmıştır. Çoğunlukla bu durum yeni duygusal zorluklar da yaratmaktadır. Çocuklardan ayrı kalmak gibi durumlar birçok kadın için sığınağa veya destek alabileceği yerlere gitmesinde caydırıcı sebeplerdendir. Aynı zamanda çalışmaktan alıkoyulmak, ev emeği ve bakım işleri sebebiyle sigortalı işlerde çalıştıklarında edindikleri tecrübe, para birikimi, insan kaynağı gibi çalışma hayatının kazandırabileceklerinden yararlanamıyor oluşları da kadınları şiddetten uzaklaşmaya çalıştığı süreçte yavaşlatmaktadır.

Her iki grupta da kadınlar şiddete tanık olan ya da şiddeti doğrudan yaşayan çocuklarını da düşünerek plan yapmaktadırlar. Kendilerinin yanı sıra çocuklarının da desteklenmesi ve korunması gerekebilmektedir. Şiddet uygulayandan ayrılmak isteyen resmi veya dini nikahlı kadınların en çok da çocuklarını alamayacakları veya çocuklarını bir daha göremeyecekleri yönünde tehdit edildiği örneklerde kadınlar velayet konusundaki yasal mevzuat ve uygulamalar hakkında bilgilendirilmekte ve bu kadınların plan yapmasını kolaylaştırmaktadır. Mor Çatı'ya başvuran kadınların çoğunluğunu çocuk sahibi olan bu iki grubun oluşturması tesadüf olmamaktadır.

Grup 2'deki kadınlar çalışma hayatlarının oluşu ve az çocuklu olmalarının getirdiği avantajları kullanabilmektedir. Ancak bu gruptaki kadınlar da başka toplumsal yargılarla da mücadele etmek durumunda kalmaktadırlar. Bu grup içindeki kadınlar çalışan, belli bir statüye sahip ve eğitilmiş olmaları şiddetle bu kavramların yan yana gelmeyeceği, eğitilmiş, iş sahibi kadınların şiddete maruz kalmayacağı yargısı sebebiyle şiddeti anlatamamakta, inandırıcı olamayacaklarından korkmaktadırlar. Örneğin eski partneri tarafından cinsel şiddete maruz kalan bir

kadın üniversite mezunu olduğunu, kadın çalışmalarıyla az çok ilgili olduğunu, bunun başına nasıl geldiğini anlayamadığını, bunu etrafındakilere anlatamadığını ifade etmiştir. Böyle durumlarda güvenerek anlatabileceği ve kadın olmaktan ötürü ortaklık kurup dayanışma kurabilecek bir kurumun olmasının önemli olduğu görülmüştür.

Bir diğer değişle, Grup 1'in ekonomik kaynaklarının olmaması, şiddetten uzaklaşma ve bağımsız bir yaşam kurmasını Grup 2'ye göre daha zor kılmaktadır. Grup 1'in aksine Grup 2'nin içerisinde partneriyle yaşayan ve yaşamayan kadın sayısının birbirine yakın olması, bu yaş grubundaki kadınların ya şiddet uygulayanı evden uzaklaştırdığını ya da kendilerinin ailelerinin yanına ya da güvendikleri birinin evine gidebildiğini göstermektedir. Grup 1'deki kadınların çocuk sayısının daha fazla olması ve sosyal hizmetlerin daha yaygın ve ulaşılabilir olduğu bölgeden görece uzakta ikamet etmeleri Grup 2'ye göre daha fazla desteğe ihtiyaç duyabileceklerini gösteren diğer etmenlerdir.

Türkiye'de kadına yönelik şiddetin yaygınlığı konusunda önemli bir husus da şiddetin kimi durumlarda, uzantılarının, tekrarlarının olduğudur. Grup 3'ü oluşturan başvurular bu düzlemde değerlendirilebilir. Partner şiddeti söz konusu olduğunda kadınların kocalarından boşanmaları veya partnerlerinden ayrılmaları şiddetin sonlanmasına yetmemektedir. Eski koca veya eski partner kadını kontrol altında tutmaya devam etme amacıyla şiddete başvurmaya devam edebilir. Ayrılığı, gücünün ve kontrol alanının yani erkekliğinin sınanması olarak gören eski partnerler kadınları geri dönmeye zorlama, onlardan intikam alma maksadıyla kadınların gündelik hayat düzenlerini sabote edebilecek eylemlere başvurabilmektedirler. Faillerin en sık başvurduğu şiddet eylemleri içinde aile, arkadaşlık ve iş ilişkilerini bozacak manipülatif davranışlarda bulunma, çocukları anneye karşı doldurma, kadının tedirgin hissetmesini, küçük düşmesini amaçlayarak kamusal hayatta sürekli karşısına çıkma ve olay çıkarma sıralanabilir. Bu gruptaki kadınlar ısrarlı takip davranışlarının bir kısmının dijital iletişim araçları yoluyla uygulandığını paylaşmışlardır. Özellikle 45-54 yaş aralığındaki kadınların pek çoğunun dijital kayıt araçları, sosyal medya ve interneti güvenli kullanma konusunda yeterince bilgi sahibi olmamaları bu araçlar vasıtasıyla şiddete uğrama ihtimalini artırmaktadır. Bu bakımdan, şiddet uygulayandan uzaklaşmayı başarmış ancak şiddet uygulayanı önlemek için hala desteğe ihtiyaç duyan kadınların temsil edildiği Grup 3, Grup 1 ve 2'de temsil edilen kadınların şiddet uygulayanı önleme konusunda uzun süreli ve etkili yollarla desteklenmesi gerektiğine de işaret etmektedir.

Grup 3'teki kadınlar Mor Çatı'ya başvurduklarında tüm uğraşlarına rağmen şiddetin devam ediyor oluşu sebebiyle kendilerini çaresiz hissetmekte, bunun hiç bitmeyeceğini düşünebilmektedirler. Bu doğrultuda ayrılık veya boşanma sonrasında da yararlanabilecekleri mekanizmalarla ilgili bilgiler aktarılmaktadır. Örneğin, eşinden boşandıktan sonra babayla çocuğun görüş günlerinde eski kocasıyla karşılaşmak durumunda olan bir kadın her seferinde eski kocasının tehdidine maruz kalmıştır. Bunun üzerine Mor Çatı gönüllüsü avukatlar hukuken çocuğun görüşünde karşılaştığı problemler sebebiyle kişisel görüşün kaldırılması konusunda başvurucuyu bilgilendirmiştir. Söz konusu yaş grubu, interneti

kullanmaya başladığı dönem ve güvenli bir şekilde interneti kullanabilmeye yönelik edimlerin kazanılması konusunda daha genç başvurulara göre zorlanmaktadır. Bu durum özellikle sosyal medya hesapları ve internet tabanlı iletişim sayfalarında güvenlik problemi yaşamalarına neden olmaktadır. Grup 3'teki kadınlar, dijital şiddetle bağlantılı olarak ısrarlı takibe maruz kalmaktadırlar. Örneğin bir kadın internetten tanıştığı biri tarafında sürekli taciz edilmiş, kişinin kendisine musallat olması sebebiyle özel hayatında zorluklar yaşamıştır. Öyle ki ısrarlı takibin TCK'ye göre ayrı bir suç olarak tanımlanmayıp, basit taciz gibi suçlarla değerlendirilmesi, musallat olan kişinin cezasız kalması çoğu zaman bu durumun sonlanmasını sekteye uğratmaktadır. Bu durum, kadınların kendi yaşamlarında derin değişiklikler yapmalarına sebep olmaktadır. Söz konusu kadın musallat olan kişiden kurtulamayacağını düşünerek, ev değiştirmenin gerekli olup olmadığını sormuş, hukuken yapılacaklar konusunda bilgi almıştır.

Başvuru süreçlerinde çoğunlukla kadınların kendisi ulaşsa da kadınlar ve çocuklar adına başvuran sayısı da azımsanmayacak kadar çoktur. Grup 7 içinde gelen başvurular komşusu, tanıdığı ve/veya şiddet olayına başka şekillerde tanık olan kişilerin ihbarları doğrultusundadır. Bu gruptaki başvurular, aynı zamanda toplumdaki "şiddet aile içi bir meseledir ve aile ilişkilerine müdahale etmek uygun değildir" anlayışını yıkmaya dönük çabıyla birlikte düşünülmelidir. Bununla birlikte Grup 7 kendisiyle doğrudan görüşülemeyen kişilerden oluştuğu için başvurunun sebebi ve talep edilen destekler belirsizdir. Bu sebeple kadının kendisinin ulaşması ihtiyaç ve talepleri belirlemek açısından önemlidir. Ancak, ihbar bir çocuk ile ilgiliyse böyle durumlarda etraflıca bilgi alınabilmesi ve belirsizliğin ortadan kaldırılması için ayrıca çaba harcanmaktadır.

Şiddete maruz kalan kişinin bizzat kendisinin başvuru yapmasını engelleyen kimi durumlar da olmaktadır. Kadının yaşı, şiddeti uygulayan ile olan yakınlığı, yaşadığı ilişkideki hiyerarşik katmanlar, izolasyona maruz kalması, şiddet yaşadığı kişiyle arasındaki duygusal bağın yarattığı kafa karışıklığı ve kaynaklarının azlığı gibi sebepler engel teşkil eden sebepler arasındadır. Grup 4 içindeki başvurular bu düzlemde değerlendirilebilir. Bu gruptaki kadın ve çocuklar adına akrabaları başvurarak destek mekanizmasına ulaşabilmeleri konusunda güvenli bir bağ kurmaya çalışmaktadırlar. Grup 4'te şiddet uygulayıcının baba, abi, başka yakın akraba olduğu durumlarda şiddeti dile getirip bununla ilgili karar almak, ilgili mercilere başvurmak zorlaşmaktadır. Çocuklara yönelik cinsel şiddet ortaya çıkarılması oldukça zor şiddet biçimlerinden biridir. Çocuklara cinsel şiddet uygulayan kişiler çoğunlukla onların en yakınları, tanıdıkları ve hatta güven duydukları kişiler olabilmektedir. Failler tehdit, baskı gibi yöntemlerle çocukların bunu anlatmasını engellemektedir. Bu gruptakilerin henüz çok daha genç yaşta (13-24 yaş aralığı) olup ekonomik özgürlük ya da birikime sahip olmayışı, eğitim süreci içinde oluşu, hayatını kolaylaştıracak kaynağı (akraba, arkadaş, kurum bilgisi) geliştirememiş olması gibi etmenler de şiddetten sıyrılmayı zorlaştırmaktadır. Özellikle yaşı sebebiyle kendi hayatı hakkında söz hakkı tanınmayıp karar alma mekanizmasının dışında bırakıldığı durumlar da sıklıkla görülmektedir. Örneğin üniversite eğitimi devam ederken ailesi tarafından zorla evlendirilmek istenen bir kadın zorla evlilikten kurtulmak için Mor Çatı'ya başvurarak neler yapabileceğini öğrenmiştir.

Grup 4 içerisinde yer alan başvuruların bir kısmı hali hazırdaki partnerinden ya da eski partnerinden şiddete maruz kalan kadınlardan oluşmaktadır. İlişki devam ederken buna ilişkin bir adım atmak korkutucu, zor, duygusal anlamda kafa karıştırıcı olabilmektedir. Örneğin, bir kadın e-mail yoluyla yaptığı başvurularda partnerinin kendisine nasıl davrandığını anlatarak bunun şiddet olup olmadığını öğrenmeye çalışmış ancak buna ilişkin harekete geçmekte zorlanmıştır. Bununla birlikte toplumsal anlamda sevgililik ilişkisinin gizlenmesi gereken, utanç verici, ayıplanan bir durum olarak düşünülmesi, buna ilişkin yargılanmaktan korkmak, bu ilişkinin açığa çıkmasından sonra görebileceği zararlara ilişkin duyulan endişe şiddetin dile getirilmesini zorlaştırmaktadır. Örneğin, eski partneri tarafından cinsel şiddete maruz kalan bir kadın için akrabası iletişime geçmiş, söz konusu kadının, kendisine şiddet uygulayan bu kişiyle evlendiğinde toplumsal anlamda "aklanacağı" düşüncesi içinde olduğunu anlatmıştır.

Mor Çatı'ya sıklıkla başvurular arasında 16-34 yaş aralığındaki kadınlar bulunmaktadır. Grup 5'i oluşturan bu kadınlar evlenmemiş, okuryazar, çoğunluğu üniversite ve üzeri olmak üzere lise ya da ortaokul mezunu, çalışan ve çalışmayan değerlerinin birbirine yakın olduğu, babası, kardeşi veya daha düşük oranda partnerinin belirgin şekilde cinsel ve psikolojik şiddet uyguladığı bilinen kadınlardır. Toplumsal olarak genel yargının aksine şiddete maruz kalan kişiler okuma yazma bilmeyen, eğitim seviyesi düşük kadınlardan oluşmaz. Ancak eğitim seviyesi yükseldiğinde tam da bu kalıp yargılardan dolayı kadınlar için maruz kaldıkları şiddeti dile getirmek zorlaşmaktadır. Eğitim seviyesi yüksek kadınlar maruz kaldıkları şiddet sebebiyle utanç duygusunu çok sık yaşamakta ve bu utanç duygusu sebebiyle şiddete maruz kaldığını anlatmaktan çekinmektedir. Bunun yanı sıra eğitim seviyesi ve genç bir yaşta olmak yaşadığı şiddetten uzaklaşmak için çeşitli kaynakları üretmede avantaj sağlamaktadır. Örneğin cinsel yönelimi sebebiyle babasından psikolojik şiddet görüp evden kovulan bir kadın kısa süre içinde sığınağa gidip desteklerden faydalanıp işe girebilmiş ve ev arkadaşı olarak kendi hayatını kurabilmiştir.

Grup 4 ve 5'te öne çıkan şiddet biçimlerinin cinsel ve psikolojik şiddet olması cinsel şiddetin yalnızca erken yaşlarda görülen bir şiddet türü olduğunu veya bu gruplardaki kadınların ve çocukların farklı şiddet türlerine maruz kalmış olmadıklarını göstermemektedir. Cinsel şiddet her yaşta kadının maruz kalabileceği yaygın şiddet türlerinden biridir. Şiddet biçimlerini, dozajını, sıklığını hiyerarşik bir biçimde ayırmak zordur. Bir şiddet türü diğerlerinden daha önemli ya da önemsiz değildir. Ancak bazı şiddet türlerinin toplumsal açıdan farklı biçimlerde değerlendirilmesi, farklı anlamlarla yüklü olması gibi sebepler şiddetin dile getiriliş biçimini de etkilemektedir. Örneğin kadınlar eşinin fiziksel şiddet uyguladığını anlatırken, cinsel ilişkiye zorladığını paylaşmayı ayıp, utandırıcı bulabilmekte ya da yaşadıklarını şiddet olarak adlandırmayarak "cinselliğin kadınlık görevi" olduğu düşüncesiyle anlatmadıkları görülebilmektedir. Evli olmadığı partnerinden, bir yakınından veya tanımadığı biri tarafından cinsel şiddete maruz kalan kadınlar veya çocuklar ise bunu dile getirdiklerinde suçlanacakları endişesiyle yaşadıkları cinsel şiddeti paylaşmaktan çekinmektedir. Bunun yanı sıra yukarıda da belirtildiği gibi kadınlar veya çocuklar tehdit ile susturulabilmekte, gerek yakınlarından gerekse

yasal haklarından faydalanması engellenmektedir. Kişinin kendisinin başvurduğu durumlarda iletişimin daha uzun süre devam ettirilmesi ve görüşülen gönüllü ile güven ilişkisinin kurulabilmesi, kadınların deneyimleri üzerine daha rahat konuşabilmelerini, utanç, suçluluk gibi paylaşımda bulunabilmelerini zorlaştıran duygular üzerine fikir yürütmelerini ve deneyimlerini feminist dayanışmanın yarattığı alanda gözden geçirebilmelerini kolaylaştırmaktadır.

Kendisinin değil onun adına bir kurumun, mektup, resmi yazı gibi yollarla iletişim kurduğu, bir grup daha vardır. Grup 6, 65 yaşından büyük, eşi ölmüş, ortalama 3 ya da 4 çocuk sahibi, okuryazar olmayan, sosyal güvencesi devlet tarafından sağlanan (yeşil kart gibi uygulamalardan faydalanan), çocuğu ya da akrabası tarafından şiddete uğradığı bilinen ancak hangi şiddet türlerine maruz kaldığı bilinmeyen kadınların oluşturduğu gruptur. Kadına yönelik şiddet mekanizmalarından yararlanmakta en çok zorlanan grup burada temsil edilmektedir. Bu gruptaki kadınlar telefon, internet gibi iletişim yollarını kullanmakta zorlanmaktadır. Bu sebeple ilk iletişimi kurmakta dezavantajlı durumdadırlar. Söz konusu kadınların erkek şiddetine maruz kalmaları durumunda mevcut hizmetlerden yararlanmasının önünde, sosyoekonomik arka plandan kaynaklanan zorlukların yanı sıra yasal engeller de bulunmaktadır. Bununla birlikte sosyal hizmet mekanizmaları 65 yaş ve üzeri şiddete maruz kalan kadınlar için ayrıcalıklı hizmet sunmamaktadır. Bu yaş grubundan bir kadın şiddete uğradığında ve evden uzaklaşması gerektiğinde "Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik" in 60 yaş ve üzeri kadınların sığınağa kabul edilemeyeceğini düzenleyen madde gereği sığınaklara kabul edilememektedirler. Böyle durumlarda evden uzaklaşmasını sağlayan seçenek kadının bir yaşlılar yurduna gitmesi olmaktadır. Örneğin ASPİM' den arayan bir kurum görevlisi 66 yaşındaki bir kadının kocasından şiddet gördüğünü, engelli olduğunu, kendisine vasi atanmadığı için kurumlarına kabul edemediklerini, vasi atanmasında da medeni hukukla ilgili aksaklıkların olduğunu belirterek kadın için destek istemiştir. Kadının bir yaşlılar yurduna gitmesi için vasi atanması konusunda hukuksal destek sağlandı. Bu gruptaki kadınların sosyal güvencesi, ekonomik birikimi gibi hayatını kolaylaştıracak bir kaynağı yoksa yaşı sebebiyle çalışması da uygun veya mümkün olmadığı için kendisine kaynak da yaratamamaktadır. Bu durum kadınların şiddeti sonlandırmak ve etkilerinden kurtulmak için ihtiyaç duydukları hizmetlerden mahrum kalmalarına sebep olmaktadır. Bu yaş grubundan kadınların pek çoğu çocuklarından şiddet gördüklerini paylaşmaktadır. Bu durumlarda, kadınların talepleri ve ihtiyaçları, kadın olmaktan kaynaklı sorunları göz ardı edilmeden yaşlılık bağlamında değerlendirilmelidir.

Mor Çatı'ya başvuran kadınların bir kısmı çeşitli sebeplerle Türkiye'ye göç etmiş ve sonrasında yaşadığı şiddet ve/veya buradaki yaşamı sürdürmekle ilgili yaşadığı zorluklara ilişkin destek almak isteyen kadınlardan oluşmaktadır. Grup 8 içinde yer alan bu kadınların başvuruları, çoğunlukla anadilleri dışında dil bilmedikleri, anadilinde destek alabilecekleri kurumların kısıtlılığı, ülkede kalmayı sağlayacak yasal başvurularını tamamlamamış olmak ve/veya yasal belirsizlikler sebebiyle duyduğu korku sebebiyle kısıtlanmaktadır. Örneğin göçmen bir kadın Türkiye'de tanıştığı partneri tarafından şiddete maruz kalmıştır. Başvurduğu resmi kuruluşlarda sorununu anlatabilecek yetkiliye ulaşması bürokratik engellere

takıldığından yargılanma korkusu yaşamadan anlatıp destek alabilmek için Mor Çatı'yı aramıştır.

Yukarıda sıralanan belirsizlikler ve sorunlar, haklarını kullanmalarının önündeki bürokratik ve diğer engeller gibi göçmen kadınların maruz kaldıkları ayrımcılıkların da hesaba katıldığı özelleşmiş destek mekanizmalarının yoksunluğu Türkiye'deki göçmen kadınların maruz kaldıkları şiddetin önlenememesinin yanında bu sorunun görünür olmasını da engellemektedir.

4.2 Mor Çatı'dan Talep Edilen Destekler

Mor Çatı'ya başvuran kadınların profilleri farklı olsa da temel olarak hukuki, sosyal ve psikolojik destekler ile sosyal yardım talep ettikleri görülmektedir. Ancak paylaşımları sonucunda her kadının ihtiyacına göre bir planlama yapılmakta ve süreç içinde kadınların talep ettikleri destekler çeşitlenebilmekte ya da farklılaşabilmektedir.

2017 yılında kadınların %32'si (317 kişi) sığınak desteğinden yararlanmayı talep etmiştir. Bu kadınların çoğu en kalabalık grup olmasından dolayı Grup 1'de bulunsa da her gruptan kadının sığınak talebinde bulunduğu görülmüştür. Sığınak talebinde bulunan kadınların bazılarının onlara sunulan sosyal destek sonrasında sığınağa gitmek yerine farklı destek mekanizmalarına başvurabildikleri görülmüştür.

Şiddet uygulayanı durdurmak için izleyebilecekleri yollar hakkında bilgi edinmek ve planlama yapmakta destek almak için her gruptan kadın kendileri başvurmuşlarsa birden fazla kez Mor Çatı ile iletişime geçmiştir. Bir yıl içinde kadınlar toplam 452 kez yaşadıklarına ilişkin neler yapabilecekleri konusunda bilgilendirilmeyi talep etmiştir. Yıl boyunca yapılan görüşmelerin %22'sinde bu talebe rastlanmıştır.

Şiddeti sonlandırmak için başvuru seçeneklerinin başında hukuki yollar bulunmaktadır. Mor Çatı'yı arayan kadınlar en çok hukuki yollarla ve sahip oldukları haklarla ilgili bilgi edinmek ya da doğrudan avukatla görüşmek, halihazırda devam eden adli başvurularıyla ilgili merak ettiklerini sormak, hukuki dilekçeler yazdırmak, hukuki kurumlarla ilgili yönlendirmeler şeklinde destek istemiştir. 2017 yılında 562 kez hukuki destek talep edilmiştir ve bu sayı tüm görüşmelerin %56'sına tekabül etmektedir. Mor Çatı gönüllüsü avukatlar bu bağlamda 316 görüşme yapmışlardır. Her gruptan kadın şiddet uygulayanı engelleyebilecek ve onları koruyabilecek yasal bir yol olup olmadığı konusunda bilgi talep etmiştir. Boşanma, velayet ve Medeni Kanun kapsamındaki diğer haklarından nasıl yararlanılacağını en çok Grup 1 ve 2'den kadınlar öğrenmek istemişlerdir.

Mor Çatı'ya ulaşan kadınlar, 132 kez psikolojik destek talep etmiştir ve bu sayı tüm görüşmelerin %13'üne tekabül etmektedir. Kadınlar yalnızca kendileri için değil, şiddete tanık olarak ya da doğrudan maruz kalarak şiddetten etkilenen çocukları için de psikolojik desteklerden yararlanmak istemiştir.

Bunlar dışında Mor Çatı ile iletişime geçen kadınlar, iş bulmak, ayni ve nakdi yardım talep etmek, haklarından faydalanmak istediklerinde başvurdukları kurumlarda karşılarına çıkan zorluklarla ilgili yapabilecekleri konusunda da bilgi talep etmişlerdir.

Mor Çatı'da sağlanan bilgi ve deneyim paylaşımı, sosyal, psikolojik ve hukuki destek kapsamında kadınlar ihtiyaçlarına göre yönlendirildikleri kurumlar şunlardır:

- ▶ 236 kere sığınak desteği, sosyal, psikolojik ve ekonomik destekler gibi hizmetlerin sağlandığı ŞÖNİM'lere yönlendirme yapıldı.
- ▶ 137 kere 6284 sayılı Kanun kapsamındaki tedbirlerden yararlanılması önerilerek aile mahkemesine veya acil bir durum söz konusuysa karakola yönlendirme yapıldı.
- ▶ 105 kere adli yardım başvurusu veya CMK avukat talebi hakkında bilgilendirme yapılarak barolara yönlendirme yapıldı.
- ▶ 20 kere ücretli avukat yönlendirmesi yapıldı.
- ▶ 19 kere kadının şikayetçi olmayı istemesi üzerine karakola ya da savcılığa başvuru yönlendirmesi yapıldı.
- ▶ 32 kere psikolojik destek sağlayabilecek kurumlara yönlendirme yapıldı.
- ▶ 8 kere kadınların çocuğu veya çocuklarına psikolojik destek sağlayabilecek kurumlara yönlendirme yapıldı.
- ▶ 19 kere kadın örgütlerine yönlendirme yapıldı.

4.3 Mor Çatı'yla İlişkilenen Kadınların Başvurdukları Diğer Kurumlar ve Mekanizmalar

Mor Çatı, kadınları ihtiyaç duydukları destekleri alabilmeleri için farklı kurumlara yönlendirebilmektedir ve bu kurumlarda yeterli hizmet sağlanıp sağlanmadığını takip etmeye çalışmaktadır. Bazı durumlarda farklı kurumlarla vaka temelli iş birliği yapılmakta, sosyal inceleme raporu hazırlamak ya da doğrudan kurum ile iletişim kurmak gibi pek çok yöntemle doğru desteklerin sağlanabilmesi için bilgi paylaşılmaktadır. Bunların yanı sıra, yapılan bütüncül çalışma kapsamında kadınlar, Mor Çatı'ya başvurmadan önce farklı mekanizmalardan ve kurumlardan destek almadıklarının, destek almak için başvurdukları kurumlarda nasıl zorluklarla ya da kolaylıklarla karşılaştıklarının bilgilerini de paylaşabilmektedir. Bu yolla kadına yönelik erkek şiddetiyle mücadele mekanizmaları izlenmekte ve hizmetlerin sağlanma yolları hakkında bilgi toplanmaktadır. 2017 yılı içinde en çok başvuru alan kurumlar arasında

kolluk kuvvetleri, ŞÖNİM'ler, barolar, sağlık kurumları, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri, savcılıklar, mülki amirlikler, mahkemeler, belediyelerin sosyal hizmet birimleri bulunmaktadır.

Burada paylaşılan örnekler yalnızca Mor Çatı'ya başvurmuş kadınların deneyimlerini kapsamaktadır. Bu örneklerin işaret ettiği sorunların giderilebilmesi, burada ortaya çıkmamış sorunların tespit edilebilmesi, iyi örnekler doğrultusunda uygulamaların ulusal ölçekte geliştirilebilmesi ve standartlaşması için kadına yönelik şiddet alanında sorumlu kurumların izlenmesi ve değerlendirilmesini sağlayacak çalışmaların artmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

4.3.1 Kolluk Kuvvetleri

Kolluğa başvurduğunu belirten kadınlardan elde edilen bilgilere göre kolluk uygulamalarına ilişkin 92 farklı kayıt oluşturulmuştur. Bu 92 farklı deneyimin %50'sinde (46 kayıt) kadınların kötü uygulamalarla karşılaştığı tespit edilmiştir.

Şiddete uğrayan kadın ve çocukların erişmeleri daha kolay olduğundan ilk başvurdukları kurumlar çoğunlukla kolluk kuvvetleridir. Yasal mevzuata göre bu birimler gecikmesinde sakınca bulunan hallerde her türlü önleyici ve koruyucu önlemi almakla yükümlüdür. Ancak 2017 yılı içinde kolluk kuvvetlerinin kötü uygulamalarına bakıldığında gerekli tedbirlerin zamanında alınmadığı, gerekli işlemlerin yapılmadığı ve kadınlara şikâyetçi olmamaları için baskı yapıldığı görülmektedir. Kadınların şiddeti rapor etmelerinin veya şikâyetçi olmalarının önüne geçmek için kolluk personelinin süreci uzatmak, suçlayıcı ve cinsiyetçi ifadeler kullanmak, caydırıcı bilgiler paylaşarak göz korkutmak gibi tutumlar takındıkları kadınların paylaştıkları kötü uygulama örneklerinden bazılarıdır.

Grup 2'de yer alan bir kadının şikâyeti sonucunda, kolluk kuvvetleri dava sürecinin çok fazla uzayabileceği bunun iki tarafı da mağdur edeceği gerekçesiyle kadına arabuluculuk önerisinde bulunmuştur. Kadının şiddet uygulayana yönelik uzaklaştırma ve gizlilik kararı olmasına rağmen, uzlaşmak için şiddet uygulayan ile bir araya gelmesi önerilmiştir. Kurum çalışanlarının kadınları eve dönmeye ve kocalarıyla barışmaya yönelik çabaları kadınların 6284 Sayılı Kanun'dan faydalanması önünde engel oluşturmaktadır. Öldürülme tehditleriyle en fazla karşı karşıya kalan Grup 1 ve 2'deki kadınlara karşı şiddet suçlarının cezasız kalması karşılaşılan en önemli sorunlardan biridir. Oysa kadın cinayetlerine varan süreçte kadınların güçlendirilmesi, Kanun kapsamındaki tedbir kararlarının uygulanması ve şiddeti sonlandırmayan erkeklere cezai yaptırımlar uygulanmasıyla mümkün olur. İstanbul Sözleşmesi'nin 48. maddesi taraf devletlere psikolojik, fiziksel, cinsel ve ekonomik, kadına karşı tüm şiddet biçimleriyle ilgili olarak "arabuluculuk ve uzaklaştırma da dâhil olmak üzere zorunlu alternatif çatışma çözüm süreçlerini yasaklamak üzere gereken yasal veya diğer tedbirleri" alma yükümlülüğü getiriyor. Sözleşmenin 56. Maddesi ise "mağdur ve failer arasındaki iletişimin mahkemede ve kollukta, mümkün olduğu ölçüde önlenmesini sağlama" gerekliliğini düzenliyor.⁸

8 <https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/tr/blog/feride-acar-ile-istanbul-sozlesmesi-ve-gre-vio-uzer/>

Grup 8'e dahil olan bir kadın ise şiddete maruz kalan bir kadın için jandarmaya ihbarda bulunduğunu fakat jandarmanın eve geldiğinde herhangi bir işlem yapmadığını dile getirmiştir. Bu gruba dahil olan kadınlar için yapılan ihbarlarda konunun takibi zorlaşmakta, şikayet eden kişinin güvenlik nedeniyle kimliğini gizli tutma çabası süreci uzaktan izlemesine neden olmakta, kolluk kuvvetlerinin konuyla ilgili işlem yapmalarını kolaylaştırmakta ve şiddet mağduruna keyfi yaklaşımlarına neden olmaktadır.

Şiddet uygulayanı önleyici tedbir kararlarının işlevsel olabilmesi için kolluk kuvvetlerine önemli sorumluluklar verilmiştir. Ancak uzaklaştırma kararlarının ihlal edildiği durumlarda kadınların ihbarlarının ciddiye alınmadığı, gerektiğinde müdahale edilmediği ve tedbirlerin etkili şekilde uygulanmadığı beş farklı örnek bulunmaktadır.

Grup 1'de temsil edilen bir kadın uzaklaştırma kararı almasına rağmen kocasının hep evde olduğunu dile getirmiştir. Uzaklaştırma kararını ihlal ettiği için kocasını şikayet eden bu kadın, polisten şu yanıtı almıştır: "yine mi sen geldin." Kadın kocasını karakola şikayet ettiğinde "karım istediği zaman beni eve alıyor, istemediği zaman almıyor" şeklinde ifade vererek, uzaklaştırma kararını ihlal etmediğini bilakis kadının kendisini eve aldığı iddia etmiştir. 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararının fail tarafından ihlal edilmesi demek, kadınların içinde buldukları şiddet ortamından kurtulamadıklarını göstermektedir. Oysa bu gruptaki kadınların başvurularındaki en temel sebep ise kocalarının şiddetinin bitmesidir. Evliliklerinin devamını isteyip sadece şiddetin bitmesini isteyen kadınların, şiddet uygulayanı durduracak bir mekanizmaya, dışarıdan bir müdahaleye ihtiyaç duydukları gözlenmiştir.

4.3.2 Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM'ler)

Bu kurumların hangi destekleri nasıl bir yaklaşımla sağladığı kadınların şiddetten uzaklaşma ve güçlenme sürecini doğrudan belirleyebilmektedir. ŞÖNİM'lere başvuran kadınların paylaşımları sonucu 47 farklı deneyim kayıt altına alınmıştır. Bunların %62'sinde (29 kayıt) kadından yana olmayan uygulamalara başvurulduğu tespit edilmiştir. ŞÖNİM'lerin ve sığınakların uygulamalarına dair bir standarttan bahsetmek mümkün değildir ve sağlanan hizmetler ve bu hizmetlerin sunulmasındaki yaklaşım ilden ile ve çalışanların yaklaşımlarına bağlı olarak değişebilmektedir.

ŞÖNİM'lerde karşılaşılan kötü uygulamaların başında kadınların hakları ve faydalanabilecekleri mekanizmalar konusunda bilgilendirilmemesi; onlarla caydırıcı ve yanlış bilgilerin paylaşılması; sığınak ve diğer uzman desteklerine ilişkin taleplerin darp raporu veya 6284 tedbir kararı olmadığı için veya kadının şiddet uygulayana geri dönebileceği gibi gerekçelerle kabul edilmemesi; kadınların eve dönmeye veya şiddet uygulayan kocalarıyla barışmaya zorlanmaları gelmektedir.

ŞÖNİM'lere bağlı çalışan sığınaklarda yoğun talebe karşılık kapasite yetersizliği, uzman destek hizmetlerinin verilmemesi ve kalabalıktan ötürü toplu yaşam

konusunda ortaya çıkan sorunlar olduğu görülmüştür. İlk adım birimlerinin kalabalık olması kadınların 15 günden daha uzun süreler buralarda tutulması, telefon kullanmalarının ve dışarıya çıkmalarının yasaklanması kayda geçen kötü uygulamalardan bazılarıdır. Bu süre zarfında iş başvurularından yanıt bekleyen veya iş başvurusu yapacak olan kadınların sıkıntı yaşadığı görülmüştür.

Siğinalarda toplu yaşam nedeniyle ortaya çıkabilecek sorunlara uzmanların müdahale etmemesi ve şiddetsiz iletişim yöntemlerinin kullanılmasına dair hiçbir çalışma yapılmaması sonucunda iki kadın siğinaldaki diğer kadınlar ve personel tarafından ayrımcılığa ve kötü muameleye maruz bırakıldıklarını ve siğinaldan ayrılmak zorunda kaldıklarını aktarmışlardır. Siğinal personelinin ve idarecilerinin kadınları eve dönmeye ikna etmeye çalıştıkları ve şiddet uygulayan koca ile buluşmaya ve barışmaya zorladıkları 4 farklı örnekle karşılaşılmıştır. Ayrıca iki kadın da kaldıkları siğinalarda çocuklarından ayrılmaya zorlandıklarını ve çocuklarının hiçbir destekten faydalanamadığını belirtmiştir.

Mor Çatı'ya yapılan başvuruların çoğunluğunu oluşturan Grup 1'e dahil bir kadın siğinala 5 kere gittiğini, siğinaldaki görevlilerin "böyle insanlarla neden evleniyorsunuz?" "size anneniz bile bakmıyor biz mi bakacağız?" gibi yargılamalarına maruz kaldığını belirtmiştir. Başka bir şehre naklinin yapılmasını istediğinde "babanızın uşağı mı var, çık yukarı" karşılığını almıştır.

4.3.3 Barolar ve Adli Yardım Hizmetleri

Adli yardımdan faydalanmak için ya da CMK avukatı talebiyle baroların ilgili birimlerine başvuran kadınların paylaşımları sonucu 46 farklı deneyim kayıt altına alınmıştır. Bunların %26'sında (12 kayıt) kadından yana olmayan uygulamalarla karşılaşılmıştır.

Kadınlar barolara en çok adli yardım bürosundan ücretsiz avukat atanması talebiyle başvurumaktadırlar. Baroların adli yardım bürolarından atanan avukatların toplumsal cinsiyete dair farkındalık sahibi olmadıkları ve 6284 sayılı Kanun kapsamında kadınların yararlanabilecekleri hakları konusunda bilgi sahibi olmadıkları durumlarla karşılaşılmaktadır. Örneğin, adli yardım kapsamında atanan avukatların kadınları dava açmamaları, uzlaşmaya gitmeleri, şiddet uygulayanla barışmaları yönünde telkin ettikleri ve kadınların beyanları ve talepleri doğrultusunda hizmet sunmadıkları görülmüştür.

Türkiye'de adli yardım hizmetleri Türkiye Barolar Birliği Adli Yardım Yönetmeliği uyarınca sağlanmaktadır. Buna göre, avukatlık ücretini ve yargılama giderlerini karşılama olanağı bulunmayan herkes avukatlık hizmetlerinden yararlanmaktadır ve her bir baroya bağlı "Adli Yardım Bürosu" bulunmaktadır. Kadınların adli yardımdan yararlanıp yararlanamayacağı mevcut gelir durumuna göre belirlenmektedir ve gelir tespitinin nasıl yapılacağı konusunda bir standart bulunmamaktadır: Adli yardımdan yararlanabilmek için başvuru sırasında sunulması gereken belgeler barodan baroya farklılık göstermekte, baro yönetimlerinin tutumuna göre başvuruyu kolaylaştırıcı ya da zorlaştırıcı şartlar

konulabilmektedir. Örneğin, İstanbul'da adli yardımdan yararlanabilmek için fakirlik belgesi ve ikametgah belgesi sunulması yeterli görülmekteyken, diğer pek çok ilde bu belgelerin yanı sıra kişilerin üzerinde taşınmaz mal bulunmadığını gösterir belge, maaşı ya da ücreti olmadığını ya da yalnızca asgari ücret aldığını gösterir belge gibi farklı belgeler de istenebilmektedir. Belge sayısının artması kadınların hukuki yollara başvurmadan vazgeçmesine neden olabilmektedir. Yalnızca belgelerle karar verildiği örneklerde ise, belgelerin gösterdiğinden farklı koşullarda yaşayan kadınlar bu hizmetten mahrum kalmaktadır.

Grup 2'de yer alan bir kadının kocasının şirketinde hissesi olması ve şirket tarafından sigortalı gözükmesi nedeniyle yaşadıkları kadınların adli yardım başvurularında karşılaştıkları zorluklara önemli bir örnek oluşturuyor. Kadının üzerine hisse olmasına rağmen kocası tarafından ekonomik şiddete maruz kalması, kocasının çok az miktarda para vermesi ve verdiği paranın hesabını sorması kadınların avukat için bütçe oluşturmalarını imkansız kılmaktadır. Refah durumunun yüksek olduğu durumlarda dahi kadınlara yönelik baskının önemli bir aracı olarak kullanılan para kadını baskı altında tutmakta ve ihtiyaçlarını karşılayamaz bir hale getirmektedir. Üzerine mal varlığı olan fakat hiçbir geliri olmayan kadınların da adli yardım başvurusunun dikkate alınması gerekmektedir. Kadın örgütlerinin ve feminist avukatların çabalarıyla bazı illerdeki barolarla iş birliği artmıştır ve bu barolar şiddete maruz kalan kadınların başvurularını değerlendirirken yalnızca evrakları değil kadınların beyanlarını ve somut sosyoekonomik koşullarını göz önünde bulundurmaktadır.

4.3.4 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlükleri (ASPİM)

Sosyal yardımlardan faydalanmak, ŞÖNİM olmayan illerde uzmanlaşmış desteklerden faydalanabilmek örneğin sığınağa gidebilmek için Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri'ne başvuran kadınların paylaşımları sonucu 35 farklı deneyim kayıt altına alınmıştır. Bunların %23'ünde (8 kayıt) kadından yana olmayan uygulamalarla karşılaşıldığı tespit edilmiştir.

Kadınların şiddetten uzaklaşmasında öncelikle yargılanmadan dinlenmeye ve paylaşımlarının ciddiye alındığını hissetmeye ihtiyaçları olmaktadır. Şiddet döngüsü içinde güçsüzleştirilen ve cesaretleri kırılan kadınlar için güven ortamının sağlanması ve koruyucu, önleyici mekanizmalara başvurmanın olumlu etkilerinden ve sonuç verici olmasından bahsetmek yerine aksaklıkların öne çıkarılması ve cesaret kırıcı caydırıcı bilgiler paylaşılması gibi örneklerle karşılaşılmıştır. Örneğin, bir ildeki ASPİM'in ilgili birimlerinden birine başvuran bir kadın kurum personelinin "burası hukuk devleti değil, uğraşsan da bir şey olmaz, kaç kurtul" dediğini aktarmıştır. Başka bir kadın sığınağa gitmek ve bu süreçte çocuklarının Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün koruması altına alınması için başvurduğunda personel sığınak talebini ve güvenlik risklerini ciddiye almamış, kadının çocukları kuruma teslim etmesine engel olarak çocuklar için ayni ve nakdi yardım sağlayarak kadını evine geri göndermiştir.

Grup 1'den bir kadının sığınak talebiyle başvuru yaptığı, sığınaktayken Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürü tarafından kocasıyla görüşmeye ve barışmaya zorlandığı tespit edilmiştir. Kocasını ile yeniden bir araya gelen kadın, sığınağa gittiği için cezalandırıldığını, bir daha gitmemesi için daha fazla şiddete maruz kaldığını paylaşmıştır. Sığınak desteğinden faydalanamayan kadın kendisini şiddetten koruyacak mekanizmalardan mahrum kalmanın yanı sıra devlet kurumlarına güvenini de yitirmiştir. Grup 1'in içindeki koşullar düşünüldüğünde; küçük çocukları olan ve ekonomik veya sosyal kaynaklardan mahrum kadınların şiddetten uzak bir hayat kurmaları için çok yönlü bir şekilde desteklenmeleri şarttır.

Dini nikahlı kocasından fiziksel ve psikolojik şiddet sebebiyle ayrılmaya çalışan Grup 3'ten bir kadının ekonomik destek talebiyle yaptığı başvuru, kadın şikayetçi olmadığı için, sen yine döner barışırsın denilerek, ön yargılı ve keyfi bir yaklaşımla kabul edilmemiştir.

Kolluk kuvvetleri, ŞÖNİM'ler ve ASPİM'lerde karşılaşılan kötü uygulamaların birbirine benzemesi ve çoğunlukla personelin tutumundan kaynaklı sorunlarla karşılaşılması, sosyal politika hizmetleriyle ilgili bütüncül politikaların oluşturulması gerekliliğine işaret etmektedir. Bunun başarılabilmesi için alanda sorumlu personellere yönelik eğitimlerin devamlılığını ve bu eğitimlerin işlevinin düzenli olarak değerlendirilmesini garanti altına alan düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır.

4.3.5 Mülki Amirlikler

Özellikle geçici maddi yardım, ayni ve nakdi yardım, ekonomik destek ve çocuklar için ekonomik ya da eğitim desteği sağlanması gibi taleplerle mülki amirliklere başvuran kadınların paylaşımları sonucu 26 farklı deneyim kayıt altına alınmıştır. Bunların %30'unda (8 kayıt) kötü uygulamalarla karşılaşmıştır.

Valilik ve kaymakamlıklar 6284 sayılı Kanun kapsamındaki tedbirlerin talep edilebileceği birimlerdir. Kadınların farklı illerdeki kaymakamlıklara yaptıkları ekonomik destek başvurularında sosyoekonomik durumlarının uzman personel tarafından araştırılmadığı, değerlendirme yapılırken kadının güçlenmesi ve diğer aile fertlerinden bağımsızlaşabilmesi için desteklenmesi gerekliliğinin dikkate alınmadığı görülmüştür. Kadınların paylaştığı 3 farklı deneyimde, taleplerinin akrabalarının ya da şiddet uygulayan kocanın "kadına bakabileceği" düşünülerek kabul edilmediği ve ekonomik desteklerden mahrum bırakıldıklarına rastlanmıştır. Bir başka örnekte sığınak talebiyle kaymakamlığa başvuran bir kadının ŞÖNİM gibi ilgili birimlere değil, evrak kayıt birimine yönlendirildiği ve memurlar tarafından sığınakların kötü yerler olduğu, çocuklara uygun olmadığı, çocuğunu düşünüyorsa sığınağa gitmemesi gerektiği gibi telkinlerle başvurumaktan caydırıldığı görülmüştür.

Mülki Amirlikler 6284 sayılı Kanun'da tanımlanan koruyucu ve ekonomik olarak güçlendirici bir çok tedbiri sağlamakla yükümlü kurumlardır. Ekonomik desteklerin kadınların güçlenerek hedeflerini gerçekleştirmelerinde hayati önemi olmasına rağmen bu kurumlara yapılan başvuruların sayısının çok düşük olduğu görülmektedir. Bu durum, kadınların 6284 sayılı Kanun hakkında yeterince

bilgilenemedikleri ve mülki amirliklerin sağladıkları destekleri bilmediklerini göstermektedir. Kanun'u bütüncül biçimde uygulamaya yönelik bir yaklaşımın benimsenmesi ve yasal tedbirlerin yanı sıra güçlendirici mekanizmaların ulusal ölçekte görünürlük kazanmasını hedefleyen faaliyetler başvuruların artmasını ve daha çok kadının bu desteklerden faydalanmasını sağlayacaktır.

4.3.6 Aile Mahkemesi

6284 sayılı Kanun kapsamındaki tedbirlerden faydalanmak, suçu şikayet etmek için ya da kadına yönelik şiddetle ilgili bir ceza ya da hukuk davası kapsamında mahkemelerden hizmet alan kadınların paylaşımları sonucu 23 farklı deneyim kayıt altına alınmıştır. Bunların 1'inde kötü uygulamayla karşılaşmışlardır.

Grup 8'e dahil olan bir kadın çocuğunun velayeti ile ilgili çok ciddi sorunlar yaşadığını dile getirmiştir. Kadına ve çocuğuna cinsel ve psikolojik şiddet uygulaması nedeniyle kadının çocuğun velayetini almak üzere açtığı davada; çocuk ile görüşen pedagogların velayetin babaya verilmemesi ve babayla görüş izninin kaldırılmasını tavsiye eden bir rapor sunmasına rağmen mahkemenin aksi yönde karar aldığı görülmüştür. "Korkma bir daha yapmaz" şeklinde çocuğu şiddetten korumaktan uzak, şiddet uygulayanı koruyan bir yaklaşımın yanı sıra "Bir daha bu konu için gelersen çocuğu yurda veririm" denilerek annenin tehdit edildiği görülmüştür. Daha önce de belirttiğimiz gibi bu gruptaki başvurular doğrudan kendisi için başvurmamaktadır. Özellikle çocuk hakları ekseninde düşünüldüğünde koruyucu ve önleyici politikaların geliştirilmesi ve uygulanması için bu gibi başvurulara ve taleplere yüksek önem verilmesi gerekmektedir.

Aile mahkemelerinin 6284 sayılı Kanun'un uygulanması ve kadınların adalete erişebilmesinde aktif sorumluluğu olan kurumlardan biri olması bu kurumların işleyişinin düzenli olarak izlenmesini gerektirmektedir. Aşağıda 6284 sayılı Kanun başlığı altında kanun uygulamasıyla ilgili karşılaşılan aksaklıklar bağlamında aile mahkemeleri yeniden ele alınacaktır.

4.3.7 Savcılıklar

Şiddet uygulayanla ilgili şikayette bulunmak veya 6284 sayılı Kanun kapsamındaki tedbirlerden faydalanmak için savcılıklara başvuran kadınların paylaşımları sonucu 31 farklı deneyim kayıt altına alınmıştır. Bunların %38'inde (12 kayıt) kadından yana olmayan uygulamalarla karşılaşıldığı tespit edilmiştir.

Suç şikayet etmek amacıyla savcılıklara başvuran kadınların en sık rastladığı kötü uygulama şikayeti ve talepleri işleme almayarak başvurulara keyfi yaklaşılmasıdır. Kadınların suçu şikayet etmek istemeleri durumunda cesaretlerini kırarak tutumlar takınıldığı, kadınları suçlayıcı şekilde davranıldığı, bunlar sonucunda kadınların adli işlem başlatmakta zorlandıkları ya da zaten şikayetleri dikkate alınmadığı için herhangi bir adli işlem başlatamadıkları görülmektedir.

Grup 3 altında bulunan bir başvuran eski eşini savcılığa şikayet etmek istediğinde şikayetinin işleme alınmadığını paylaşmıştır. 8 yaşındaki oğlunun velayetini alan kadın, 1,5 yıl önce boşandığı eşinin çocuğu hafta sonları ve yılda bir kez olmak üzere 1 ay görme hakkı olduğunu dile getirmiştir. Çocuğu teslim alan eski kocanın telefon edip, kadına bir daha çocuğu göremeyeceksin demesi, tehdit ve hakaretlerde bulunması üzerine kadın savcıya gitmiştir. Savcı “ya getirirse” diyerek beklemeyi önermiş, şikayeti işleme almamış, olayın üzerinden 1 ay geçmesine rağmen çocuk teslim edilmemiştir.

Yine Grup 3'e dahil olan bir kadının dijital şiddete ve ısrarlı takibe maruz kaldığı, bunun üzerine eski partnerini savcıya şikayet ettiği bilinmektedir. Şiddet uygulayanın para vermezse kadının çıplak fotoğraflarını yayacağını söylemesi üzerine savcıya şikayette bulunan kadın “sen de onunla konuşmasaydın” cevabıyla karşılaşmıştır. Kadın dilekçe verdiğini fakat konuyla ilgilenilmediğini, dava bile açılmadığını dile getirmiştir. 6284 Sayılı Kanun kapsamında ısrarlı takibin tanımı şu şekilde yapılmaktadır: “Tek taraflı ısrarlı takip: Aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, şiddet uygulayanın, şiddet mağduruna yönelik olarak, güvenliğinden endişe edecek şekilde fiziki veya psikolojik açıdan korku ve çaresizlik duygularına sebep olacak biçimde, içeriği ne olursa olsun fiili, sözlü, yazılı olarak ya da her türlü iletişim aracını kullanarak ve baskı altında tutacak her türlü tutum ve davranış.” Ancak ısrarlı takip 6284 sayılı Kanun'da tanımlanıyor olsa da Türk Ceza Kanunu'nda tanımlı bir suç olmadığı için bu suç cezaya tabi tutulmamaktadır. Kadınlara yönelik uygulanan ısrarlı takip suçunun önlenmesi ve cezasız kalmaması için yeni bir düzenlemeye gidilmesi gerekmektedir.

4.3.8 Belediye

Özellikle ekonomik destekler için başvuru alan kurumlar olan belediyelerde kadınlardan yana olmayan uygulama örnekleri desteği ihtiyaç duyulan süre içinde sağlamayarak süreci uzatma veya desteklerin hiç verilmemesidir. Ekonomik destekler, sosyal yardımlar, psikolojik destekler ve sığınak desteğinden faydalanmak için belediyelere başvuran kadınların paylaşımları sonucu 21 farklı deneyim kayıt altına alınmıştır. Bunların 2'sinde kadından yana olmayan uygulamalarla karşılaşıldığı tespit edilmiştir. Genel olarak kadınların belediyelerin maddi desteklerinden faydalanabilseler de bu oranın düşük olması destek mekanizmalarının sağlandığı anlamına gelmemektedir. Türkiye'de yerel yönetimler hizmet alanını çoğunlukla ekonomik desteklerle sınırlamakta ve sosyal ve psikolojik destekleri ya da sığınak desteğini kendi sorumluluk alanında görmemektedir. Örneğin, nüfusu 100 binin üzerindeki belediyeler yasal olarak sığınak açmakla yükümlü olsalar da 2017 yılında 217 belediyeden yalnızca 32'sinin sığınağı olduğu bilinmektedir.⁹

9 2017 yılında Mor Çatı tarafından Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'ne yapılan bilgi edinme başvurusuna verilen yanıtta nüfusu 100 binin üzerindeki belediye sayının 217, 2018 yılında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na yapılan bilgi edinme başvurusuna verilen yanıtta ise yerel yönetimlere bağlı sığınak sayısının 32 olduğu paylaşılmıştır. Bilgi edinme başvuruları ve bunlara gelen yanıtlar ekler bölümünde bulunmaktadır.

4.3.9 Sağlık Kurumları

Şiddet sonucu ortaya çıkan bedensel veya ruhsal sağlık sorunları nedeniyle, şiddeti belgelemek, darp raporu almak veya kürtaj olabilmek için sağlık kurumlarına başvuran kadınların paylaşımları sonucu 41 farklı deneyim kayıt altına alınmıştır. Bunların 7'sinde kadınlar kötü uygulamayla karşılaştıklarını paylaşmıştır.

Sağlık kurumlarında kadınların karşılaştığı kötü uygulamaların tamamı kadınların yasal kürtaj haklarından yararlanmalarının engellenmesine ilişkindir. Bu örneklerin tamamında kadınlar yasal kürtaj süresi içindeyken ve diğer tüm koşulları sağlamışken taleplerinin keyfi şekilde ya da kürtajın yasak olduğu gerekçesiyle reddedildiğini aktarmışlardır. Bu örneklerden birinde kürtaj talebinin reddedilmesi sonucunda kadının sağlığının ciddi bir şekilde riske atıldığı görülmüştür.

4.3.10 6284 Sayılı Kanun

2017 yılında 65 kadının 6284 sayılı Kanun'dan nasıl faydalandığına dair detaylı bilgi toplanmıştır. Bu kadınlardan 6'sı farklı tedbirlerden de faydalanabilmek veya mevcut kararı uzattırmak maksadıyla birden çok kere başvuru yapmıştır ve toplamda 74 kararın içeriğine dair bilgi bulunmaktadır. Bu sayı Mor Çatı'ya başvuran kadınlar içinde 6284 sayılı Kanun'dan faydalananların tümünü belirtmemektedir.

Kadınlar en çok hakları ve şiddetle mücadele ederken başvurabilecekleri hukuki mekanizmalar hakkında bilgilenebilmek istemektedirler. Mor Çatı gönüllüleri tarafından bir yılda 236 kere ŞÖNİM'lere, 137 kere 6284 sayılı Kanun kapsamındaki tedbirlerden yararlanılması için aile mahkemesine veya karakola, 19 kere kadının şikayetçi olmayı istemesi üzerine karakola ya da savcılığa yönlendirme yapıldığı düşünüldüğünde bu sayının çok daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Kararı çıkarmak için başvuru kurumlarına ilişkin 74 karardan 37'sinde kadınların hangi kuruma başvurdukları bilinmektedir. Buna göre 32 kadın aile mahkemesine, 4 kadın kolluğa, 1 kadının ise mülki amirliğe başvurmuştur.

Kararları kadınlar, kendileri ve varsa çocuğu/çocukları için çıkartmıştır.

Tedbir kararlarının 34'ü şiddet uygulayan kocaya karşı, 12'sinin eski partnere karşı, kalanlar ise baba, eski koca, partner veya akrabaya karşı çıkarılmıştır.

32 kararın ne kadar süreyle çıkarıldığı bilinmektedir. Buna göre, 5'i bir aylık, 6'sı iki aylık, 9'u üç aylık, 3'ü dört aylık, 9'u altı aylık süreyi kapsamaktadır.

46 kararın hangi tedbirleri içerdğine dair bilgi toplanmıştır:

- ▶ 2 kararda kadının kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesine,
- ▶ 3 kararda geçici nafakaya,
- ▶ 3 kararda geçici velayete,
- ▶ 12 kararda gizliliğe,
- ▶ 2 kararda müşterek konutun korunan kişiye tahsis edilmesine,
- ▶ 8 kararda şiddet uygulayanın müşterek konuttan veya bulunduğu yerden derhâl uzaklaştırılmasına,
- ▶ 15 kararda şiddet uygulayanın konuta, okula ve iş yerine yaklaşmamasına,
- ▶ 3 kararda şiddet uygulayanın, şiddete uğramamış olsa bile yakınlarına, tanıklarına ve kişisel ilişki kurulmasına ilişkin haller saklı kalmak üzere çocuklarına yaklaşmamasına,
- ▶ 1 kararda kişisel ilişkinin sınırlanmasına,
- ▶ 3 kararda şiddet uygulayanın korunan kişiyi iletişim araçlarıyla veya sair surette rahatsız etmemesine,
- ▶ 1 kararda şiddet uygulayanın korunan kişinin şahsi eşyalarına ve ev eşyalarına zarar vermemesine,
- ▶ 1 kararda şiddet uygulayanın, silah taşıması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesine,
- ▶ 8 kararda şiddet uygulayanın şiddet tehdidi, hakaret, aşağılama veya küçük düşürmeyi iğereren söz ve davranışlarda bulunmamasına hükmedildiği görölmektedir.

Mor atı'ya başvuran kadınlar şiddetle mücadelelerinde Kanun'dan çoğunlukla şiddet uygulayanı önleyici kararlar çerçevesinde faydalanmaktadır. şiddet uygulayanın evden uzaklaştırılması, korunan kişilere yaklaşmaması ve kadınlara ve çocuklarına sığınak sağlanması öne çıkan hükümlerdir. Sığınağa giden kadınların ise ayrıca gizlilik tedbirinden de faydalandıkları anlaşılmaktadır. Ancak bu örneklerde geçici maddi yardım, tedbir nafakası, psikolojik, mesleki veya hukuki rehberlik hizmeti verilmesi, çocuklar için kreş desteği gibi kadınları güçlendirecek koruyucu tedbirlere aynı ağırlığın verilmediği görölmektedir.

Yapılan görüşmelerde kadınların yukarıda belirtilen koruyucu tedbirler hakkında bilgi sahibi olmadığı görülmüştür. Tedbir kararlarının pek çok kadına benzer bir içerikle verildiği, kadınların kendilerine has sorunlarına yönelik çözüm sunulmadığı, şiddetin olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak ve şiddetsiz bir hayat kurmak için yukarıda sözü edilen maddi desteklerin es geçildiği bilinmektedir. Tedbir kararı kapsamında şiddet uygulayanı evden uzaklaştıran pek çok çalışmayan kadın, evin geçimini sağlayan kişiyi de uzaklaştırmış oluyor. Bu durum şiddete uğrayan kadının ekonomik kaynaklarını yitirdiği anlamına geliyor. Bu nedenle kadının Kanun kapsamında ekonomik olarak desteklenmesi kadının şiddetten korunması için son derece önemlidir. Tedbir kararlarının kadının ihtiyaçlarına yönelik verilmemesine verilebilecek bir diğer örnek ise, çoğunlukla iletişim araçlarıyla taciz edilen kadınlar için dahi "Korunan kişiyi iletişim araçlarıyla veya sair surette rahatsız etmemesi" maddesinin eklenmemesidir.

Mor Çatı'da toplanan bilginin sınırlı oluşu, ulusal düzeyde kadınların güçlenmek ve bağımsız bir yaşam kurmakta 6284 sayılı Kanun'dan yararlanma düzeylerine ilişkin yorum yapmayı zorlaştırmaktadır. Bu konuda yapılmış en kapsamlı çalışma 2014 yılında yapılan *Türkiye'de Aile İçi Şiddet Araştırması*'dir. Araştırma geçici maddi yardım sağlanması, kreş imkanı sağlanması, müşterek konut için aile konutu tapu şerhi konularak evin satılmasının engellenmesi gibi kadını korumaya ve şiddetin kadınların üzerinde yarattığı olumsuz etkileri bertaraf etmeye yönelik tedbirlerin demografik özelliklere göre farklılık göstermekle birlikte, Türkiye genelinde şiddet uygulayanı önlemeye yönelik en sık başvuru edilen tedbirlerden daha az bilindiğini ortaya koymuştur.¹⁰

Araştırma kapsamında evden uzaklaştırma, geçici koruma tahsis edilmesi, geçici maddi yardım ve sığınak sağlanması tedbirlerinin verilme yaygınlığına bakılmıştır. Buna göre en sık alınan tedbir kararının, şiddet uygulayanı uzaklaştırmaya yönelik kararlar olduğu görülmüştür. Geçici maddi yardım ve sığınak sağlanması gibi kadınların güçlenmesine yönelik destekleri içeren kararların daha az alındığı araştırmanın bulguları arasındadır.¹¹

6284 sayılı Kanun'un uygulanmasına dair en güncel bilgi Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanarak 4 Temmuz 2017'de İstanbul Sözleşmesi'nin uygulamalarını denetleyen GREVIO'ya (Kadınlara Karşı Şiddet ve Ev İçi Şiddete Karşı Uzman Eylem Grubu) sunulan devlet raporunda bulunmaktadır. Raporunda 2014, 2015, 2016 yıllarında her bir tedbir kararından kaç kişinin faydalandığının bilgisi paylaşılmaktadır.¹²

10 *Türkiye'de Aile İçi Şiddet Araştırması, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Ankara, 2014, sayfa 183-184.*

11 *Türkiye'de Aile İçi Şiddet Araştırması, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Ankara, 2014, sayfa 185-187.*

12 Devlet raporunda sunulan verilerin ayrıntılı tabloları için bakınız: Ekler, sayfa 55.

Devlet raporunda yalnızca her bir tedbir kararının kaç kez verildiği ve yıllar içindeki artış veya azalış görülebilmektedir. Ancak bu verilerin, yaş, yerleşim yeri, şiddet türü gibi değişkenlere göre kırılımları hesaplanmamıştır. Bu bilgilere göre şiddeti uygulayanı önleyici tedbirlere koruyucu ve destekleyici tedbirlerden yaklaşık sekiz kat daha fazla başvurulduğu görülmektedir. Özellikle geçici maddi yardım, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin sağlanması, kreş desteği ve aylık çocuk yardımı, tedbir nafakası gibi güçlendirme ve desteklemeye yönelik tedbirlerin Kanun kapsamında/yoluyla erişilebilir olmadığı anlaşılmaktadır. Örneğin, bu verilere göre üç yıl içinde yalnızca 121 kişi Kanun kapsamında kreş desteği ve aylık çocuk yardımından faydalanabilmiştir. Bu durum tedbir kararları verilirken kadınların istihdama katılması, ekonomik güçlenmesi gibi şiddetin etkilerinden sağaltılmasını kolaylaştıracak desteklerin hakimler tarafından benimsenmemiş olabileceğine işaret etmektedir.

Ancak bu tedbirlerin verilmemesi, kadınların bu desteklerden hiçbir surette faydalanamayacağı anlamına gelmemektedir. Türkiye’de kadına yönelik şiddetle mücadele ve şiddete maruz kalan kadın ve çocukları destekleyici mekanizmalar parçalı bir yapıdadır. Şiddet uygulayanı önleyici tedbirlerden yalnızca 6284 sayılı Kanun kapsamında yararlanılabilmektedirken, sosyal politika hizmetleri altındaki tedbirlerin pek çoğuna tedbir kararı almadan da başvurulabilmektedir. Örneğin, 6284 sayılı kanun kapsamında psikolojik, mesleki, hukuki ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmetinden üç yıl içinde toplam 869 kişinin faydalandığı belirtilirken aynı raporda ŞÖNİM’ler tarafından 2014-2016 yılları arasında 35.646 kişiye psikososyal destek sağlandığı paylaşılmıştır.¹³ Bu durumu özetleyen bir diğer örnek, müşterek konutun satılmasını engellemek üzere tapu kaydına aile konutu şerhi koyulmasına ilişkin tedbir olabilir. Bu tedbirden kanun kapsamında üç yıl içinde toplam 26 kişinin faydalandığı belirtilmiştir. Ancak bu uygulamadan faydalanmak için de Aile Mahkemesine başvurup Kanun kapsamında tedbir kararı çıkarılabileceği gibi doğrudan Tapu Müdürlüklerine başvurarak aile konutu şerhinin işlenmesi sağlanabilmektedir. 2017 yılında Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü’ne yaptığımız bilgi edinme başvurusuna gelen yanıtta göre 2013-2017 tarihleri arasında 50684 adet kadın, 9679 adet erkek Aile Konutu Şerhi Tesis işlemi gerçekleştirmiştir. Ancak Müdürlük bu işlemlerden kaçının kadına yönelik şiddet bağlamında yapıldığına dair bir bilgi toplamamaktadır.

Bu örnekler, 6284 sayılı Kanun’un bilinirliğinin, uygulamalarının ve işlevselliğinin kapsamlı araştırmalarla ortaya konulmasının gerekliliğine işaret etmektedir. Bu verilerin cinsiyete, yaşa, şiddetin türüne ve yanı sıra failin mağdurla ilişkisine, yaşadığı yer ve diğer demografik değişkenlerle ilişkisine göre ayrıştırıldığı bir çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Başta hakimler olmak üzere savcılar, kolluk kuvvetleri gibi 6284 sayılı Kanun’un uygulanmasında sorumlu personelin ulusal ve uluslararası mevzuatı benimsemesi, etkili ve doğru biçimde uygulanması için düzenli eğitimler verilmelidir.

13 Turkey’s Baseline Report, Appendix Tablo3, July 2017, sayfa 33.

4.4 6284 Sayılı Kanun ve Şiddetle Mücadele Mekanizmalarının Kadınların Güçlenmesindeki Rolü

Erkek şiddeti kadınların fiziksel ve ruhsal olarak yaralanmalarına, özgüvenlerini kaybetmelerine, yalnızlaşmalarına, sosyal ve ekonomik kaynaklardan mahrum kalmalarına sebep olabilir. Şiddet döngüsü içerisinde, kadınlar pek çok açıdan yoksunlaşabilirler. Değişime olan inançlarını kaybedebilir, umutsuzluk, yaşadıklarından utanma, sorunun kendinden kaynakladığı düşüncesiyle suçluluk hissedebilirler. Şiddeti sonlandırma kararını, çoğu zaman güvensiz, tehdit altında ve bezmiş, sosyal ve ekonomik ilişkilerinin tahribata uğramasından dolayı desteksiz, kendisi ve varsa çocuklarının geleceği konusunda endişeli hissederken, karmaşık duygular içindeyken almak zorunda kalırlar. Bu, şiddet ilişkisi içerisinde kadınların "pasif" oldukları ve eylem kapasitelerini tamamen kaybettiği anlamına gelmemektedir. Kadınlar çoğu zaman şiddeti durdurmak, şiddetten kaçınmak veya şiddetin tahribatını azaltmak için geliştirdikleri taktikler olduğunu anlatmaktadır. Özellikle yakın ilişki içinde bir şiddet söz konusuysa ilişkiyi sonlandırmadan şiddeti sonlandırmak için farklı girişimlerde bulduklarını ancak bireysel olarak attıkları adımların yetmediğini ve şiddetle mücadelede uzun süreli ve farklı yönlerden desteklenmeye ihtiyaç duyduklarını paylaşmaktadırlar. Kadına yönelik erkek şiddetinin toplumsal bir sorun olarak görünür ve tartışılır hale gelmesiyle daha çok kadının yasal, maddi ve psikolojik desteklerin mevcudiyetinden haberdar ve bunlardan faydalanmak konusunda daha istekli olduğunu görüyoruz. Kadınların şiddete maruz kaldıklarında ihtiyaç duydukları desteklerin ve mekanizmaların 6284 sayılı Kanun ile yasal güvence altında olması bu değişimin en önemli sebeplerinden biri.

Mor Çatı'ya başvuran kadınların şiddetle mücadele ve yeniden özneleşme deneyimleri güçlenme süreci olarak ele alınmaktadır. Bu süreç her kadının kendi deneyimi, beklentileri, amaçlarına göre özgün bir biçimde şekillenir. Güçlenme sürecinin öznesi kadınlardır ancak bu sürecin şekillenmesinde önleyici ve koruyucu kamusal destek mekanizmaları da önemli rol oynamaktadır. Bu bakımdan güçlenme kadınlar için farklı anlamlar ifade edebilmekte, farklı amaçları ve adımları kapsayabilmektedir. Başvuru takip sistemine girilen verilerin çoklu mütekabiliyet analizine tabi tutulması ile ortaya çıkan gruplar genel örüntüleri anlamamızda yol gösterici olsa da esas olarak onları oluşturan kadınların ve çocukların hikayeleri ile birlikte düşünüldüğünde hangi bireylerin hangi özellikli desteklere ihtiyacı olduğuna dair anlamlı birer resim çizmektedir. Bu nedenle, bu bölümde, Mor Çatı dayanışma merkezi ve sığınağından destek almış on kadının deneyimlerine odaklanılmıştır ve Mor Çatı dahil olmak üzere şiddeti sonlandırmak için kullandıkları yollar ve mekanizmalar ortaya çıkarılmıştır. Bu kadınlardan farklı gruplara dahil ve çok sayıda kuruma başvurmuş olan üçü ile ayrıca derinlemesine mülakat yapılmış ve bölümün kurgusu başta bu üç kadının güçlenme tarifleri ve kurumların rolüne dair ifadeleri temel alınarak oluşturulmuştur.

Mor Çatı'dan destek alan kadınlar Mor Çatı'nın kadından yana bakış açısıyla ve feminist yöntemlerle çalışması, kadın ve çocukları dayanışmacı bir anlayışla desteklemesi sonucunda; şiddetten uzaklaşmanın yanı sıra kendi başlarına,

bağımsız ayakta durabilme ve sorunlarıyla baş edebilme gücüne sahip olduklarını keşfettiklerini, kadın olmalarından kaynaklı uğradıkları şiddete ve ayrımcılıklara dair görüşlerinin derinleştiğini, şiddete toleranslarının düştüğünü, kalıp yargıları ve cinsiyet rollerini sorguladıklarını belirtmişlerdir. Mor Çatı'dan destek alan Sema bu süreci şöyle tanımlamaktadır: "En çok özgüvenim geldiği için seviyorum... Cesurca yürüyebiliyorum. Önceden hep bana bakılıyor sanıyordum." Başta hiçbir şey yapamayacağını düşünürken sığınak çalışması boyunca yasal ve sosyal destek mekanizmalarından faydalanmak için kurumlarla ilişki kurarak ve önüne çıkan pürüzlerle mücadele ederek Sema çocukları ve kendisi için yeni bir yaşam kurabilmiştir. Sığıntan ayrılmadan önce yapılan görüşmede, o kendisine inanmazken Mor Çatı'daki kadınların ona inandığını fark etmesinin onu güçlendirdiğini söylemiştir.

Yukarıda anlatısına yer verilen Sema Grup 1'in evrenine denk gelmektedir. Grup 1'de şiddetten uzaklaşmak için kendisi adım atmış, 25-44 yaş aralığında, resmi nikahlı, çocuklu ve çalışmayan bir profil görülmektedir. Bu gruptaki kadınların genellikle ekonomik kaynaklarının kısıtlı olması, şiddetten uzaklaşma ve bağımsız bir yaşam kurmasını yaş ve uğradıkları şiddet biçimi açısından benzerlik gösteren Grup 2'ye göre daha zor kılmaktadır. Sema için de ekonomik kaynakların yoksunluğu sosyal yardımlara başvurmasını gerektirmişti. Ancak eğitim seviyesinin düşüklüğü ve kamusal alanda var olmayı çokça tecrübe etmemiş olması kurumlara başvurularını doğrudan olumsuz etkilemiştir. Bu nedenle otorite olarak görülen kurumlarla iletişime geçme ve hak arama konusunda güçlenmesi için onunla daha fazla çalışılmıştır.

Bunun yanı sıra hangi kümede olduğuna ve hangi kurumdan destek talep ettiğine bakmaksızın şiddetten uzaklaşmak isteyen hemen her kadının ihtiyaç duyduğu yaklaşımı kadınların geri bildirimleri çerçevesinde 3 başlık altında tartışmak mümkündür. Bunlar elbette kadınların anlatılarında birbirinden ne zamansal ne de durumsal olarak ayrı başlıklar değildir. Hepsi güçlenme sürecinin bütünü oluşturmaktadır.

Öncelikli olarak kadınlar destek ararken kendilerinin karar alıcı özneler olduğunu hissettiklerinde destek almaya devam etmektedirler ve bunun sonucunda daha çabuk güçlendikleri görülmektedir. Kadının geçmişte aldığı kararlar ve bunları uygulamak için attığı adımları tespit edip sosyal çalışma boyunca kendisine hatırlatmak yapabildiklerine ve başarabildiklerine olan güvenini tazelemektedir. İkinci olarak kadınların ihtiyaç duyduğu bilgiyi doğru ve kendi durumlarına uygun şekilde almaları, adım atmalarını kolaylaştırmaktadır. Üçüncü olarak ise adım attıklarında yani şiddetten uzaklaşmak için farklı mekanizmalara başvurduklarında var olan mekanizmaların işlediğini görmek çaresizlik hissini gidererek kadınları güçlendirmektedir.

4.4.1 Kadınların İhtiyaç Duyduğu Bilgiyi Doğru Yöntemlerle Paylaşabilmek ve Karar Alıcıların Onlar Olduğunu Unutmamak

Mor Çatı'da erkek şiddetine karşı kadınlarla dayanışırken onlara kendi (ve varsa çocuklarının) hayatları için karar alan/alınmak isteyen, aldıkları kararları hayata geçirmek için birçok şey yapmış, yapmaya devam eden kişiler olarak yaklaşıldığında kadınların çabalarının güçlenme hikayeleriyle sonuçlandığını görmekteyiz.

Başvuran kadının karar alan ve eyleme geçen bir birey olduğunu -örneğin şiddet yaşantısının içindeyken şiddetten korunmak için geliştirdiği taktik ve stratejileri veya destek için Mor Çatı'ya ve diğer kurumlara başvurmasının ne büyük adım olduğunu fark etmek ve kendisine hatırlatmak ileride atacağı adımları kolaylaştırmaktadır. Örneğin, evi terk etmeye, gizlenmeye veya şiddet uygulayanı evden uzaklaştırmaya karar vermek kadınlar tarafından kendi güçlenme süreçlerinin en önemli adımlarından biri olarak tanımlanmaktadır. Kadın örgütleri, ŞÖNİM ve alanda çalışan sorumlu kamu kurumlarıyla iletişim kurmak, yaşadıklarını paylaşabilmek yalnız olmadıklarını fark etmelerinde ve harekete geçme yönünde karar almalarında en önemli etkenlerden biridir.

“En sonuncusu şiddeti bitirme Mor Çatı sayesinde oldu. Belki o gün o kadar konuşmasaydık, çünkü ben Mor Çatı'yı sürekli arıyordum ve sürekli konuşuyorduk... arayıp yaşadıklarımı anlatınca bir gün gerçekten beni ikna etti ve o şekilde bir macera başladı. En başında da işte ben kendim durdurmak için mesela onun istemediği şeyleri yapmıyordum.... Aslında bu iyi bir şey değil, bu önerdiğim bir şey değil ama ben şu şekilde yaptım: yapabildiğimi yani dayanabileceğim son noktaya kadar dayandım.... Bütün her şeyi denedim. Onun dediği her şeyi yaptım ama hala devam ediyor. Ya öl ya da dedim ki bilmediğin bir hayata doğru git. Belki de güzel şeyler olacağını söyleyen bir sürü insan var. Dedim ki denemeye değer. Yani ölüm en azından hani bir son. Dedim ki bu iyi taraf değil. Ben bu şekilde yaptım.”(Zeynep)

Mor Çatı'dan destek alan kadınlar anlatılarında deneyimlerini paylaşabilmenin, dinlenmenin ve anlaşılmanın kendileri için adım atmalarındaki rolü sıkça vurgularlar. Bunun karşılığında destek veren gönüllüler olarak kendilerinin eyleme geçtiğini, kendi hayatlarını değiştirmek yönünde hareket ettiklerini vurgulamak kadınların özneleşmesinde gözle görülür farklar yaratmaktadır.

“Başta şiddeti sonlandıran benim. Yani bu net bir şeydir... Ondan uzak olduğum için, beni bulmadığı için... Diğer bir tabirle yani ben dayak yemiyorum, çocuklarım dayak yemiyor. Ona uzak olduğumuz için. Yani yakınında olsak, bilse yerimizi ya da aynı evde yaşamaya devam etsek yine aynı şey olacak. Bunu sonlandıran benim. Uzaklaşarak, kendimi kaybettirerek, izimi kaybettirerek. En başta karar alarak. Yani bu kararı alarak... Bir atak yapmak benim hep içimde vardı. Ama korku da vardı... Ben bir tane telefon almıştım küçük. Gizli almıştım onu. İki yıl, üç yıl boyunca onu gizli kullandım. Onu gizli kullandım işte Mor Çatı'yı orda gördüm. Hep şey yapıyordum, bakıyordum ne yapabilirim, nasıl gidebilirim. O telefondan araştırmaya başladım. Mor Çatı'yı, Gökkuşağı'nı, bunları orada tanıdım. Sizin makaleleriniz vardı onları orada okudum.”(Lale)

Kadınlar, sadece sığınakta/dayanışma merkezine başvurduktan sonra değil sığınağa gitmeye/dayanışma merkezine başvurmaya karar vermeden önceki dönemde de yaşadığı şiddeti kendisinden uzaklaştırmak, bununla başa çıkarken geliştirdiği savunma mekanizmalarını genişletmek için bilgiye ihtiyaç duymaktadır. Burada tespit edilen nokta, kadınların karar alma yönünde cesaretlenmesinde doğru ve uygun bilgiye erişiminin önemli olduğudur. Kadına yönelik şiddet konusunda sorumlu kurumların kadınları anlayışla dinleyip özgün durumlarına, özelliklerine, bilgi ve becerilerine göre onları bilgilendirmesi, karar sürecini kolaylaştırmaktadır. Şiddetin yarattığı etkilerden olan çaresizlik ve özgüven kaybı, kadınların karar almasında engel yaratırken kurulan dayanışma ve yapılabilecekler dair verilen bilgi çaresizlik hissinin kaybolmasına ve özgüvenin tekrar kazanılmasına olanak sağlamaktadır.

“Ondan sonra boşanma davası açacağım, koruma kararı isteyeceğim onlar nasıl oluyor nasıl bitiyor hiçbir şey bilmiyorum. Yani hiçbir şey bilmiyorum bunlar hakkında. Mor Çatı'yı sürekli arıyorum, bilgilendiriyor, ne yapmam gerektiğini, nasıl yapmam gerektiğini, nereyi aramam gerektiğini, belirli yerlerin numaralarını bunları hep sağlıyor... Ondan sonra yine mahkeme sürecinde ben Mor Çatı'yla sürekli paylaşıyorum durumları. Mahkeme tanık istiyor. Ne yapabilirim, ne edebilirim, ne yapabiliriz. Yine orada hani biz size bir evrak, rapor, burada kaldığınıza dair şiddetten kaçtığınıza dair Mor Çatı'da kaldığınıza, Mor Çatı sonuçta bir kadın sığınma evi, sığınak, kaldığınıza dair bir rapor verebiliriz, bu da mahkemede bir tanık görevi alır. Ondan sonra yine onu sağladı Mor Çatı. Geldim onu aldım buradan.”(Lale)

Her kadının sadece hukuki ve sosyal destekler konusunda bilgilendirilmeye değil, ayrıca doğru ve uygun şekilde bilgilendirilmeye ihtiyacı vardır. Örneğin okuryazar olmayan Ayşe yaşadığı şiddetten uzaklaşmak ve şiddet sebebiyle yaşadığı yoksulluğa karşı çözümler üretmek için Mor Çatı'dan destek almaya devam ediyordu. Okuryazar olmaması bu süreçte bilgiyi alma ve saklama yollarını okuryazar kadınlara göre farklılaştırıyordu, aynı zamanda hayatını kolaylaştırabilecek bilgiyi kullanabilme becerisini kısıtlıyordu. Bu durum yok sayılmadan, uzunca bir süre yürütülen sosyal çalışma ile haklarına erişme konusunda yeni yöntemler geliştirmesi desteklendiğinde Ayşe birçok sosyal ağ geliştirmiş, ilişkilerini gözden geçirmiş ve önceden yapamadığını düşündüğü pek çok şeyi başarabilmiştir. Örneğin, çocuğunun kimliğini çıkartabilecek güvenli yollar bulabilmiş, yaşadığı yoksulluğa ilişkin yapabileceklerinde karşılaşılabileceği sıkıntıları bu yeni ilişki yöntemleriyle çözmeye devam etmiştir.

4.4.2 Mekanizmaların İşlediğinin Deneyimlenmesi

Özellikle uzun bir süre şiddete maruz kalan kadınların yaşadıkları korku, çaresizlik, kafa karışıklığı ve güven kaybı şiddet uygulayana karşı harekete geçmeyi zorlaştırmaktadır. Harekete geçtikten sonra yaşanabilecek olası zararlar sebebiyle duyulan kaygı da kurumlara olan başvuruları engelleyebilmektedir. Sürec içinde şiddet uygulayan kişinin cezasız kalması da kadınları çaresiz hissettirebilmektedir. Bu bakımdan, başvurdukları mekanizmaların işlediğini deneyimlemek, kadınların

yapamayacaklarını düşündükleri şeyleri aslında yapabildiklerini görmeleri açısından da güçlendiricidir. Doğru bilgi alabildiklerinde, şiddet uygulayanı ya da kurumlardaki kötü uygulamaları şikayet edebilmeleri pek çok kadın için açıkça başarı olarak tanımlamaktadır.

“Karakola gittim. Hayatımda ilk defa bir erkekten darp görmüştüm. Hayatımda ilk defa böyle bir şeyle. Gerçekten çok utanıyordum. İnsanlar bana nasıl tepki gösterebilirler. Üniversite mezunusun, bilmem ne kocaman kadınsın, niye böyle oldu. Beni salak gibi görmelerinden korktum açıkçası. Gittiğimde hiç öyle olmadı. Gittim gayet güzel karşıladılar beni. Oturdular benimle konuştular... İki kişi görüştü benimle. İlk başta ben rahat olmadığım için mesaisi bitmiş bir kadın memur vardı onu tekrardan evinden aldılar getirdiler. Benimle rahat rahat konuşması için. Hem erkek hem kadın memurla birlikte devlet hastanesine gittik rapor aldık. Yani gece saat ona kadar benimle ilgilendiler. Sadece bana şeyi söylediler, ‘bak’ dediler ‘buraya bir sürü kadın geliyor şiddetten dolayı. Her biri geldikten sonra karşı tarafla barışıyor, gelip şikayetten vazgeçiyorlar dedi. Sen öyle bir şey yapacak mısın?’ dediler, ‘hayır yapmayacağım’ dedim. Ondan sonra hayır dedim davadan da vazgeçmedim hiçbir şekilde.” (Nuran)

Uzun süre sadece dayanışma merkezinden destek alan Sevgi ise bu süreçte çok güçlendiğini, çok şey öğrendiğini belirterek “Ben önceden eski eşimin çocuğu almaya geldiğinde bana zarar vermesinden çok korkardım, şimdi kapıma geldiğinde uyguladığı şiddet sebebiyle çocuğu göstermediğimde suçlu duruma düşmediğimi biliyorum.” demiştir.

Ancak, tersi durumlar söz konusu olduğunda, yanlış, caydırıcı bilgilerin paylaşılması, cinsiyetçi ve yargılayıcı yaklaşımlar, ihmalkarlıklar, şiddet uygulayanı savunma ya da onunla işbirliği gibi kadından yana olmayan uygulamalar kadınların cesaretlerinin kırılmasına, can güvenliklerinin tehlikeye girmesine, şiddeti sonlandırmak için yapması gerekenleri yapmamasına, ertelemesine neden olabilmektedir. Özellikle kolluk, savcılık, mahkemeler gibi kadınların adalete erişimini sağlamakla sorumlu kurumlarda karşılaşılan yargılayıcı ve keyfi yaklaşımlar, şikayet etmek, dava açmak ve/veya sığınağa gitmek gibi önemli ve büyük kararlar söz konusu olduğunda adım atmak konusunda engelleyici olmaktadır.

“Bir defasında beni o kadar çok dövdü ki nefes alamaz hale geldim. Büyük kızım o hengamede polis çağırdı. Onu alıp götürdüler koruma ve uzaklaştırma kararı çıkardılar. Bu karara rağmen her gün eve gidip gelmeye ve hatta şiddet uygulamaya devam etti. Karakolu arayıp tekrar şikayet etmeye korktum çünkü polisler beni değil onu koruyor gibi geliyordu. Uzaklaştırma kararının hiçbir caydırıcılığı yoktu. Eve gelip kontrol etmiyorlardı. Ben de polisi aramaya zaten korkuyordum çünkü beni tehdit ediyordu.” (Gül)

Bu gibi durumlarda kadınların şiddet uygulayanla aynı ortamda yaşamayı sonlandırması şiddeti durdurmak için yeterli olmamaktadır. Bu sebeple 6284 sayılı Kanun’dan faydalanarak adreslerini ve resmi kurumlarda ikametlerini ortaya çıkaracak kayıtlarının gizlemesi kadınların şiddetten uzaklaşmak için kullandığı önemli bir mekanizmadır.

Oyasa olmasa ben istediğim kadar saklanayım, bir şekilde benim yerimi bilecekti. Ben şu anda kaç yer değiştirdim ama son bir yıldır sanırım benim adresim Bakırköy olarak görünüyor.”(Lale)

Kadınlar bu tedbirden yararlanarak gizlenseler de esas olanın önleyici tedbirlerle şiddeti uygulayanın durdurulması olmalıdır. Önleyici tedbirlere erişimde eksiklik olduğunda kadınlar izlerini kaybettirmek ve gizlenmek zorunda kalabilmektedir. 2017 yılında başvuran 1001 kişinin 317’si sığınak desteğinden yararlanmak için başvurmuştur. Birçok kadın ise sığınağa gitmese de yerlerini değiştirip gizlilik kararı almıştır. Bu veriler, can güvenliği tehdidi olan ve şiddetten uzaklaşmak için yaşadığı yeri terk etmek zorunda kalan kadın ve çocukların sayısının ne denli fazla olduğunu göstermektedir. Sığınak kadınların güçlenme araçlarından biri olarak çok önemli bir işlevi yerine getirirse de sığınağa gitmeden veya izini kaybettirmeden kadının kendi yaşam alanını terk etmesine gerek kalmayacak şekilde şiddet uygulayanın önlenmesi için etkili ve caydırıcı hukuki tedbirlere ihtiyaç olduğu görülmektedir. Koruma kararları yetersiz kaldığında ek yasal mekanizmaların işletilmesi şiddet uygulayanı caydırıcı usullere başvurulması gereklidir. Hakkında karar olan kişi kararı ihlal ederse bunun karşılığında yargılanarak ihlali sebebiyle ceza almalıdır.

Koruma kararı çıktığında şiddetten uzaklaşıp korunmaya dair cesaretlenmiş ve adımlar atmış kadınlar, yasa doğru şekilde uygulanmadığında veya şiddet uygulayanın tedbir kararlarını ihlal etmesi durumunda yasanın verildiği hız ve nitelikte bir müdahale ile karşılaşmadıklarında güvenleri sarsılmaktadır. Bu durum hem yasanın etkisizleşmesine hem de kadında yasanın korumadığına dair kaygı yaratarak kadının tekrar başvurmamasına sebep olmaktadır.

Telefonla arayıp rahatsız ediyor. Ben en az üç kere şikayet için kapıdan geri çevrildim. Memurlar şikayet almaktan nefret ediyorlar... İşte şikayet edip napıcaksın. Bir de yani o kadar basit geliyor ki onlara, şikayet edip napıcaksın gibi bir söylemde bulunabiliyorlar çok rahat... Hiç ceza almadı. Tabii tabii, öncesinde üç defa şikayetlerim oldu. Şikayet dilekçeleri sundum. Hiç ceza falan henüz hiçbir şey yok. Artık farkında hiçbir şey olmuyor. Mesela çok rahat, aşırı derecede rahat. Önceleri, ilk etaplarda çok müthiş korkusu vardı... İlk etaplarda çok korkuyordu, bu boşanma davası açıldığında. Korkuları çoktu... Polisi arıyorum ve geliyor. Yani benim uzaklaştırma kararım var, bunu ihlal etmiş sayılıyor, aslında zaten bundan korkuyor. Çünkü ortada bir karar var onu ihlal etmemesi gerekiyor. Ya ondan sonra. Bütün bunlar oldu, üç gün bakıyor ki hiçbir şey yok. İhlal etti bir şey olmadı, kapıya dayandı bir şey olmadı, tehdit etti bir şey olmadı, saldırdı bir şey olmadı, yani şu anda rahat artık.”(Lale)

Mesela bu 6284. Bu yasanın kadınlar üzerindeki, mahkemelerden tutun, sosyal yardımlara kadar, günlük yaşantılarına kadar, tabii ki her şeye yetemez, herkes her şeye yetemez ama az da olsa her yerde hükmü olmasını isterim... Hayata geçmiyor. Mesela ben 3 tane şikayet dilekçesi verdim. Hiçbirinden sonuç alamadım. O adam beni sokak ortasında dövdü bunu şikayet ettim. Bıçakla kapıma dayandı şikayet ettim. Ceza almadı. Ne diyorlar, darp var mı yok. Yani vurdu ama morarmadı ne yapabilirim. Yani ille morarması mı gerekiyor? İspat istiyorlar. Zaten en acı tarafı da bu.” (Lale)

Şiddet uygulayan, kadına yönelik şiddetle mücadelede sorumlu kurumlarda çalışan veya çalışanlarla yakın ilişkisi olan kişiler olduğunda ise kadınların buna dair destek almasında ciddi çekinceler ve korkular oluşmaktadır. Çoğunlukla bu durumlarda şiddet uygulayan kişi, mesleki avantajlarını şiddet uygulamanın bir biçimi haline getirmektedir. Başvuru mekanizmalarını daraltma, engelleme ve takip etme gibi yöntemlerle kadının destek alması zorlaşır.

“Sığınağa gelmeden önce Mor Çatı Dayanışma Merkezinde sığınakların yerinin gizli olduğunu, gelirken kimseye bilgi vermem gerektiğini öğrendim. Evinizin önünden değil, biraz öteden taksiye binmemin iyi olacağını söylediler. Valizlerimi ve çocuklarımı alıp evin az ilerisinden taksiye bindim, merkeze geldim. Kocamın polis arkadaşları ve çevresi çoktu. Sığınakta kaldıktan 3-4 gün sonra kocamın Mor Çatı’ya ait sığınakta kaldığımı öğrendiğini anladım. Evden ayrılırken bindiğim taksinin plakasını, taksiye bindiğim yerin karşısındaki dükkânın kameralarından almış. Polis arkadaşları aracılığıyla taksiyi, mobese kameralarından takip ettirerek bizi indirdiği yeri öğrenmiş. Taksim’de Mor Çatı var demişler nerede kalmış olacağını oradan tahmin yürüterek anlamış. Beni devletin polisinin yardımıyla takip etmiş!” (Mine)

Kadınların psikososyal, mesleki, yasal danışmanlık ve rehberlik desteklerinden yararlanmadığı durumlarda, şiddet uygulayandan uzaklaşmak kadınların başardığı bir durum olmaktan çıkarmakta ve inisiyatif şiddet uygulayanın “isteklerine ve merhametine” bırakılmaktadır. Bu durum çoğu zaman kadınları kurum bağımlılığı ve muhtaçlık ilişkisi ile şiddet ortamına geri dönmek arasında seçim yapmaya zorlamaktadırlar.

Grup 2 altında temsil edilen Mor Çatı başvuranı bir Kamile’nin öncesinde 5 farklı sığınakta kalmasına rağmen Mor Çatı’ya gelene kadar adli yardımdan avukat desteği, ASPB’den çocuklar için burs ve kreş desteği, valilik ve belediyelerden maddi destekler alabileceğinden haberdar olmadığı görüldü. Bu destekler hakkında bilgilendirildiğinde, bunları alması durumunda kendisinden daha sonra para talep edip etmeyeceklerini öğrenmek istedi. Bilgilendirmeler ve yönlendirmeler sonucunda destekler için kurumlara başvurmaya ikna olan Kamile ilk zamanlarda kurumlara gidip kendisiyle muhatap olan çalışanların söylediklerini tam olarak anlayamadığından, soru sormaya çekindiğinden bahsetti. Karşısındaki görevlilerin kullandığı terimlere yabancı olduğunu, zaten çok işleri olduğunu bir de kendisinin onlara rahatsızlık vererek yorduğunu düşünmenin soru sormasını engellediğini ifade etti.

Bununla birlikte uygulamalarda aksaklıklar olmasına rağmen yasadan ve koruyucu mekanizmalardan yararlanmak kadınların şiddet uzaklaşabilmesi için çoğunlukla ilk adım niteliğini taşımaktadır. Kişiyi uzaklaştırarak ya da kadını gizleyerek kadının karar almasını kolaylaştıracak alanlar açmaktadır. Hukuki tedbirlerin yasa metni olarak değil şiddeti önleyici araçlar olarak görüldüğü ve kadınların yaşadıkları özgün şartlar ve durum değerlendirilerek uygulandığında kadınların hayatlarında olumlu ve somut değişimler olabilmektedir.

“Gizlilik ve koruma kararı aldım. Gizlilik hala ŞÖNİM’de gözüküyor ama aslında Gorada oturmuyorum. Koruma kararı aldım çünkü korkuyordum. Tehditleri vardı o yönde. Bir de para desteği alıyordum. Son bir 3-4 aydır yok. Bir yıla yakın Bakanlıktan, 458 mihanlık olmasın, o şekilde bir destek aldım. Çünkü nafaka da alamıyordum.”(Zeynep)

Şiddet uygulayanı evden uzaklaştırmanın yeterli gelmediği zamanlarda, kadının güvenli bir yere gitmesi, örneğin sığınaktan yararlanması, uzun süreli ve derinlemesine bir çalışma yürütmeyi kolaylaştırmaktadır. Yardım ve koruma anlayışı yerine dayanışma temelinde, özgün deneyimleri, ihtiyaçları kadar isteklerini ve hayallerini de ifade edebilme alanını açacak şekilde yapılan bir çalışma, kadınların kaybettikleri cesareti toparlamaları, kendi potansiyellerini görmeleri ve kendi hayatlarını kurmaları için önemlidir. Çoğunlukla şiddet sebebiyle kendisini herhangi bir şey yapamayacak kadar güçsüz, çaresiz ve hatta bilgiden yoksun olarak niteleyen kadınlar, sığınakta geçirdikleri süreçte güçlerinin farkına varmaya başlarlar. Kaybettikleri sosyal ağların, iletişim mekanizmalarının farkına varıp bunları yeniden geliştirerek hayatlarına yön çizerler. Sığınaktaki sosyal çalışma ve psikolojik desteklerin adli yardım, geçici maddi destekler, kreş ve çocuk bakım desteği gibi tedbirlerle desteklenmesi kadınların hedeflerine daha kolay ulaşmasına yardımcı olur.

“Aldığım destekler karşılıyordu. Sığınağa gittiğimde mesela işte psikolog desteği de alıyordum, pedagoğ desteği alıyordum. Sonrasında bir de kreş desteği veriliyor o benim hayatımı inanılmaz derecede değiştirdi. Hani. Çünkü benim maaşımı kreş verdiğimde benim elimde hiçbir şey kalmaması ve aslında bir şeyleri düzeltmemem demektir. Vermediğimde çalışmam mümkün değil. Çalışmadığımdaysa bu hem beni daha kötü etkiliyor hem benden ona kötü yansıyor. Daha kötü olacaktı. Kreş desteği çok önemliydi. Taksim’de bir merkez, ismini hatırlayamıyorum, devletin kreşine gidiyor.”(Zeynep)

“Bunların hepsi birer başarı, emek, mücadele, çaba. Artık yani sona doğru yaklaşıyoruz. Az kaldı, her şey çok az kaldı. Zoru aslında geçtim. Bu güçlendiriyor. Hani işte mesela hadi bir şey daha başardım, şunu da yapabilirim... Kademe kademe böyle yani. Hani en en hafifinden başlıyorsunuz böyle kademe kademe onu başardıkça bir diğerine adım atıyorsunuz, onu başardıkça bir diğerine adım atıyorsunuz. Bu çok başta onore ediyor. Sonra kendi kendinize bunu duyuyorsunuz. Güçlü olduğunuzu biliyorsunuz. Yani böyle ben güçlüyüm diyebiliyorsunuz hani bunu dile de dönebiliyorsunuz. Hani hiç mütevazı olmuyorsunuz o anda. Ben güçlüyüm, ben şöyleyim, ben böyleyim diyebiliyorsunuz... Ama yaşanmışlıklar mıdır, korkular mıdır, endişeler midir? Buna sebep nedir bilmiyorum; hep böyle gitmeyeceğini hissediyorum bir yandan da. Aslında umutluyum. Umudumu hiç yitirmedim. Ama bir yandan da hep yani bir şey olacaktı gibi hissediyorum. Hani bitecek. Yani hani kendimi bir rüyada hissediyorum. Uyandırılacağım diye hissediyorum yani bu duyguyu ben sık sık hissediyorum.”(Lale)

“Eğer ben bir süre Mor Çatı’da kalmasaydım, direkt ailemin yanına gitseydim daha güvensiz olabilirdim. Şu an mesela oradan aldığım destek beni daha güçlü hissettiriyor. Biliyorum ki kötü bir şey olsa, eğer onlar kabul ederse ve kontenjan olursa tekrar geri dönebilirim. Ama geri dönmek istemiyorum çünkü orayı biliyorum, kendim için artık daha farklı şeyler yapmak istiyorum. Oranın olması bana güven veriyor, bütün hayatım boyunca da verecek. Kreş desteği olmasaydı ayaklarım yere bu kadar sağlam basamazdı. Çalışamazdım tabii ki onunla bağlantılı olarak. Ve bu kadar kendimi iyi ifade edip bir şeyleri düzeltemezdim.... Dedim ya, kreş, iş ve öncesinde Mor Çatı olmasaydı ve maddi destek tabii devletten olmasaydı her şey çok daha zor ve sizinle az evvel karşılaştığımdaki emin duruşum değil, daha kırılğan duruşum olurdu. Ama şimdi artık değil. Çünkü kendimdeki gücü fark ettim. Ona muhtaç olmadığımı, çünkü şu anki her şeyi kendim yapıyorum. Evet, ailemden barınma, maddi ve manevi destek alıyorum ama kreşe ben götürüp ben getiriyorum, kendim işe gidiyorum, bir para kazanıyorum.”(Zeynep)

▶ 5. Ekler

5.1 Mor Çatı veri programı içindeki veri giriş formları listesi

- ▶ **Başvuran formu** başvuranın takip edilmesi için gerekli verileri ve sosyal arka planına dair genel verileri içerir.
- ▶ **Başvuru Takip ve Şiddet Bilgileri formu** başvuranın ilk başvuru tarihi, iletişime geçme yolu gibi bilgileri ve şiddet uygulayanla yakınlığı, şiddet türleri, şiddet öyküsü gibi bilgileri içerir.
- ▶ **Dayanışma Bilgileri formu** başvuran ile yapılan tüm görüşmelerin kaydı ile dayanışma ve desteklere ait verileri yani, talep edilen destekler, verilen destekler, görüşme yöntemi gibi bilgileri içerir.
- ▶ **Kişisel Bilgiler formu** başvuranın yakın ilişkilerine dair genel verileri, yaşadığı yer, medeni durumu, çocuk sayısı gibi bilgileri, sosyoekonomik durumuna dair verileri ve sığınak çalışmasında gerekli olabilecek verileri içerir.
- ▶ **Güvenlik Planı formu** başvuran ve şiddet uygulayana dair güvenlik risklerini anlamamızı sağlayacak bilgileri ve risk değerlendirme sonucunu içerir.
- ▶ **Psikolojik Destekler formu** başvurana sağlanan psikolojik desteğe dair terapi türü, seans sayısı gibi bilgileri içerir. Burada toplanan veriler psikolojik destek kapsamındaki görüşme kayıtlarını içermez.
- ▶ **Dava formu** başvurana uygulanan şiddet bağlamında süren bir davası varsa buna dair bilgileri içerir.
- ▶ **6284 Sayılı Kanun formu** başvuranın Kanun’dan yararlanıp yararlanmadığına dair karar olup olmadığı, kime karşı çıkarıldığı, hangi koruyucu ve önleyici hükümlerin ne süreyle verildiği gibi bilgileri içerir.

- ▶ **Hizmet Aldığı Kurumlar formu** başvuranın Mor Çatı'ya başvurmadan önce ya da yönlendirme sonucunda başvurduğu kurumlardan aldığı hizmetlere ve karşılaştığı kadından yana olmayan uygulamalara dair bilgileri içerir.
- ▶ **Siğınak Desteği formu** siğınak desteğine dair siğınak kabul tarihi, siğınak çalışması süresince yapılan etkinlikler gibi bilgileri içerir.
- ▶ **Siğınak Çıkış Süreci formu** başvuranın siğınaktan ayrılırken hangi koşullara sahip olduğu ve siğınak çalışmasının sonuçlarını değerlendirmeye yarayacak bilgileri içerir.

5.2 İstanbul Sözleşmesi uygulamalarının izlenmesi sürecinde Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanıp GREVIO'ya sunulan Devlet Raporundaki 6284 sayılı Kanun tedbirlerine dair tablolar

Tablo 1: 2014 - 2016 yılları arasında 6284 sayılı Kanun kapsamında alınan Tedbir Kararları¹⁴

	Önleyici Tedbir Kararları	Koruyucu Tedbir Kararları
2014	401.974	46.907
2015	415.829	61.268
2016	459.493	54.269

¹⁴ Turkey's Baseline report- Report submitted by Turkey pursuant to Article 68, paragraph 1 of the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence. July 2017, sayfa 51.

Tablo 2: İstanbul Sözleşmesi ilgili maddeleriyle uyumlu olmak suretiyle 6284 sayılı Kanun kapsamında 2014-2016 yılları arasında verilen koruyucu tedbir kararları¹⁵

KORUYUCU TEDBİR KARARLARI (2014-2016)			2014	2015	2016
Madde 3/1-a	Kişiy ve gerekiyorsa beraberindeki çocuklara, bulunduğu yerde veya başka bir yerde uygun barınma yeri sağlanması.	Sığınak sağlanması	10.825	13.403	9.429
Madde 3/1-b	Diğer yasalar kapsamında kişiye sağlanan yardımlara bakılmaksızın geçici maddi yardım sağlanması.	Geçici maddi yardım	128	314	10
Madde 3/1-c	Psikolojik, mesleki, hukuki ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi.	Rehberlik ve danışmanlık hizmeti	188	465	216
Madde 3/1-ç	Hayati tehlikesinin bulunması hâlinde, kişinin talebi üzerine veya resen geçici koruma altına alınması.	Geçici koruma sağlanması	34.443	45.254	42.351
Madde 3/1-d	Belgelenmesi ve 16 yaşından büyük olanlara ödenen net asgari ücretin yarısını geçmesi şartlarıyla ve bakanlığın ilgili bütçesinden karşılanmak üzere, gerekli görülürse; 4 ay süresince günlük bakım, eğer koruma altındaki kişi çalışıyorsa çalışma hayatını desteklemek için maksimum 2 aylık çocuk bakımı sağlanması.	Günlük bakım yardımı	33	82	6
Madde 4/1-a	İş yerinin değiştirilmesi	İş yerinin değiştirilmesi	54	111	192

15 Turkey's Baseline report, appendix Tablo2, July 2017, sayfa, 5-6.

Madde 4/1-b	Kişinin evli olması hâlinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesi	Ayrı bir yerleşim yeri belirlenmesi	121	264	112
Madde 4/1-c	Korunan kişinin talebi üzerine ve eğer 22/11/2001 tarihli ve 4772 sayılı Türk Medeni Kanununda belirtilen şartlar sağlanıyorsa, tapu kaydına aile konutu şerhi koyulması.	Tapu kaydına aile konutu şerhi koyulması	6	3	17
Madde 4/1-ç	Korunan kişi bakımından hayatî tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağına ilişkin anlaşılması hâlinde ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanununa göre kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi.	Kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerin değiştirilmesi	89	155	58
	Diğer		1016	1036	1350
TOPLAM			48.917	63.102	55.757

5.3 2017 yılı boyunca Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı tarafından yapılan bilgi edinme başvuruları ve bunlara gelen yanıtlar

1- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) / ŞÖNİMLER / Haziran 2017 / bilgi edinme başvurusu
ASPB / ŞÖNİMLER / Haziran 2017 / yanıt

T.C.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE 05.06.2017 İSTANBUL

Sayı _____ :2017 / 716

Konu _____ : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11. Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Açıklamalar :

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal, hukuki ve psikolojik destekler almaktadır. Şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliği için aşağıdaki soruların cevaplarının tarafımıza iletilmesini rica ederiz:

1. 15 Temmuz 2016 tarihinden sonra kaç sığınak kapatılmış ve/veya faaliyeti durdurulmuştur? Kapatılan ve/veya faaliyeti durdurulan sığınaklar hangi illerde hangi kurumlara (ASPB, belediye, STK) bağlı olarak faaliyet yürütmekteydi? Bağlı oldukları kurumlarla beraber buldukları illeri gösteren tabloyu paylaşmanızı talep ediyoruz.
2. 15 Temmuz 2016 tarihinden sonra kapatılan ve/veya faaliyetinin durdurulan kadın danışma merkezlerinin isimleri nelerdir? Hangi illerde ve hangi kurumlara bağlı çalışmaktaydılar?
3. Faaliyeti durdurulan sığınak ve kadın danışma merkezlerinin kaçını yeniden faaliyete açıldı? Hangi sığınak ve kadın danışma merkezleri hangi kurumlara bağlı olarak yeniden çalışmaya başlamıştır?
4. 15 Temmuz 2016 tarihinden sonra kaç yeni sığınak ve kadın danışma merkezi açılmıştır? Yeni açılan sığınak ve kadın danışma merkezleri hangi illerde hangi kurumlara bağlı olarak çalışmaktadır? Bağlı oldukları kurumlarla beraber buldukları illeri gösteren tabloyu paylaşmanızı talep ediyoruz.
5. Yaşadığı şiddet sebebiyle danışma merkezlerinden sosyal, psikolojik, hukuki destekler alan kadın ve çocuklar, söz konusu merkezler kapatıldıktan sonra mağduriyetler yaşamaktadırlar. Kapatılan danışma merkezlerine karşılık yeni merkezlerin açılmasına yönelik ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
6. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016 – 2020) 137 sığınak olduğu belirtilmiştir. Buna göre kapatılan sığınaklardaki kadın ve çocukların desteklenmeleri üzerine ne gibi çalışmalar yapılmaktadır? Kapatılan sığınakların boşluğunu kapatacak hangi önlemler alınmaktadır ve ne tür faaliyetler yürütülmektedir?
7. Kapatılan kadın danışma merkezleri ve sığınaklardan destek alan kadınların gizli kalması ve korunması gereken bilgi ve belgeleri kapatılmalar sonrası nasıl korunmaktadır? Buna ilişkin tedbirler alınmakta mıdır?

Saygılarımızla

MOR ÇATI KADIN SİĞINAĞI VAKFI

2- ASPB / ASPB ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı çalışan sığınaklar / Haziran 2017 / bilgi edinme başvurusu
ASPB / ASPB ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı çalışan sığınaklar / yanıt

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE
5.06.2017 İSTANBUL

Sayı _____ :2017 / 712

Konu _____ : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11. Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Açıklamalar :

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal, hukuki ve psikolojik destekler almaktadır. Şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliği için aşağıdaki soruların cevaplarının tarafımıza iletilmesini rica ederiz:

1. Mayıs 2017 itibarıyla, kurumunuza bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı kaç kadın sığınağı vardır? Bu sığınaklar hangi illerde bulunmaktadır?
2. Bu sığınakların kaç il merkez / istasyon sığınaktır? Türkiye genelinde kaç il merkez / istasyon sığınak bulunmaktadır? Bu il merkez / istasyon sığınaklar hangi illerde yer almaktadır?
3. Halihazırda işletilen sığınaklar arasında tadilat, temizlik gibi herhangi bir gerekçeyle faaliyeti durdurulan sığınaklar bulunmakta mıdır?
4. İstanbul genelinde kurumunuza bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı kaç kadın sığınağı vardır?
5. Tüm bu sığınakların toplam kapasitesi kaç kişiliktir?
6. Mevcut sığınaklarda çalışan görevli sayısı nedir? Bu görevlilerin icra ettikleri meslekler nelerdir? Sığınaklarda çalışanların kaç il sosyal hizmet uzmanı, kaç il psikolog, kaç il avukat, kaç il pedagoğ, kaç il çocuk psikoloğudur? Görev alan personeller mesleki donanımlarının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadeleye ve şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara destek sunmaya ilişkin ne tür eğitimler almışlardır?
7. Sığınak görevlilerin seçimleri ve işe alımlarında hangi kriterler uygulanmaktadır?

Saygılarımızla,
MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFI

GİZLİ

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Sayı : 96559647-622.03-E.66222
Konu : Bilgi Talebi

16/06/2017

MOR ÇATI KADIN SIĞINAĞI VAKFINA
(Katip Mustafa Çelebi Mah. Anadolu Sok. No:23 D:7-8 34433 Beyoğlu / İstanbul)

İlgi : 05.06.2017 tarihli ve 712 sayılı yazınız.

İlgi sayılı yazınız ve ekleri incelenmiş olup bilgi talebinize ilişkin hazırlanan bilgi notu ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinizi rica ederim.

██████████
Bakan a.
Genel Müdür

EK :
1- Bilgi Notu

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır
19.06/2017

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://bys.aile.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (Lo4wOn-0692mn-q/itG4-/DÄwPB-f79eFD/1) kodunu yazınız.

GİZLİ

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sok. No: 10/ A Kat: 20-21 Çankaya/ Ankara/ Türkiye Bilgi için: ██████████

Telefon No: (312)705 91 77 Dahili: 9178 Faks: (312)705 91 94 Aile ve Sosyal Politikalar Uzman Yardımcısı
e-Posta: info.ksgm@aile.gov.tr İnternet Adresi: <http://kadininstatusu.aile.gov.tr/iletisim>

**Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın 2017/712 Sayılı Bilgi Edinme Başvurusu
Kapsamında Hazırlanan Cevap Metni**

SORU 1: Mayıs 2017 itibariyle, kurumunuza bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı kaç kadın sığınağı vardır? Bu sığınaklar hangi illerde bulunmaktadır?

CEVAP 1: Mayıs 2017 itibariyle, Bakanlığımıza bağlı 79 ilde 101 kadın konukevi hizmet vermektedir. Kadın konukevi bulunmayan Niğde ve Bitlis illerinde açılış çalışmaları devam etmektedir. Sivil toplum kuruluşlarına bağlı (Vakfınıza ait) 1 sığınmaevi hizmet vermektedir.

SORU 2: Bu sığınakların kaç tane ilk adım merkezi/istasyon sığınaktır? Türkiye genelinde kaç ilk adım merkezi/istasyon sığınak bulunmaktadır? Bu ilk adım merkezleri/istasyon sığınakları hangi illerde yer almaktadır?

CEVAP 2: Mayıs 2017 itibariyle Bakanlığımıza bağlı 24 ilde 25 ilk kabul birimi hizmet vermektedir.

SORU 3: Halihazırda işletilen sığınaklar arasında tadilat, temizlik gibi herhangi bir gerekçeyle faaliyeti durdurulan sığınaklar bulunmaktadır mı?

CEVAP 3: Herhangi bir gerekçeyle faaliyeti durdurulan Bakanlığımıza bağlı kadın konukevi bulunmamaktadır. Yerel Yönetimlere ait kadın konukevi/sığınmaevlerine ilişkin bilgilerin İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünden talep edilmesi gerekmektedir.

SORU 4: İstanbul genelinde kurumunuza bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı kaç kadın sığınağı vardır?

SORU 5: Tüm bu sığınakların toplam kapasitesi kaç kişiliktir?

CEVAP 5-6: Mayıs 2017 itibariyle, İstanbul İlinde Bakanlığımıza bağlı 6 kadın konukevi 218 kapasite ile 2 ilk kabul birimi 80 kapasiteyle Vakfınıza ait 1 sığınmaevi 20 kapasite ile olmak üzere toplam 9 kadın konukevi/ sığınmaevi 318 kapasite ile hizmet vermektedir.

SORU 6: Mevcut sığınaklarda çalışan görevli sayısı nedir? Bu görevlilerin icra ettikleri meslekler nelerdir? Sığınaklarda çalışanların kaç tane sosyal hizmet uzmanı, kaç tane psikolog, kaç tane avukat, kaç tane pedagoğ, kaç tane çocuk psikoloğudur? Görev alan personeller mesleki donanımlarının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadele ve şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara destek sunmaya ilişkin ne tür eğitimler almışlardır?

CEVAP 6: Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmeliğin "Çalışanların niteliği" başlıklı 33/1 üncü maddesinde "*Konukevinde, hizmet sunumuna yetecek sayı ve nitelikte, tercihen kadın çalışanlar arasından, psikoloji, çocuk gelişimi, öğretmenlik ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun sosyal çalışma görevlileri ile hemşire, çocuk eğiticisi, memur, aşçı ve bakım elemanı istihdam edilir. İşin niteliğine göre dış güvenlik personeli ve şoför olarak erkek çalışan istihdam edilebilir.*" Hükmüyle kadın konukevinde görev yapacak personel nitelikleri sıralanmıştır.

Söz konusu Yönetmeliğin “Çalışanların eğitimi” başlıklı 34 üncü maddesinde çalışanlara yönelik eğitimler düzenlenmiştir. Söz konusu yönetmelikle belirlenen kurallar çerçevesinde çalışanlara, çalışmaya başlamadan önce ve başladıktan sonra düzenli aralıklarla tekrarlamak suretiyle toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddet, tükenmişlikle mücadele, travmaya müdahale başta olmak üzere ihtiyaç duyulan konularda, Genel Müdürlükçe belirlenen eğitimler düzenlenmektedir. Ayrıca çalışanların mesleki becerilerini geliştirmeye yönelik eğitimlere ve farkındalık artırıcı grup çalışmalarına katılmaları desteklenmektedir.

SORU 7: Sığınak görevlilerin seçimleri ve işe alımlarında hangi kriterler uygulanmaktadır?

CEVAP 7: Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi hakkında Yönetmeliğin “Çalışanların işe alınması” başlıklı 32/1 maddesinde “Çalışanların, Bakanlığa bağlı olarak açılan konukevlerinde 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (A) fıkrası kapsamında çalıştırılan memur veya (B) fıkrası kapsamında çalıştırılan sözleşmeli personelden, büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve il özel idarelerine bağlı olarak açılanlarda 657 sayılı Kanuna tabî memur veya 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personelden istihdamı esastır. Ancak bunun mümkün olmaması halinde 657 sayılı Kanun ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde hizmetin gerektirdiği nitelikleri taşıyan personel istihdam edilir.” hükmü kapsamında Bakanlığımıza ve yerel yönetimlere bağlı açılacak kadın konukevlerinde personel görevlendirilmektedir. Ayrıca aynı yönetmeliğin 32/2 maddesinde “Sivil toplum kuruluşları tarafından açılacak konukevlerinde ise özel hukuk hükümlerine göre, tâbi oldukları mevzuata uygun ve bu Yönetmelikte sayılan hizmetlerin gerektirdiği nitelikleri taşıyan personel istihdam edilir.” hükmüyle sivil toplum kuruluşlarının açacağı kadın konukevlerinde görev yapacak personel kriterleri de belirlenmiştir.

3- İçişleri Bakanlığı / Yerel yönetimlere bağlı kadın danışma merkezleri ve sığınaklar / Haziran 2017 / bilgi edinme başvurusu
İçişleri Bakanlığı / Yerel yönetimlere bağlı kadın danışma merkezleri ve sığınaklar / yanıt

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
12.06.2017

Sayı :2017/722

Konu : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11. Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Açıklamalar :

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal, hukuki ve psikolojik destekler almaktadır. Şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliği için aşağıdaki soruların cevaplarının tarafımıza iletilmesini rica ederiz:

1. Türkiye genelinde kaç belediyenin kadın danışma merkezi vardır? Kadın danışma merkezi olan belediyeler hangileridir?
2. Türkiye genelinde kaç belediyenin kadın sığınağı vardır? Sığınağı olan belediyeler hangileridir?
3. Belediye Kanunu'nun "*Belediyenin Görev ve Sorumluluk*" başlığı 14. Madde'ye göre,

"Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler."

Buna göre, Türkiye genelinde nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler hangileridir? Sığınak açmayan belediyeler ile ilgili olarak teşvik edilmesi ya da sığınakların açılmasına yönelik herhangi bir çalışma söz konusu mudur?

Saygılarımızla,
MOR ÇATI KADIN SİĞINAĞI VAKFI

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : 33237296-250-E.14259
Konu : Kadın Sığınma Evleri.

22/06/2017

MOR ÇATI KADIN SIĞINAĞI VAKFI
Katip Mustafa Çelebi Mahallesi
Anadolu Sokak No:23/7-8
Beyoğlu/İSTANBUL

İlgi : 12/06/2017 tarihli ve 2017/722 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile; şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfınızdaki çalışmaların verimliliğini artırmak amacıyla istenilen söz konusu bilgiler ekte gönderilmiş olup, Başkanlığımızda sığınak açmayan belediyeler ile ilgili olarak teşvik edilmesi yada sığınakların açılmasına yönelik herhangi bir çalışma ve bilgi bulunmamaktadır.

Bilgilerinize rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür V.

Ek: İstenilen Bilgiler.

Güvenli Elektronik İmza!
Aslı ile Aynıdır
23.06/2017
ŞEF

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (SbsBHI-QLV1DR-ir0L0x-m0t5LC-ApZzS1M6) kodunu yazınız.

Telefon No: (312)422 43 93 Faks No: (312)418 72 08
e-Posta: İnternet Adresi: www.icisleri.gov.tr

Bilgi için: [Redacted]
ŞEF
Telefon No:

NÜFUSU 100 BİNİN ÜZERİNDEKİ BELEDİYELER

S.NO	İL	İLÇE	BELEDİYE	TÜR	2016 NÜFUSU	PARTİ	BAŞKAN ADI	BAŞKAN SOYADI
					118.401.323			
1	Adana	Adana	Adana	BŞB	2.201.670	MHP	HÜSEYİN	SÖZLÜ
2	Adana	Ceyhan	Ceyhan	BŞB İLÇE	160.171	BAĞIMSIZ	ALEMDAR	ÖZTÜRK
3	Adana	Çukurova	Çukurova	BŞB İLÇE	362.351	CHP	SONER	ÇETİN
4	Adana	Kozan	Kozan	BŞB İLÇE	129.985	MHP	MUSA	ÖZTÜRK
5	Adana	Sarıçam	Sarıçam	BŞB İLÇE	156.748	MHP	BİLAL	ULUDAĞ
6	Adana	Seyhan	Seyhan	BŞB İLÇE	797.563	CHP	ZEYDAN	KARALAR
7	Adana	Yüreğir	Yüreğir	BŞB İLÇE	419.902	AK PARTİ	MAHMUT	ÇELİKCAN
8	Adıyaman	Merkez	Adıyaman	İL	245.446	AK PARTİ	FEHİMİ HÜSREV	KUTLU
9	Afyonkarahisar	Merkez	Afyonkarahisar	İL	224.968	AK PARTİ	BURHANETTİN	ÇOBAN
10	Ağrı	Merkez	Ağrı	İL	117.213	BDP	SIRRI	SAKIK
11	Aksaray	Merkez	Aksaray	İL	213.088	AK PARTİ	HALUK ŞAHİN	YAZGI
12	Amasya	Merkez	Amasya	İL	104.629	AK PARTİ	CAFER	ÖZDEMİR
13	Ankara	Altındağ	Altındağ	BŞB İLÇE	365.842	AK PARTİ	VEYSEL	TIRYAKI
14	Ankara	Ankara	Ankara	BŞB	5.346.518	AK PARTİ	İBRAHİM MELİH	GÖKÇEK
15	Ankara	Çankaya	Çankaya	BŞB İLÇE	919.119	CHP	ALPER	TAŞDELEN
16	Ankara	Etimesgut	Etimesgut	BŞB İLÇE	542.752	MHP	ENVER	DEMİREL
17	Ankara	Gölbasi	Gölbasi	BŞB İLÇE	123.681	AK PARTİ	FATİH	DURUAY
18	Ankara	Keçiören	Keçiören	BŞB İLÇE	903.565	AK PARTİ	MUSTAFA	AK
19	Ankara	Mamak	Mamak	BŞB İLÇE	625.083	AK PARTİ	MESUT	AKGÜL
20	Ankara	Polatlı	Polatlı	BŞB İLÇE	122.424	MHP	MÜRSEL	YILDIZKAYA
21	Ankara	Pursaklar	Pursaklar	BŞB İLÇE	137.808	AK PARTİ	SELÇUK	ÇETİN
22	Ankara	Sincan	Sincan	BŞB İLÇE	517.316	AK PARTİ	MUSTAFA	TUNA
23	Ankara	Yenimahalle	Yenimahalle	BŞB İLÇE	644.543	CHP	FETHİ	YAŞAR
24	Antalya	Alanya	Alanya	BŞB İLÇE	294.558	MHP	ADEM MURAT	YÜCEL
25	Antalya	Antalya	Antalya	BŞB	2.328.555	AK PARTİ	MENDERES MEHMET TEVFIK	TÜREL
26	Antalya	Kepez	Kepez	BŞB İLÇE	508.123	AK PARTİ	HAKAN	TÜTÜNCÜ
27	Antalya	Konyaaltı	Konyaaltı	BŞB İLÇE	164.332	CHP	MUHİTTİN	BÖCEK
28	Antalya	Manavgat	Manavgat	BŞB İLÇE	224.664	CHP	ŞÜKRÜ	SÖZEN
29	Antalya	Muratpaşa	Muratpaşa	BŞB İLÇE	486.408	CHP	ÜMIT	UYSAK
30	Antalya	Serik	Serik	BŞB İLÇE	120.790	AK PARTİ	RAMAZAN	ÇALIK
31	Aydın	Aydın	Aydın	BŞB	1.068.260	CHP	ÖZLEM	ÇERÇİOĞLU
32	Aydın	Efeler	Efeler	BŞB İLÇE	281.763	CHP	MEHMET MESUT	ÖZARCAN
33	Aydın	Kuşadası	Kuşadası	BŞB İLÇE	106.939	CHP	ÖZER	KAYALI
34	Aydın	Nazilli	Nazilli	BŞB İLÇE	153.879	MHP	HALDUN HALUK	ALICIK
35	Aydın	Söke	Söke	BŞB İLÇE	117.730	CHP	SÜLEYMAN	TOYRAN
36	Balıkesir	Altıeyül	Altıeyül	BŞB İLÇE	175.017	AK PARTİ	ZEKAI	KAFAOĞLU
37	Balıkesir	Balıkesir	Balıkesir	BŞB	1.196.176	AK PARTİ	AHMET EDİP	UĞUR
38	Balıkesir	Bandırma	Bandırma	BŞB İLÇE	149.469	CHP	DURSUN	MİRZA
39	Balıkesir	Edremit	Edremit	BŞB İLÇE	144.995	CHP	KAMİL	SAKA
40	Balıkesir	Karesi	Karesi	BŞB İLÇE	176.377	AK PARTİ	YÜCEL	YILMAZ
41	Batman	Merkez	Batman	İL	402.189	BDP	SABRI	ÖZDEMİR
42	Bingöl	Merkez	Bingöl	İL	111.364	AK PARTİ	YÜCEL	BARAKAZI
43	Bolu	Merkez	Bolu	İL	163.018	AK PARTİ	ALAADDİN	YILMAZ
44	Bursa	Bursa	Bursa	BŞB	2.901.396	AK PARTİ	RECEP	ALTEPE
45	Bursa	Gemlik	Gemlik	BŞB İLÇE	107.139	AK PARTİ	REFİK	YILMAZ
46	Bursa	Inegöl	Inegöl	BŞB İLÇE	255.032	AK PARTİ	ALINUR	AKTAŞ
47	Bursa	Nilüfer	Nilüfer	BŞB İLÇE	415.818	CHP	MUSTAFA	BOZBEY
48	Bursa	Osmangazi	Osmangazi	BŞB İLÇE	841.756	AK PARTİ	MUSTAFA	DÜNDAR
49	Bursa	Yıldırım	Yıldırım	BŞB İLÇE	649.731	AK PARTİ	İSMAIL HAKKI	EDEBALI
50	Çanakkale	Merkez	Çanakkale	İL	126.062	CHP	ÜLGÜR	GÖKHAN
51	Çorum	Merkez	Çorum	İL	259.205	AK PARTİ	MUZAFFER	KÜLCÜ
52	Denizli	Denizli	Denizli	BŞB	1.005.687	AK PARTİ	OSMAN	ZOLAN
53	Denizli	Merkezefendi	Merkezefendi	BŞB İLÇE	287.852	AK PARTİ	MUHAMMET	SUBAŞIOĞLU
54	Denizli	Pamukkale	Pamukkale	BŞB İLÇE	337.444	AK PARTİ	HÜSEYİN	GÜRLESİN
55	Diyarbakır	Bağlar	Bağlar	BŞB İLÇE	377.936	BDP	BİRSEN	KAYA AKAT
56	Diyarbakır	Bismil	Bismil	BŞB İLÇE	115.484	BDP	CEMILE	EMİNOĞLU
57	Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır	BŞB	1.673.119	BDP	GÜLTAN	KIŞANAK
58	Diyarbakır	Ergani	Ergani	BŞB İLÇE	126.824	BDP	RAMAZAN	KARTALMIŞ
59	Diyarbakır	Kayapınar	Kayapınar	BŞB İLÇE	326.154	BDP	MEHMET ALİ	AYDIN
60	Diyarbakır	Sur	Sur	BŞB İLÇE	116.858	BDP	SEYİD	NARİN
61	Diyarbakır	Yenişehir	Yenişehir	BŞB İLÇE	203.544	BDP	MEHMET SELİM	KURBANOĞLU
62	Düzce	Merkez	Düzce	İL	162.897	AK PARTİ	MEHMET	KELEŞ
63	Edirne	Merkez	Edirne	İL	160.233	CHP	RECEP	GÜRKAN
64	Elazığ	Merkez	Elazığ	İL	374.319	AK PARTİ	MÜCAHİT	YANILMAZ
65	Erzurum	Erzurum	Erzurum	BŞB	762.021	AK PARTİ	MEHMET	SEKMEK
66	Erzurum	Palandöken	Palandöken	BŞB İLÇE	168.430	AK PARTİ	ORHAN	BULUTLAR
67	Erzurum	Yakutiye	Yakutiye	BŞB İLÇE	191.863	AK PARTİ	ALİ	KORKUT
68	Eskişehir	Eskişehir	Eskişehir	BŞB	844.842	CHP	YILMAZ	BÜYÜKERŞEN
69	Eskişehir	Odunpazarı	Odunpazarı	BŞB İLÇE	391.106	CHP	KAZIM	KURT
70	Eskişehir	Tepebaşı	Tepebaşı	BŞB İLÇE	343.701	CHP	AHMET	ATAÇ
71	Gaziantep	Gaziantep	Gaziantep	BŞB	1.974.244	AK PARTİ	FATMA	ŞAHİN
72	Gaziantep	Nizip	Nizip	BŞB İLÇE	139.304	AK PARTİ	HACI FEVZİ	AKDOĞAN
73	Gaziantep	Şahinbey	Şahinbey	BŞB İLÇE	886.476	AK PARTİ	MEHMET İHSAN	TAHMAZOĞLU

74	Gaziantep	Şehitkamil	Şehitkamil	BŞB İLÇE	749.322	AK PARTİ	MUHAMMET RIDVAN	FADİLOĞLU
75	Giresun	Merkez	Giresun	İL	107.953	CHP	KERİM	AKSU
76	Hatay	Antakya	Antakya	BŞB İLÇE	365.402	AK PARTİ	İSMAIL	KİMYECİ
77	Hatay	Defne	Defne	BŞB İLÇE	143.176	CHP	İBRAHİM	YAMAN
78	Hatay	Dört Yol	Dört Yol	BŞB İLÇE	121.423	MHP	YAŞAR	TOKSOY
79	Hatay	Hatay	Hatay	BŞB	1.555.165	CHP	LÜTFÜ	SAVAŞ
80	Hatay	İskenderun	İskenderun	BŞB İLÇE	246.639	AK PARTİ	SEYFİ	DİNGİL
81	Hatay	Kırıkhan	Kırıkhan	BŞB İLÇE	111.269	AK PARTİ	AYHAN	YAVUZ
82	Hatay	Samandağ	Samandağ	BŞB İLÇE	119.176	CHP	MİTHAT	NEHIR
83	Isparta	Merkez	Isparta	İL	220.322	MHP	YUSUF ZİYA	GÜNAYDIN
84	İstanbul	Arnavutköy	Arnavutköy	BŞB İLÇE	247.507	AK PARTİ	AHMET HAŞİMİ	BALTACI
85	İstanbul	Ataşehir	Ataşehir	BŞB İLÇE	422.513	CHP	BATTAL	İLGEZDİ
86	İstanbul	Avcılar	Avcılar	BŞB İLÇE	430.770	CHP	HANAY HANDAN	TOPRAK BENLİ
87	İstanbul	Bağcılar	Bağcılar	BŞB İLÇE	751.510	AK PARTİ	LOKMAN	ÇAĞIRICI
88	İstanbul	Bahçelievler	Bahçelievler	BŞB İLÇE	598.097	AK PARTİ	OSMAN	DEVELİOĞLU
89	İstanbul	Bakırköy	Bakırköy	BŞB İLÇE	222.437	CHP	BÜLENT	KERİMOĞLU
90	İstanbul	Başakşehir	Başakşehir	BŞB İLÇE	369.810	AK PARTİ	MEVLÜT	UYŞAL
91	İstanbul	Bayrampaşa	Bayrampaşa	BŞB İLÇE	273.148	AK PARTİ	ATIL A	AYDINER
92	İstanbul	Beşiktaş	Beşiktaş	BŞB İLÇE	189.356	CHP	MURAT	HAZİNEDAR
93	İstanbul	Beykoz	Beykoz	BŞB İLÇE	250.410	AK PARTİ	YÜCEL	ÇELİKBILEK
94	İstanbul	Beylikdüzü	Beylikdüzü	BŞB İLÇE	297.420	CHP	EKREM	İMAMOĞLU
95	İstanbul	BeYOĞLU	BeYOĞLU	BŞB İLÇE	238.762	AK PARTİ	AHMET MİSBAH	DEMİRCAN
96	İstanbul	BüyüKçekmece	BüyüKçekmece	BŞB İLÇE	237.185	CHP	HASAN	AKGÜN
97	İstanbul	Çekmeköy	Çekmeköy	BŞB İLÇE	239.611	AK PARTİ	AHMET	POYRAZ
98	İstanbul	Esenler	Esenler	BŞB İLÇE	457.231	AK PARTİ	MEHMET TEVFIK	GOKSU
99	İstanbul	Esenyurt	Esenyurt	BŞB İLÇE	795.010	AK PARTİ	NECMİ	KADIOĞLU
100	İstanbul	Eyüp	Eyüp	BŞB İLÇE	377.650	AK PARTİ	REMZİ	AYDIN
101	İstanbul	Fatih	Fatih	BŞB İLÇE	417.285	AK PARTİ	MUSTAFA	DEMİR
102	İstanbul	Gaziosmanpaşa	Gaziosmanpaşa	BŞB İLÇE	499.766	AK PARTİ	HASAN TAHSİN	USTA
103	İstanbul	Güngören	Güngören	BŞB İLÇE	298.509	AK PARTİ	ŞAKİR YÜCEL	KARAMAN
104	İstanbul	İstanbul	İstanbul	BŞB	14.804.116	AK PARTİ	KADİR	TOPBAŞ
105	İstanbul	Kadıköy	Kadıköy	BŞB İLÇE	452.302	CHP	AYKURT	NUHOĞLU
106	İstanbul	Kağıthane	Kağıthane	BŞB İLÇE	439.685	AK PARTİ	FAZLİ	KILIÇ
107	İstanbul	Kartal	Kartal	BŞB İLÇE	459.298	CHP	ALTINOK	ÖZ
108	İstanbul	Küçükçekmece	Küçükçekmece	BŞB İLÇE	766.609	AK PARTİ	TEMEL	KARADENİZ
109	İstanbul	Maltepe	Maltepe	BŞB İLÇE	490.151	CHP	ALİ	KILIÇ
110	İstanbul	Pendik	Pendik	BŞB İLÇE	691.681	AK PARTİ	SALİH KENAN	ŞAHİN
111	İstanbul	Sancaktepe	Sancaktepe	BŞB İLÇE	377.047	AK PARTİ	İSMAIL	ERDEM
112	İstanbul	Sarıyer	Sarıyer	BŞB İLÇE	342.753	CHP	ŞÜKRÜ	GENÇ
113	İstanbul	Silivri	Silivri	BŞB İLÇE	170.523	CHP	ÖZCAN	İŞIKLAR
114	İstanbul	Sultanbeyli	Sultanbeyli	BŞB İLÇE	324.709	AK PARTİ	HÜSEYİN	KESKİN
115	İstanbul	Sultanazizi	Sultanazizi	BŞB İLÇE	525.090	AK PARTİ	CAHİT	ALTUNAY
116	İstanbul	Şişli	Şişli	BŞB İLÇE	272.803	CHP	HASAN HAYRİ	İNÖNÜ
117	İstanbul	Tuzla	Tuzla	BŞB İLÇE	242.232	AK PARTİ	ŞADİ	YAZICI
118	İstanbul	Ümraniye	Ümraniye	BŞB İLÇE	694.158	AK PARTİ	HASAN	CAN
119	İstanbul	Üsküdar	Üsküdar	BŞB İLÇE	535.537	AK PARTİ	HİLMİ	TÜRKMEN
120	İstanbul	Zeytinburnu	Zeytinburnu	BŞB İLÇE	287.897	AK PARTİ	MURAT	AYDIN
121	İzmir	Bayraklı	Bayraklı	BŞB İLÇE	314.008	CHP	HASAN	KARABAĞ
122	İzmir	Bergama	Bergama	BŞB İLÇE	102.090	CHP	MEHMET	GÖNENÇ
123	İzmir	Bornova	Bornova	BŞB İLÇE	438.549	CHP	OLGUN	ATIL A
124	İzmir	Buca	Buca	BŞB İLÇE	482.337	CHP	LEVENT	PIRİŞTİNA
125	İzmir	Çiğli	Çiğli	BŞB İLÇE	186.717	CHP	HASAN	ARSLAN
126	İzmir	Gazemir	Gazemir	BŞB İLÇE	132.566	CHP	HALİL İBRAHİM	ŞENOL
127	İzmir	İzmir	İzmir	BŞB	4.223.545	CHP	AZİZ	KOCAOĞLU
128	İzmir	Karabağlar	Karabağlar	BŞB İLÇE	480.253	CHP	MUHİTTİN	SELVİTOPO
129	İzmir	Karşıyaka	Karşıyaka	BŞB İLÇE	338.485	CHP	HÜSEYİN MUTLU	AKPINAR
130	İzmir	Kemalpaşa	Kemalpaşa	BŞB İLÇE	103.806	AK PARTİ	ARIF	UĞURLU
131	İzmir	Konak	Konak	BŞB İLÇE	370.662	CHP	SEMA	PEKDAŞ
132	İzmir	Menemen	Menemen	BŞB İLÇE	163.565	CHP	TAHIR	ŞAHİN
133	İzmir	Ödemiş	Ödemiş	BŞB İLÇE	131.728	AK PARTİ	ABDURRAHMAN MAHMUT	BADEM
134	İzmir	Torbali	Torbali	BŞB İLÇE	164.981	AK PARTİ	ADNAN YAŞAR	GÖRMEZ
135	Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	Dulkadiroğlu	BŞB İLÇE	219.548	AK PARTİ	NECATİ	OKAY
136	Kahramanmaraş	Elbistan	Elbistan	BŞB İLÇE	142.783	BAĞIMSIZ	DURMUŞ	KUÇUK
137	Kahramanmaraş	Kahramanmaraş	Kahramanmaraş	BŞB	1.112.634	AK PARTİ	FATİH MEHMET	ERKOÇ
138	Kahramanmaraş	Onikişubat	Onikişubat	BŞB İLÇE	396.753	AK PARTİ	HANEFİ	MAHÇİÇEK
139	Karabük	Merkez	Karabük	İL	118.373	MHP	RAFET	VERGİLİ
140	Karaman	Merkez	Karaman	İL	156.056	AK PARTİ	ERTUĞRUL	ÇALIŞKAN
141	Kastamonu	Merkez	Kastamonu	İL	114.131	AK PARTİ	TAHSİN	BABAŞ
142	Kayseri	Kayseri	Kayseri	BŞB	1.358.980	AK PARTİ	MUSTAFA	ÇELİK
143	Kayseri	Kocasinan	Kocasinan	BŞB İLÇE	393.300	AK PARTİ		
144	Kayseri	Melikgazi	Melikgazi	BŞB İLÇE	554.549	AK PARTİ	MEMDUH	BÜYÜKKILIÇ
145	Kayseri	Talas	Talas	BŞB İLÇE	144.803	AK PARTİ	HACI MUSTAFA	PALANCIOĞLU
146	Kırıkkale	Merkez	Kırıkkale	İL	194.675	AK PARTİ	MEHMET	SAYGILI
147	Kırklareli	Lüleburgaz	Lüleburgaz	İLÇE	114.698	CHP	EMİN	HALEBAK
148	Kırşehir	Merkez	Kırşehir	İL	130.915	AK PARTİ	YAŞAR	BAHÇECİ
149	Kocaeli	Çayırova	Çayırova	BŞB İLÇE	122.460	AK PARTİ	ŞEVKİ	DEMİRCİ
150	Kocaeli	Darica	Darica	BŞB İLÇE	191.123	AK PARTİ	ŞÜKRÜ	KARABACAK

151	Kocaeli	Derince	Derince	BŞB İLÇE	138.050	AK PARTİ	ALİ HAYDAR	BULUT
152	Kocaeli	Gebze	Gebze	BŞB İLÇE	357.743	AK PARTİ	ADNAN	KÖŞKER
153	Kocaeli	Gölcük	Gölcük	BŞB İLÇE	156.901	AK PARTİ	MEHMET	ELLİBEŞ
154	Kocaeli	İzmit	İzmit	BŞB İLÇE	354.464	AK PARTİ	NEVZAT	DOĞAN
155	Kocaeli	Kartepe	Kartepe	BŞB İLÇE	111.790	AK PARTİ	HÜSEYİN	ÜZÜLMEZ
156	Kocaeli	Kocaeli	Kocaeli	BŞB	1.830.772	AK PARTİ	İBRAHİM	KARAOŞMANOĞLU
157	Kocaeli	Körfez	Körfez	BŞB İLÇE	157.282	AK PARTİ	İSMAIL	BARAN
158	Konya	Ereğli	Ereğli	BŞB İLÇE	142.818	AK PARTİ	ÖZKAN	ÖZGÜVEN
159	Konya	Karatay	Karatay	BŞB İLÇE	308.983	AK PARTİ	MEHMET	HANÇERLİ
160	Konya	Konya	Konya	BŞB	2.161.303	AK PARTİ	TAHIR	AKYÜREK
161	Konya	Meram	Meram	BŞB İLÇE	346.366	AK PARTİ	FATMA	TORU
162	Konya	Selçuklu	Selçuklu	BŞB İLÇE	622.846	AK PARTİ	UĞUR İBRAHİM	ALTAY
163	Kütahya	Merkez	Kütahya	İL	240.814	AK PARTİ	KAMİL	SARAÇOĞLU
164	Malatya	Battalgazi	Battalgazi	BŞB İLÇE	304.397	AK PARTİ	SELAHATTİN	GÜRKAN
165	Malatya	Malatya	Malatya	BŞB	781.305	AK PARTİ	AHMET	ÇAKIR
166	Malatya	Yeşilyurt	Yeşilyurt	BŞB İLÇE	304.369	AK PARTİ	HACI UĞUR	POLAT
167	Manisa	Akhisar	Akhisar	BŞB İLÇE	166.129	AK PARTİ	SALİH	HIZLI
168	Manisa	Alaşehir	Alaşehir	BŞB İLÇE	101.313	MHP	GÖKHAN	KARAÇOBAN
169	Manisa	Manisa	Manisa	BŞB	1.396.945	MHP	CENGİZ	ERGÜN
170	Manisa	Salihli	Salihli	BŞB İLÇE	159.951	MHP	ZEKİ	KAYDA
171	Manisa	Soma	Soma	BŞB İLÇE	108.213	AK PARTİ	HASAN	ERGENE
172	Manisa	Şehzadeler	Şehzadeler	BŞB İLÇE	169.800	AK PARTİ	ÖMER FARUK	ÇELİK
173	Manisa	Turgutlu	Turgutlu	BŞB İLÇE	156.567	MHP	TURGAY	ŞİRİN
174	Manisa	Yunusmare	Yunusmare	BŞB İLÇE	220.382	AK PARTİ	MEHMET	ÇERÇİ
175	Mardin	Artuklu	Artuklu	BŞB İLÇE	163.725	BDP	EMİN	IRMAK
176	Mardin	Kızıltepe	Kızıltepe	BŞB İLÇE	241.781	BDP	İSMAIL	ASI
177	Mardin	Mardin	Mardin	BŞB	796.237	BDP	AHMET	TÜRK
178	Mardin	Midyat	Midyat	BŞB İLÇE	108.242	AK PARTİ	ŞEHMUS	NASIROĞLU
179	Mardin	Nusaybin	Nusaybin	BŞB İLÇE	102.007	BDP	SARA	KAYA
180	Mersin	Akdeniz	Akdeniz	BŞB İLÇE	272.309	BDP	MEHMET FAZİL	TURK
181	Mersin	Erdemli	Erdemli	BŞB İLÇE	136.154	MHP	MÜKERREM	TOLLU
182	Mersin	Mersin	Mersin	BŞB	1.773.852	MHP	BURHANETTİN	KOCAMAZ
183	Mersin	Mezitli	Mezitli	BŞB İLÇE	181.167	CHP	NEŞET	TARHAN
184	Mersin	Silifke	Silifke	BŞB İLÇE	117.295	CHP	MUSTAFA	TURGUT
185	Mersin	Tarsus	Tarsus	BŞB İLÇE	329.494	MHP	ŞEVKET	CAN
186	Mersin	Toroslar	Toroslar	BŞB İLÇE	291.408	MHP	HAMİT	TUNA
187	Mersin	Yenişehir	Yenişehir	BŞB İLÇE	247.459	CHP	İBRAHİM	GENÇ
188	Muğla	Bodrum	Bodrum	BŞB İLÇE	160.002	CHP	MEHMET	KOCADON
189	Muğla	Fethiye	Fethiye	BŞB İLÇE	151.474	DP	BEHÇET	SAATÇI
190	Muğla	Menteşe	Menteşe	BŞB İLÇE	108.068	CHP	BAHATTİN	GÜMÜŞ
191	Muğla	Milas	Milas	BŞB İLÇE	134.774	CHP	MUHAMMET	TOKAT
192	Muğla	Muğla	Muğla	BŞB	923.773	CHP	OSMAN	GÜRÜN
193	Nevşehir	Merkez	Nevşehir	İL	102.997	AK PARTİ	HASAN	ÜNVER
194	Niğde	Merkez	Niğde	İL	137.194	AK PARTİ	FARUK	AKDOĞAN
195	Ordu	Altınordu	Altınordu	BŞB İLÇE	205.396	AK PARTİ	ENGİN	TEKİNTAŞ
196	Ordu	Fatsa	Fatsa	BŞB İLÇE	114.940	AK PARTİ	HÜSEYİN	ANLAYAN
197	Ordu	Ordu	Ordu	BŞB	750.588	AK PARTİ	ENVER	YILMAZ
198	Ordu	Ünye	Ünye	BŞB İLÇE	122.597	AK PARTİ	AHMET	ÇAMYAR
199	Osmaniye	Merkez	Osmaniye	İL	229.406	MHP	KADIR	KARA
200	Rize	Merkez	Rize	İL	114.838	AK PARTİ	REŞAT	KASAP
201	Sakarya	Adapazarı	Adapazarı	BŞB İLÇE	274.898	AK PARTİ	SÜLEYMAN	DIŞLI
202	Sakarya	Sakarya	Sakarya	BŞB	976.948	AK PARTİ	ZEKİ	TOÇOĞLU
203	Sakarya	Serdivan	Serdivan	BŞB İLÇE	128.121	AK PARTİ	YUSUF	ALEMDAR
204	Samsun	Atakum	Atakum	BŞB İLÇE	181.302	AK PARTİ	ISHAK	TAŞCI
205	Samsun	Bafra	Bafra	BŞB İLÇE	141.552	AK PARTİ	ZİHNİ	ŞAHİN
206	Samsun	Çarşamba	Çarşamba	BŞB İLÇE	137.739	AK PARTİ	HÜSEYİN	DÜNDAR
207	Samsun	İlkadım	İlkadım	BŞB İLÇE	325.666	AK PARTİ	ERDOĞAN	TOK
208	Samsun	Samsun	Samsun	BŞB	1.295.927	AK PARTİ	YUSUF ZİYA	YILMAZ
209	Siirt	Merkez	Siirt	İL	147.271	BDP	TUNCER	BAKIRHAN
210	Sivas	Merkez	Sivas	İL	335.943	AK PARTİ	SAMI	AYDIN
211	Şanlıurfa	Akkakale	Akkakale	BŞB İLÇE	105.132	AK PARTİ	ABDÜLHAKİM	AYHAN
212	Şanlıurfa	Eyyübiye	Eyyübiye	BŞB İLÇE	372.134	AK PARTİ	MEHMET	EKİNCİ
213	Şanlıurfa	Haliliye	Haliliye	BŞB İLÇE	369.082	AK PARTİ	FEVZİ	DEMİRKOL
214	Şanlıurfa	Karaköprü	Karaköprü	BŞB İLÇE	153.685	AK PARTİ	METİN	BAYDILLI
215	Şanlıurfa	Siverek	Siverek	BŞB İLÇE	250.100	AK PARTİ	RESUL	YILMAZ
216	Şanlıurfa	Suruç	Suruç	BŞB İLÇE	102.356	BDP	(VEKALETEN) HALİL	AKBAŞ
217	Şanlıurfa	Şanlıurfa	Şanlıurfa	BŞB	1.940.627	AK PARTİ	NIHAT	ÇİFTÇİ
218	Şanlıurfa	Viranşehir	Viranşehir	BŞB İLÇE	189.174	BDP	EMRULLAH	CİN
219	Şırnak	Cizre	Cizre	İLÇE	112.919	BDP	KADIR	KUNUR
220	Tekirdağ	Çerkezköy	Çerkezköy	BŞB İLÇE	146.319	CHP	VAHAP	AKAY
221	Tekirdağ	Çorlu	Çorlu	BŞB İLÇE	253.551	CHP	ÜNAL	BAYSAN
222	Tekirdağ	Kapaklı	Kapaklı	BŞB İLÇE	105.243	CHP	İRFAN	MANDALI
223	Tekirdağ	Süleymanpaşa	Süleymanpaşa	BŞB İLÇE	191.864	CHP	MEHMET EKREM	EŞKİNAT
224	Tekirdağ	Tekirdağ	Tekirdağ	BŞB	972.875	CHP	KADIR	ALBAYRAK
225	Tokat	Merkez	Tokat	İL	148.149	AK PARTİ	EYÜP	EROĞLU
226	Trabzon	Akçaabat	Akçaabat	BŞB İLÇE	119.463	AK PARTİ	ŞEFİK	TURKMEN
227	Trabzon	Ortahisar	Ortahisar	BŞB İLÇE	327.701	AK PARTİ	AHMET METİN	GENÇ

228	Trabzon	Trabzon	Trabzon	BŞB	779.379	AK PARTİ	ORHAN FEVZİ	GÜMRÜKÇÜOĞLU
229	Uşak	Merkez	Uşak	İL	206.234	AK PARTİ	NURULLAH	CAHAN
230	Van	Edremit	Edremit	BŞB İLÇE	121.437	BDP	NURHAYAT	ÇELİK
231	Van	Erciş	Erciş	BŞB İLÇE	173.203	BDP	(VEKALETEN) GÜLER	AVCI
232	Van	İpekyolu	İpekyolu	BŞB İLÇE	291.112	BDP	(VEKALETEN) VEYSEL	KESER
233	Van	Tuşba	Tuşba	BŞB İLÇE	153.599	AK PARTİ	FEVZİ	ÖZGÖKÇE
234	Van	Van	Van	BŞB	1.100.190	BDP	BEKİR	KAYA
235	Yalova	Merkez	Yalova	İL	116.615	CHP	VEFA	SALMAN
236	Zonguldak	Ereğli	Ereğli	İLÇE	115.987	AK PARTİ	HÜSEYİN	UYŞAL
237	Zonguldak	Merkez	Zonguldak	İL	108.180	CHP	MUHARREM	AKDEMİR

S.N O	İL	İLÇE	BELEDİYE	SAYISI	KADIN KONUK EVİ KAPASİTESİ		
					DOLU	BOŞ	TOPLAM
1	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	AFYONKARAHİSAR	1	Tadilat	30	30
2	ANKARA	ÇANKAYA	ÇANKAYA	1	13	12	25
3	ANKARA	KEÇİÖREN	KEÇİÖREN	1	30	10	40
4	ANKARA	YENİMAHALLE	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1	24	0	24
5	ANTALYA	FİNİKE	FİNİKE	1	6	2	8
6	ANTALYA	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1	8	11	19
7	AYDIN	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1	12	3	15
8	BURSA	NİLÜFER	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1	20	0	20
9	BURSA	NİLÜFER	NİLÜFER	1	15	0	15
10	BURSA	YILDIRIM	YILDIRIM	1	1	19	20
11	DİYARBAKIR	BAĞLAR	BAĞLAR	1	10	2	12
12	DİYARBAKIR	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	2	17		12
13	ESKİŞEHİR	TEPEBAŞI	TEPEBAŞI	1	6	4	10
14	ESKİŞEHİR	ODUNPAZARI	ODUNPAZARI	1	A.B.işletiyor	30	27
15	GAZİANTEP	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1			
16	İSTANBUL	EYÜP	EYÜP	1	10	4 KADIN + 2 ÇOCUK	13 KADIN + 3 ÇOCUK
17	İSTANBUL	GAZİOSMANPAŞA	GAZİOSMANPAŞA	1	20	YOK	20 KİŞİ (KADIN+ÇOCUK)
18	İSTANBUL	KADIKÖY	KADIKÖY	1	30	6 KADIN 1 ÇOCUK	20 KADIN 10 ÇOCUK
19	İSTANBUL	KARTAL	KARTAL	1	18	0	18
20	İSTANBUL	KÜÇÜKÇEKMECE	KÜÇÜKÇEKMECE	1	Tadilat	33	33
21	İSTANBUL	SULTANBEYLİ	SULTANBEYLİ	1	30	10	40
22	İSTANBUL	ÜMRANİYE	ÜMRANİYE	1	10	2 (K+Ç)	12 (KADIN + ÇOCUK)
23	İZMİR	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1			
24	İZMİR	ALIAĞA	ALIAĞA	1	17	1	18
25	İZMİR	BAYRAKLI	BAYRAKLI	1	22		22
26	İZMİR	BORNOVA	BORNOVA	1	32	8	40
27	İZMİR	KARŞIYAKA	KARŞIYAKA	1	Ruhsatsız	20	20
28	İZMİR	ÖDEMiŞ	ÖDEMiŞ	1	7	3	10
29	İZMİR	URLA	URLA	1	A.B.işletiyor	0	27
30	KIRŞEHİR	MERKEZ	KIRŞEHİR	1	9	10	19
31	KONYA	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1	A.B.işletiyor		
32	MERSİN	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1			20

S.N O	İL	İLÇE	BELEDİYE	SAYISI	KADIN KONUK EVİ KAPASİTESİ		
					DOLU	BOŞ	TOPLAM
33	MERSİN	AKDENİZ	AKDENİZ	1	-	-	18 Kişilik
34	MERSİN	SİLİFKE	SİLİFKE	1	Tadilat	-	6 Kişilik
35	MERSİN	TARSUS	TARSUS	1	15	10	25
36	MERSİN	YENİŞEHİR	YENİŞEHİR	1	-	-	23 Odalı,37 Kişilik Yatak Kapasiteli
37	SAMSUN	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1	A.B.işletiyor	30	30
38	TOKAT	MERKEZ	TOKAT	1	Tadilat	4	4
39	UŞAK	MERKEZ	UŞAK	1	4	12	16
40	VAN	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1			30
TOPLAM				41	32 FAAL BELEDİYENİN İŞLETTİĞİ (4 AİLE BKN.İŞLETTİĞİ)		

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BELEDİYELERDE BULUNAN KADIN/AİLE DANIŞMA MERKEZLERİ

S.NO.	İL	İLÇE	BELEDİYE ADI	BELEDİYE TÜRÜ	KADIN/AİLE DANIŞMA MERKEZİ SAYISI
1	ADANA	BÜYÜKŞEHİR	BÜYÜKŞEHİR	BÜYÜKŞEHİR	1
2	ADYAMAN	MERKEZ	ADYAMAN BELEDİYESİ	İL	1
3	ANKARA	BÜYÜKŞEHİR	ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1
4	ANKARA	ÇANKAYA	ÇANKAYA BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
5	ANKARA	ETİMESGUT	ETİMESGUT BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
6	ANKARA	KEÇİÖREN	KEÇİÖREN BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
7	ANKARA	POLATLI	POLATLI BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
8	ANKARA	YENİMAHALLE	YENİMAHALLE BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
9	ANTALYA	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	8
10	ANTALYA	KONYAALTI	KONYAALTI BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
11	ANTALYA	MURATPAŞA	MURATPAŞA BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
12	AYDIN	DİDİM	DİDİM BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
13	AYDIN	KUŞADASI	KUŞADASI BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
14	BALIKESİR	ALTIEYLÜL	ALTIEYLÜL BELEDİYE BAŞKANLIĞI	İLÇE BELEDİYESİ	1
15	BALIKESİR	AYVALIK	AYVALIK BELEDİYE BAŞKANLIĞI	İLÇE BELEDİYESİ	1
16	BALIKESİR	BANDIRMA	BANDIRMA BELEDİYE BAŞKANLIĞI	İLÇE BELEDİYESİ	1
17	BARTIN	MERKEZ	BARTIN	İL BELEDİYESİ	1
18	BOLU	MERKEZ	BOLU BELEDİYESİ	MERKEZ	1
19	BOLU	MUDURNU	TAŞKESTİ BELEDİYESİ	BELDE	1
20	BURSA	İNEGÖL	İNEGÖL	İLÇE BELEDİYESİ	1
21	BURSA	MERKEZ	B.ŞEHİR	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1
22	BURSA	NİLÜFER	NİLÜFER	İLÇE BELEDİYESİ	2
23	BURSA	OSMANGAZI	OSMANGAZI	İLÇE BELEDİYESİ	1
24	BURSA	YILDIRIM	YILDIRIM	İLÇE BELEDİYESİ	2
25	ÇORUM	MERKEZ	ÇORUM BELEDİYESİ	İL	6
26	DIYARBAKIR	BAĞLAR	BAĞLAR BELEDİYESİ	MERKEZ İLÇE BELEDİYESİ	2
27	DIYARBAKIR	BAĞLAR	BAĞLAR BELEDİYESİ	MERKEZ İLÇE BELEDİYESİ	1
28	DIYARBAKIR	ÇINAR	ÇINAR BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
29	DIYARBAKIR	EĞİL	EĞİL BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
30	DIYARBAKIR	KAYAPINAR	KAYAPINAR BELEDİYESİ	MERKEZ İLÇE BELEDİYESİ	1
31	DIYARBAKIR	YENİŞEHİR	YENİŞEHİR BELEDİYESİ	MERKEZ İLÇE BELEDİYESİ	1
32	EDİRNE	MERKEZ	EDİRNE BELEDİYESİ	İL BELEDİYESİ	4
33	ELAZIĞ	MERKEZ	ELAZIĞ MERKEZ BELEDİYESİ	MERKEZ BELEDİYE	1
34	ERZURUM	KARAÇOBAN	KARAÇOBAN BELEDİYESİ	BÜYÜKŞEHİR İLÇE	1
35	ESKİŞEHİR	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	BÜYÜKŞEHİR	1
36	ESKİŞEHİR	MERKEZ İLÇE	ODUNPAZARI BELEDİYESİ	MERKEZ İLÇE	1
37	GAZİANTEP	ŞEHİTKAMİL	GAZİANTEP	BÜYÜKŞEHİR	1
38	HAKKARİ	ÇUKURCA	ÇUKURCA BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
39	HATAY	ANTAKYA	ANTAKYA BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
40	İSTANBUL	ARNAVUTKÖY	ARNAVUTKÖY	İLÇE	1
41	İSTANBUL	AVCILAR	AVCILAR	İLÇE	1
42	İSTANBUL	BAĞCILAR	BAĞCILAR	İLÇE	1
43	İSTANBUL	BAKIRKÖY	BAKIRKÖY	İLÇE	1
44	İSTANBUL	BEŞİKTAŞ	BEŞİKTAŞ	İLÇE	1
45	İSTANBUL	BEYLİKDÜZÜ	BEYLİKDÜZÜ	İLÇE	1
46	İSTANBUL	ÇEKMEKÖY	ÇEKMEKÖY	İLÇE	2
47	İSTANBUL	ESENLER	ESENLER	İLÇE	1
48	İSTANBUL	ESENYURT	ESENYURT	İLÇE	1
49	İSTANBUL	EYÜP	EYÜP	İLÇE	1
50	İSTANBUL	GAZİOSMANPAŞA	GAZİOSMANPAŞA	İLÇE	1
51	İSTANBUL	GÜNGÖREN	GÜNGÖREN	İLÇE	1
52	İSTANBUL	KAĞITHANE	KAĞITHANE	İLÇE	1
53	İSTANBUL	KARTAL	KARTAL	İLÇE	1
54	İSTANBUL	KÜÇÜKÇEKMECE	KÜÇÜKÇEKMECE	İLÇE	2
55	İSTANBUL	MALTEPE	MALTEPE	İLÇE	1
56	İSTANBUL	SANCAKTEPE	SANCAKTEPE	İLÇE	3
57	İSTANBUL	SARIYER	SARIYER	İLÇE	1
58	İSTANBUL	TUZLA	TUZLA	İLÇE	1
59	İSTANBUL	ÜSKÜDAR	ÜSKÜDAR	İLÇE	1
60	İSTANBUL	ZEYİNBURNU	ZEYİNBURNU	İLÇE	1
61	İSTANBUL	İBB	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	BÜYÜKŞEHİR	13
62	İZMİR	BAYRAKLI	BAYRAKLI	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	2
63	İZMİR	BERGAMA	BERGAMA	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
64	İZMİR	BORNOVA	BORNOVA	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
65	İZMİR	FOÇA	FOÇA	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
66	İZMİR	GAZİEMİR	GAZİEMİR	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
67	İZMİR	İZMİR	İZMİR BÜYÜKŞEHİR BLD. BŞK.	BÜYÜKŞEHİR	1
68	İZMİR	HATAY	İZMİR BÜYÜKŞEHİR BLD. BŞK.	BÜYÜKŞEHİR	1
69	İZMİR	KARABAĞLAR	KARABAĞLAR	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
70	İZMİR	KARABAĞLAR	KARABAĞLAR	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
71	İZMİR	KARŞIYAKA	KARŞIYAKA	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
72	İZMİR	KEMALPAŞA	KEMALPAŞA	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
73	İZMİR	KONAK	KONAK	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
74	İZMİR	NARLIDERE	NARLIDERE	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
75	İZMİR	ÖDEMiŞ	ÖDEMiŞ	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
76	İZMİR	SEFERİHİSAR	SEFERİHİSAR	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
77	İZMİR	SELÇUK	SELÇUK	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
78	İZMİR	TİRE	TİRE	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
79	İZMİR	URLA	URLA	BÜYÜKŞEHİR İLÇE BLD.	1
80	KAHRAMANMARAŞ	DULKADIROĞLU	KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	BÜYÜKŞEHİR	2

81	KAHRAMANMARAŞ	ELBİSTAN	KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	BÜYÜKŞEHİR	1
82	KAHRAMANMARAŞ	ONIKŞUBAT	KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	BÜYÜKŞEHİR	1
83	KARAMAN	MERKEZ	KARAMAN BELEDİYESİ	İL BELEDİYESİ	1
84	KAYSERİ	KOÇASINAN	KOÇASINAN BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	2
85	KOCAELİ	GEBZE	GEBZE	İLÇE	1
86	KOCAELİ	İZMİT	İZMİT	İLÇE	1
87	KONYA	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1
88	KONYA	MERAM	MERAM BELEDİYESİ	MERKEZ İLÇE BELEDİYESİ	1
89	MALATYA	MERKEZ	MALATYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	BÜYÜKŞEHİR	1
90	MANİSA	ŞEHZADELER	MANİSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI	BÜYÜKŞEHİR	1
91	MARDİN	ARTUKLU	ARTUKLU BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
92	MARDİN	DARĞEÇİT	DARĞEÇİT BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
93	MARDİN	KIZILTEPE	KIZILTEPE BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
94	MARDİN	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	İL BELEDİYESİ	2
95	MARDİN	NUSAYBİN	NUSAYBİN BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
96	MARDİN	SAVUR	SAVUR BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
97	MERSİN	AKDENİZ	AKDENİZ BELEDİYESİ	İLÇE	1
98	MERSİN	MERKEZ	MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	BÜYÜKŞEHİR	1
99	MERSİN	TARSUS	TARSUS BELEDİYESİ	İLÇE	1
100	MERSİN	TOROSLAR	TOROSLAR BELEDİYESİ	İLÇE	1
101	MERSİN	YENİŞEHİR	YENİŞEHİR BELEDİYESİ	İLÇE	1
102	NEVŞEHİR	MERKEZ	NEVŞEHİR BELEDİYESİ	İL BELEDİYESİ	1
103	SAKARYA	ADAPAZARI	SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	SOSYAL HİZ. DAİRE BŞK.	1
104	SAKARYA	ERENLER	ERENLER BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
105	SAMSUN	ATAKUM	ATAKUM BELEDİYESİ	İLÇE	1
106	SAMSUN	CANIK	CANIK BELEDİYESİ	İLÇE	4
107	SAMSUN	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	BÜYÜKŞEHİR	1
108	SİRT	BAYKAN	BAYKAN BELEDİYESİ	MERKEZ BELEDİYESİ	1
109	SİRT	MERKEZ	SİRT BELEDİYESİ	MERKEZ BELEDİYESİ	1
110	ŞANLIURFA	MERKEZ	BÜYÜKŞEHİR	BELEDİYESİ	6
111	ŞANLIURFA	HALLİYE	HALLİYE BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	3
112	ŞANLIURFA	SURUÇ	SURUÇ BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
113	ŞANLIURFA	VİRANŞEHİR	VİRANŞEHİR BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
114	ŞIRNAK	BEYTÜŞŞEBAP	BEYTÜŞŞEBAP BELEDİYESİ	İLÇE BELEDİYESİ	1
115	ŞIRNAK	MERKEZ	ŞIRNAK BELEDİYESİ	İL BELEDİYESİ	1
116	TEKİRDAĞ	ÇERKEZKÖY	TEKİRDAĞ BÜYÜKŞEHİR BEL. BŞK.	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1
117	TEKİRDAĞ	ÇORLU	TEKİRDAĞ BÜYÜKŞEHİR BEL. BŞK.	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1
118	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	TEKİRDAĞ BÜYÜKŞEHİR BEL. BŞK.	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1
119	TRABZON	AKÇAABAT	AKÇAABAT	İLÇE	1
120	TRABZON	MERKEZ	TRABZON	BÜYÜKŞEHİR	1
121	TRABZON	ORTAHIŞAR	ORTAHIŞAR	İLÇE	1
122	TUNCELİ	MERKEZ	TUNCELİ BELEDİYESİ	İL BELEDİYESİ	1
123	VAN	GÖRPINAR	GÖRPINAR	İLÇE	1
124	VAN	TUŞBA	TUŞBA	İLÇE	1
125	YOZGAT	MERKEZ	YOZGAT BELEDİYESİ	MERKEZ	1
126	YOZGAT	ŞEFAATLI	ŞEFAATLI BELEDİYESİ	İLÇE	1
TOPLAM					176

4- ASPB / Kapatılan sığınak ve danışma merkezleri / Haziran 2017 / bilgi edinme başvurusu
ASPB / Kapatılan sığınak ve danışma merkezleri / yanıt

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE
05.06.2017 İSTANBUL

Sayı _____ :2017 / 711

Konu _____ : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11. Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Açıklamalar :

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal, hukuki ve psikolojik destekler almaktadır. Şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliği için aşağıdaki soruların cevaplarının tarafımıza iletilmesini rica ederiz:

1. Mayıs 2017 itibarıyla, Türkiye genelinde kaç tane Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi bulunmaktadır?
2. Mevcut ŞÖNİM'ler hangi illerde bulunmaktadır? ŞÖNİM bulunmayan illerde bu merkezlerin açılması yönünde herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?
3. Mevcut ŞÖNİM'lerde çalışan görevli sayısı nedir? Bu görevlilerin icra ettikleri meslekler nelerdir? Sığınaklarda çalışanların kaçısı sosyal hizmet uzmanı, kaçısı psikolog, kaçısı avukat, kaçısı pedagog, kaçısı çocuk psikoloğudur? Görev alan personeller mesleki donanımlarının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadeleye ve şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara destek sunmaya ilişkin ne tür eğitimler almışlardır? Bu kişilerin işe alımında uygulanan kriterler nelerdir?
4. Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik'in 13. Maddesinde¹, "Oniki yaşından büyük erkek çocuğu olan kadınlar ile engelli çocuğu bulunan kadınlar ise, can güvenliği riski olmamak kaydıyla, talep edilmesi ve gerekli olduğuna dair sosyal inceleme raporuna istinaden, ŞÖNİM tarafından uygun görülmesi halinde, kira ve iâşesi karşılanmak üzere bağımsız bir ev kiralanmak suretiyle barındırılması yoluna gidilir. Kiralanacak evlerde 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan belgeler aranır. Kiralanacak konutlara ilişkin kira, depozit ve diğer cari giderler konukevi bütçesinin ilgili kalemlerinden ödenir. Kadınlar ve beraberindeki

1 <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/01/20130105-5.htm> erişim tarihi, 30.05.17

çocuklar konukevi hizmetlerinden bu evde yararlandırılır. Evlerin, konukevine yakın çevreden, tercihen mobilyalı ve her bir kişi için en az yirmi metrekare yaşam alanı olmasına, bulunduğu ilin rayiç fiyatları üzerinden kiralanmasına özen gösterilir. Konukevi bulunmayan ilçelerde de ihtiyaca göre bu bent kapsamında düzenlenen ev kiralanması yoluna gidilebilir.”

denilmektedir. Buna göre, yönetmeliğin çıkarıldığı Ocak 2013’ten Mayıs 2017’ye kadar söz konusu uygulamadan yararlanan kadın sayısı kaçtır?

5. Şiddet Önleme Ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik’in üçüncü bölümü “*Şiddet Uygulayana Yönelik Verilecek Destek Hizmetleri*” ile ilgilidir. Buna göre şiddet uygulayana yönelik eğitim, rehabilitasyon ve danışmanlık, sağlık kuruluşunda muayene ve tedavi ve tüm bunların giderlerinin karşılanması gibi hizmetler tanımlanmıştır. Yönetmeliğin çıkarıldığı Mart 2016 tarihinden Mayıs 2016 tarihine dek bu hizmetlerden kaç kişi yararlanmıştır.

**Saygılarımızla,
MOR ÇATI KADIN SIĞINAĞI VAKFI**

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Sayı : 13494116-400-E.67711
Konu : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu

20/06/2017

MOR ÇATI KADIN SIĞINAĞI VAKFI
Katip Mustafa Çelebi Mah. Anadolu Sok. No:23 D:7-8 34433 Beyoğlu / İstanbul

İlgi : 05.06.2017 tarihli ve 711 sayılı yazı

İlgi yazıdaki bilgi edinme başvurusuna ilişkin olarak hazırlanan cevap metni ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi

rica

ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

EK :
1- EK 1

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile aynıdır
22.06.2017

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://bys.aile.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (dot6X6-fei9Ty-uCUnl+-bfVyLT-1VVGW8SO) kodunu yazınız.

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sok. No: 10/ A Kat: 20-21 Çankaya/ Ankara/ Türkiye Bilgi için:

Telefon No: (312)705 91 77 Dahili: 9178 Faks: (312)705 91 94 Büro Personeli
e-Posta: info.ksgm@aile.gov.tr İnternet Adresi: <http://kadininstatusu.aile.gov.tr/iletisim>

**Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın 05.06.2017 Tarihli Bilgi Edinme Başvurusu
Kapsamında Hazırlanan Bilgi Notu**

Açıklamalar: Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal, hukuki ve psikolojik destekler almaktadır. Şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliği için aşağıdaki soruların cevaplarının tarafımıza iletilmesini rica ederiz:

SORU 1) Mayıs 2017 itibariyle, Türkiye genelinde kaç tane Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi bulunmaktadır?

SORU 2) Mevcut ŞÖNİM'ler hangi illerde bulunmaktadır? ŞÖNİM bulunmayan illerde bu merkezlerin açılması yönünde herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?

SORU 3) Mevcut ŞÖNİM'lerde çalışan görevli sayısı nedir? Bu görevlilerin icra ettikleri meslekler nelerdir? Sığınaklarda çalışanların kaç sosyal hizmet uzmanı, kaç psikolog, kaç avukat, kaç pedagoğ, kaç çocuk psikoloğudur? Görev alan personeller mesleki donanımlarının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadeleye ve şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara destek sunmaya ilişkin ne tür eğitimler almışlardır? Bu kişilerin işe alımında uygulanan kriterler nelerdir?

CEVAP 1-2-3) Şiddet olgusunun nedenleri, varlığı ve sonuçları ile tek elden ve çok yönlü mücadele edilebilmesi için açılan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); 2012 yılı itibariyle 14 pilot ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Malatya, Diyarbakır, Şanlıurfa, Gaziantep, Samsun, Antalya, Trabzon, Adana, Bursa, Mersin, Denizli) açılmış olup; Haziran 2017 tarihi itibariyle (Erzurum, Bingöl, Muş, Kilis, Elazığ, Sakarya, Kahramanmaraş, Kocaeli, Isparta, Aksaray, Kars, Sivas, Adıyaman, Zonguldak, Tekirdağ, Erzincan, Gümüşhane, Eskişehir, Çorum, Manisa, Çanakkale, Uşak, Konya, Hatay, Düzce ve Burdur, Van, Osmaniye, Bartın, Hakkâri, Tunceli, Amasya, Kayseri, Batman, Yalova) 49 ilde hizmet sunmaktadır. ŞÖNİM'lerin 81 ile yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

ŞÖNİM'de hizmetin etkin bir biçimde sunumunda Psikolog, Sosyal Çalışmacı, Sosyolog, Çocuk Gelişimcisi gibi meslek elemanları ile sağlık personeli ve idari personel hizmet vermektedir. Kadına yönelik şiddetle mücadele alanında hizmet veren ilgili kamu kurum ve

kuruluş personellerinden polis, hemşire, avukat ve eğitimciler de ŞÖNİM’de yarı zamanlı/tam zamanlı görev yapmakta olup şiddet mağdurunun ihtiyaç duyduğu destek, işbirliği içinde tek elden sağlanmaktadır.

Şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan kadınlara ve beraberindeki çocuklara sunulması gereken hizmetlerin daha etkili verilmesi amacıyla hizmet sunumunun her kademesinde yer alan görevlilere yönelik eğitim programları düzenlenmiştir. Eğitimler kapsamında; etkili iletişim, tükenmişlik, kadını güçlendirme, mevzuat, öfke kontrolü, kriz ve krize müdahale, madde bağımlılığı ve stresle başa edebilme yöntemleri konularına yer verilmiştir.

SORU 4: Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik'in 13. Maddesinde,

"On iki yaşından büyük erkek çocuğu olan kadınlar ile engelli çocuğu bulunan kadınlar ise, can güvenliği riski olmamak kaydıyla, talep edilmesi ve gerekli olduğuna dair sosyal inceleme raporuna istinaden, ŞÖNİM tarafından uygun görülmesi halinde, kira ve iâşesi karşılanmak üzere bağımsız bir ev kiralanmak suretiyle barındırılmaları yoluna gidilir. Kiralanacak evlerde 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan belgeler aranır. Kiralanacak konutlara ilişkin kira, depozit ve diğere cari giderler konukevi bütçesinin ilgili kalemlerinden ödenir. Kadınlar ve beraberindeki çocuklar konukevi hizmetlerinden bu evde yararlandırılır. Evlerin, konukevine yakın çevreden, tercihen mobilyalı ve her bir kişi için en az yirmi metrekare yaşam alanı olmasına, bulunduğu ilin rayiç fiyatları üzerinden kiralanmasına özen gösterilir. Konukevi bulunmayan ilçelerde de ihtiyaca göre bu bent kapsamında düzenlenen ev kiralanması yoluna gidilebilir."

denilmektedir. Buna göre, yönetmeliğın çıkarıldığı Ocak 2013'ten Mayıs 2017'ye kadar söz konusu uygulamadan yararlanan kadın sayısı kaçtır?

CEVAP 4: Kadın konukevinden hizmet alan 12 yaş üstü erkek ve engelli çocuğa sahip şiddet mağduru kadınların durumu meslek elemanları tarafından hassasiyetle değerlendirilmekte, kaynak ve imkânlar doğrultusunda söz konusu kadınlara yönelik uygun hizmet modeli belirlenmektedir. Bu kapsamda, kadın konukevlerinin bağımsız bölümlerinin söz konusu kadınlar ve çocukları için ayrılması, kamu kurum ve kuruluşlarının uygun misafirhanelerinden yararlandırılması, çocuğun yüksek yararı gözetilerek mesleki değerlendirme ile

Bakanlığımızın ilgili kuruluşlarına yönlendirilmesi ile kira yardımıyla ev tutulması hususları şiddet mağduru kadının ihtiyaçları doğrultusunda değerlendirilmektedir.

SORU 5) Şiddet Önleme Ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'in üçüncü bölümü "Şiddet Uygulayana Yönelik Verilecek Destek Hizmetleri" ile ilgilidir. Buna göre şiddet uygulayana yönelik eğitim, rehabilitasyon ve danışmanlık, sağlık kuruluşunda muayene ve tedavi ve tüm bunların giderlerinin karşılanması gibi hizmetler tanımlanmıştır. Yönetmeliğin çıkarıldığı Mart 2016 tarihinden Mayıs 2016 tarihine dek bu hizmetlerden kaç kişi yararlanmıştı.

CEVAP 5) Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmeliğin 27 inci maddesinde; *"(1) Alkol, uyuşturucu, uçucu veya uyarıcı madde bağımlılığı ya da ruhsal bozukluğu olan şiddet uygulayanlar hakkında bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavi olunmasına dair verilen kararlar uyarınca; hastaneye yatmak da dâhil, muayene ve tedavisinin sağlanması amacıyla illerde il halk sağlığı müdürlüğüne, ilçelerde toplum sağlığı merkezlerine veya bu merkezler tarafından kamuya ait sağlık kuruluşlarına sevk yapılır. (2) Tedbirin uygulanmasına ilişkin giderler Uygulama Yönetmeliğinin 44 üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki usul ve esaslar kapsamında aylık olarak hazırlanacak bordro ile verilen hizmetin niteliği ve süresi üzerinden ödenir. (3) İlgili kurum tarafından şiddet uygulayanın tedaviyi sürdürüp sürdürmediği, tedavinin aşamaları ile sonucu, tedaviyi reddetmesi veya geçerli bir nedeni olmaksızın devam ettirmemesi hâllerinde tedavinin sonucu ivedilikle soruşturmayı yürüten Cumhuriyet Başsavcılığına ve ŞÖNİM'e bilgi verilir."* hükmü yer almaktadır.

2016 yılında ŞÖNİM'lerde 984 kişiye Eğitim ve Rehabilitasyon Programlarına Yönlendirme ve Rehberlik; 4419 kişiye Sağlık Kuruluşunda Muayene veya Tedavi İçin Yönlendirme ve Rehberlik hizmeti sunulmuştur.

Ayrıca konuya ilişkin ayrıntılı bilginin Sağlık Bakanlığından talep edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

5- ASPB/ 6284 Koruma Kararlı Kadınların Oy Kullanma Bilgilerinin Gizliliği / Mart 2017 / bilgi edinme başvurusu
ASPB/ 6284 Koruma Kararlı Kadınların Oy Kullanma Bilgilerinin Gizliliği / yanıt

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI'NA
28.03.2017, İstanbul

BİLGİ TALEP EDEN : Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı
ADRES : Katip Mustafa Çelebi Mahallesi, Anadolu Sokak, No:23
D:7-8
Beyoğlu, İstanbul

KONU : 6284 Sayılı Ailenin Korunmasına ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında, gizlilik kararı almış olan kadınların kimlik bilgilerinin sisteme girişi yapıldığında, kadınların hangi okulda, hangi sandıkta oy vereceklerinin görünmesi nedeni ile, koruma altında olan kadınların karşı karşıya olduğu riskler hakkında talep ve beyanlarımızın sunulmasıdır.

AÇIKLAMALAR :

Uzun bir süredir, kamuoyunda, şiddete maruz kalan ve şiddet tehdit ve tehlikesi altında olan, aynı zamanda 6284 Sayılı Yasa kapsamında gizlilik kararı olan kadınların oy kullanma usulünün nasıl olduğu konusunda belirsizlikler yer almıştır.

Mor Çatı Vakfı, konunun açıklığa kavuşabilmesi için hem Bakanlığı'nızda hem de Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı'na bir başvuruda bulunmuştur. Vakfımız tarafından gerçekleştirilen, bilgi edinme başvurularına, Yüksek Seçim Kurulu'nun göndermiş olduğu, 27 Şubat 2017 ve 69440393-708.01-6816 Sayılı yazısında;

“(…) gizlilik kararı olan kadınların ikamet adresi olarak ŞÖNİM'in bulunduğu yer nüfus müdürlüklerince tescil edilmesi halinde ilgili kişilerin oy kullanması mümkündür. 4. Madde'de sözü edilen sığınaklarda kalan ve gizlilik kararı olan kadınlarla ilgili olarak ise, internet sayfamızda tüm seçmenler için “seçmen sorgulama” hizmetine (T.C. Kimlik Numarası, Nüfusa Kayıtlı Olduğu İl, Nüfusa Kayıtlı Olduğu Sıra No) kimlik bilgileri ile erişilmekte olup kişinin kayıtlı olduğu açık adresi değil, sadece il/ilçe/mahalle bilgisi öğrenilmektedir.”

Şeklinde cevap verilmiştir.

Bakanlığımızın da bildiği üzere, **şiddet tehdidi/tehlikesi altında olan kadınların nüfus bilgilerine ulaşmak şiddet uygulayanlar için son derece kolaydır.** Mor Çatı vakfı başvurusu ve gizlilik kararına sahip birkaç kadın için, seçmen sorgulama işlemini gerçekleştirdiğimizde, kadınların hangi okulda oy kullanacağına dair bilgilerin açık ve herkes tarafından ulaşılabilir olduğu görülmüştür. *(Bazı örnekleri EK-1 olarak sunarız. YSK Sitesinden alınan Sandık Bilgisi Sorgulama Sonucu çıktısının aslı elimizde olup, etik kurallar ve gizlilik ilkeleri gereği kadınların ismi gizlenmiştir.)* **Bu durum, şiddet gören/tehdidi/tehlikesi altında olan kadınların nüfus bilgilerine sahip olan şiddet uygulayanlar tarafından kolaylıkla hangi kadının hangi okulda oy kullanacağı bilgisini öğrenebilmesine neden olacaktır. Bu da, kadınları referandum günü olan 16 Nisan 2017 tarihinde şiddet tehdidi/tehlikesi altında bırakmaktadır.** Zira, gizlilik kararı olan kadınların hangi okulda oy kullanacağını yüksek seçim kurulu web sitesi, “seçmen sorgula” portalı aracılığı ile öğrenen şiddet uygulayanlar , kadınların oy kullanacağı okullara gelip akşama kadar kadınları bekleyebilir,şiddet uygulayabilir, takip edebilir sonuç olarak her türlü biçimde gizlilik kararı olan kadınlara ulaşmış olur.

Dolayısıyla,sığınmakta kalan, 6284 Sayılı Kanun kapsamında koruma ve önleme tedbiri anlamında , gizlilik kararı olan kadınların oy kullanması ile ilgili mevcut uygulama, yeni bir şiddet tehdidi/riski doğurmaktadır.

Yasal düzenlemelerin ve uygulama alt yapısının eksikliğinden kaynaklanan bu durum can güvenliği riski olan ve gizlilik kararından yararlanması gereken kadınlar açısından hayati tehlike doğurmaktadır.

6284 Sayılı Kanun ile birlikte, Bakanlığımızın, **633 Numaralı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de yer alan görevlerinden birinin de;**

**“Kadınlara karşı ayrımcılığı önlemek,
kadının insan haklarını korumak ve
geliştirmek, kadınların toplumsal hayatın
tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan
eşit biçimde yararlanmalarını sağlamak
üzere; ulusal politika ve stratejilerin
belirlenmesini koordine etmek, kadınlara
yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini
yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve
kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında
işbirliği Kadının insan hakları konusunda**

**kamuoyunu bilgilendirmek ve aydınlatmak
suretiyle toplumsal bilinçlenmeyi geliştirmek.
Kadına yönelik her türlü şiddet, tre ve
namus cinayetleri, taciz ve istismarın
nlenmesi için çalışmalarda bulunmak,
kadının aile ve sosyal yaşamdan kaynaklanan
sorunlarının çözümüne destek oluşturmak.**

olduğu göz önünde bulundurularak, yukarıda Vakfımızın işaret ettiği, oy kullanma uygulamasının kadınlar açısından 16 Nisan 2017 referandum günü yeni bir şiddet riski oluşturması nedeni ile aşağıda yer alan taleplerimizi sunarız;

1. Gizlilik kararı olan kadınların seçmen bilgilerinin ve oy kullanma yerlerinin sistemden **gizlenmesi için Yüksek Seçim Kurulu ile gerekli koordinasyonun sağlanması**
2. Gizlilik kararı olan ve koruma altında olan kadınların **oy kullanma temel hakkına ulaşmalarının sağlanması için kadınlara oy kullanma yerlerinin tebliğini, şöNİM ve/veya kaldıkları sığınak, başvurdukları idari birim aracılığı ile elden tebligat yöntemi ile gerçekleştirilmesi için Yüksek Seçim Kurulu ile gerekli koordinasyonun sağlanması**
3. şuana kadar, gizlilik kararı olan kadınların nerede oy kullanacağı bilgisinin sistemde açık olarak yer alması ve şiddet uygulayanların bu bilgiye ulaşmış olması riski olması nedeni ile, kadınların korunması hakkında, olası şiddet tehdidinin gerçekleşmemesi için **bu okullarda gerekli önlemlerin alınması ve/veya kadınların oy kullanma yerlerinin değiştirilmesi ve kadınlara yukarıda açıkladığımız şekilde gizlilik kararına uygun olarak tebliğ yapılması dahil her türlü önlemlerin alınmasını talep ederiz.**

İşbu başvurumuza ilişkin olarak talep ve beyanlarımızın akıbetine ve Bakanlığımızın hangi önlemleri aldığına ilişkin tarafımıza yasal süreler içinde cevap verilmesini talep ederiz.

Saygılarımızla,

Mor atı Kadın Sığınadı Vakfı

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Sayı : 96559647-401-E.41737

12/04/2017

Konu : 6284 sayılı Kanun Kapsamında Gizlilik Kararı Bulunan Kadınların Oy Kullanmaları

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFINA

İlgi : 29.03.2017 tarih ve 2017/678 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza ilgi yazı ile iletilen bilgi edinme talebiniz için hazırlanan cevap metni, yazımız ekinde gönderilmiş olup, ayrıca konu ilgili kuruma iletilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

EK :

1- (Cevap Metni)

Güvenli Elektronik
Aslı ile Ayrıştırıldı
12.1.2017

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://bys.aile.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (awHzE5-/RNy4e-sp4lXU-sraku0-kL2cE7lm) kodunu yazınız.

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı' na ait 29.03.2017 tarih ve 2017/678 sayılı Yazılı Bilgi Edinme Başvurusu için Hazırlanan Cevap Metni

Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden hizmet alan şiddet mağduru kadınların, seçme ve seçilme haklarını kullanmalarına engel teşkil eden herhangi bir mevzuat hükmü bulunmamaktadır. Gerçekleşen seçimlerde, ikamet ettikleri ildeki kadın konukevi hizmetinden yararlanan ve yüksek can güvenliği riski bulunmayan kadınlar ile sosyo-ekonomik yoksunluk nedeniyle kadın konukevi hizmetinden yararlanan kadınların, İl Müdürlüklerimizce, İl Emniyet Müdürlükleri işbirliği ile güvenlik tedbirleri alınmak suretiyle oy kullanacakları sandığa ulaşmaları ve oy kullanmaları sağlanmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı kadın konukeviden hizmet alan kadınlardan, yaşadıkları şiddet nedeniyle yüksek can güvenliği riski taşıyan ve bu nedenle ikamet ettikleri ilden ayrılarak başka bir ildeki kadın konukeviden hizmet alan, haklarında 6284 sayılı Kanun kapsamında koruyucu ve önleyici tedbir kararı bulunan kadınların, isim ve adres bilgilerinin seçmen listelerinde ve kayıtlarda gizliliklerinin sağlanarak, buldukları seçim bölgesinde oy kullanmalarına ilişkin konu yasal düzenlemeyi gerektirdiğinden, Yüksek Seçim Kurulu ile çalışmalar devam etmektedir.

6- ASPB / Sığınak Talepli Başvurularda ŞÖNİM tarafından darp ve cebir raporu istenmesi / Kasım 2017 / bilgi edinme başvurusu
ASPB / Sığınak Talepli Başvurularda ŞÖNİM tarafından darp ve cebir raporu istenmesi / yanıt

21.11.2017
İSTANBUL

T.C.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 2017/808

Konu: Sığınak Talepli Başvurularda ŞÖNİM tarafından darp ve cebir raporu istenmesi hakkında

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal, hukuki ve psikolojik destekler almaktadır. Şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliği için aşağıdaki bilgilendirmeye ilişkin görüşlerinizi talep ederiz.

Vakfımıza başvuran kadınlar arasında ihtiyaçları doğrultusunda bir kadın sığınağına gitmek için Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi'ne (ŞÖNİM) müracaat yapabilmektedir. Özellikle göçmen kadınlardan başvuruları sırasında, kendilerinden darp ve cebir gördüklerine dair rapor istendiği ve bu şekilde rapor getiremeyen kadınların sığınaklara kabul edilmediği şeklinde geri bildirimler almaktayız. Buna dair yakın zamanda başvurusunu aldığımız Suriyeli ve geçici kimliği olan bir kadınla birlikte bizzat deneyimledik. Dayanışma merkezimize gelerek başvuran kadının kocasında yaşadığı fiziksel ve psikolojik şiddeti dinledik. Aynı gün vakfımızın sığınağına kabul edemediğimizden en hızlı şekilde bir kadın sığınağına gidebilmesi için karakola yönlendirdik. Biraz sonra dayanışma merkezimize geri dönen kadın kendisinden darp raporu istendiğini ve raporu olmadığı için sığınağına kabul edilmeyeceğine dair bilgi aldığını söyledi. Bunun üzerine İstanbul Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi'ni arayarak kadının durumu hakkında kısaca bilgi verip polislin darp ve cebir raporu istediğini ve kadını sığınağına götürmek konusunda destek olmadıklarını anlattığımızda telefonu açan görevli (mesai saati dışında olduğu için telefona cevap veren kişi bir sosyal çalışmacıya bağlayamadı) darp ve cebir raporunun istendiğini söyledi. Telefonla konuşan vakıf gönüllümüz ise sığınak hizmetinden yararlanmak için herhangi bir kanıt istenemeyeceğini, beyanını esas almaları gerektiğini ve zaten kadının geldiği zamanda yaşadığı fiziksel şiddetin üzerinden zaman geçmiş olduğu için bu raporu alamayacağını belirtti. Bunun üzerine ŞÖNİM çalışanı karakolu arayıp kadını sığınağına götürmeleri konusunda konuşacaklarını söyledi. Bununla birlikte kadın buna benzer bir durumu daha önce de yaşadığını sığınağına gitmek üzere başvurduğu Esenyurt Kıraç karakolundaki polislin "sığınağına gitmek için kocanı şikâyet etmen gerekir" dediğini, şikâyet etmek istemediği için sığınağına gidemediğini belirtmiştir. Bu yıl yirincisi düzenlenen Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı'nda mülteci ve sığınmacı kadınlarla çalışmalar yürüten kadın örgütleri ve kurumlar da bu durumdaki kadınların söz konusu uygulamayla sıklıkla karşılaştıklarını hatta bir türlü sığınağına gidemediklerini paylaşmışlar ve yaşanan sorunlara dair çözüm getirilmesini talep etmişlerdir.

Bilindiği üzere, her çocuk ve kadının; dil, din, ırk, etnik köken, sınıf, yaşam tarzı, yasal statü, yaş, meslek, engellilik durumu, cinsel kimlik ve yönelim ayrıcalığına maruz kalmadan, sığınak desteği alma hakkı vardır ve bu hak ulusal ve uluslararası yasa ve sözleşmelerle tanınmış en temel insani haklardır.

Nitekim, 5 Ocak 2013 Kadın Konukevlerinin Açılması Ve İşletilmesi Hakkında Yönetmeliğin 3.maddesinin i bendinde de:

“Konukevi: Fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların, şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanmak suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri ve kadın konukevi, sığınmaevi, kadın sığınağı, kadınevi, şefkatevi ve benzeri adlarla açılmış ya da açılacak yatılı sosyal hizmet kuruluşu”

olarak tanımlanmış ve yönetmeliğin devamı maddelerinde de;

“Konukevine kabulünü isteyen kadınlar il müdürlüğüne, ŞÖNİM’e, benzeri görevleri yapan kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili yönlendirici birimlerine veya kolluğa başvurabilirler.”

“Konukevine kabulde kadınlardan herhangi bir belge istenmez. Konukevi yönetimi, resmi kimlik belgesi olmayan kadınların kimlik belgesi edinme işlemlerine destek olur.”

“Şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan bütün kadınlar ve beraberindeki çocukları hiçbir ayırım yapılmadan konukevine kabul edilir.”

Şeklinde tanımlamalarla, sığınağa gitme talebi olan başvurularda özellikle fiziksel şiddete uğramış olmak gibi bir şartın aranmayacağı açıkça yasa hükmü olarak ifade edilmiştir. Kadınlardan istenen darp ve cebir raporu bir yanı sıra sadece fiziksel şiddete dikkat çeken ve bunu tanıyan, psikolojik, ekonomik, ısrarlı takip gibi kanıtlaması güç diğer şiddet türlerinin görünürlüğünü engellemektedir. Bununla birlikte başlı başına sığınağa gitmek için kanıt istenmesi kadının beyanını esas alan ve şiddete maruz kalma ihtimalini dahi gözeten 6284 Sayılı Kanun’la uygulama noktasında çelişmektedir.

Sonuç olarak, yasalara ve uluslararası sözleşmelere aykırı olan bu durum; kadınlar için başta can güvenliği olmak üzere bir çok vahim sonuçlar doğuracak olup, acilen çözülmesi gereken bir sorundur. Bu nedenle, ivedilikle tüm ŞÖNİM’lere, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüklerine ve gerekli tüm birimlere konunun duyurulması ve bu türde uygulamalara mahal verilmemesi için gerekli önlemlerin alınması yolunda işlemlerin yapılmasını ve yapılan işlemler hakkında Vakfımıza bilgi verilmesini önemle rica ederiz.

MOR ÇATI KADIN SIĞINAĞI VAKFI

**Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın 21.11.2017 Tarihli ve 2017/808 sayılı Bilgi Edinme
Başvurusu Kapsamında Hazırlanan Bilgi Notu**

Konu: Sığınak Talepli Başvurularda ŞÖNİM tarafından darp ve cebir raporu istenmesi hakkında

Söz konusu başvuru ile barınma ihtiyacı ile kadın konukevinde kalmak için Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine(ŞÖNİM) başvuruda bulunan yabancı uyruklu kadınlardan, başvurunun kabulü için “darp cebir” raporu talep edildiği, uygulamanın İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Kanun başta olmak üzere şiddetle mücadele mevzuatına aykırı olduğu belirtilmiş ve sorunun çözüme kavuşturulması talep edilmiştir. Bu kapsamda;

ŞÖNİM’ler gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını tek kapı sistemi ile yedi gün yirmi dört saat esasına göre yürüten, insan onuruna yaraşır etkili ve süratli hizmet sunumu sağlayan, kadının ekonomik, psikolojik, hukuki ve sosyal olarak güçlendirilmesi odaklı merkezlerdir.

Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmeliğe göre, konukevine kabulünü isteyen kadınlar il müdürlüğüne, ŞÖNİM’ e, benzeri görevleri yapan kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili yönlendirici birimlerine veya kolluğa başvurabilirler. *Konukevine kabulde kadınlardan herhangi bir belge istenmez. Mülkî amir, aile mahkemesi hâkimi veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk amirinin kararı üzerine ŞÖNİM tarafından ilk kabul birimine veya konukevine kadın kabul edilir.*

ŞÖNİM’ e yapılan başvurularda, kadının yazılı talebi alınır ve yapılacak değerlendirme sonucunda barınma ihtiyacının olduğu tespit edilenler ilk kabul birimine yönlendirilir. Ancak ŞÖNİM tarafından, konukevine kabulü uygun görülen kadın ve beraberindeki çocuklar, durumun gerektirdiği hallerde kabul için aranan bilgi ve belgeler sonradan tamamlanmak üzere doğrudan konukevine gönderilebilir.

Kadınların ilk kabul birimine geçici kabulünün yapılabilmesi için başvuru dilekçesi, ön görüşme formu, kadının konukevi kurallarına uyacağına dair taahhütname, kimlik bilgisi beyanı gereklidir.

ŞÖNİM tarafından geçici kabul ile ilk kabul birimine yerleştirilen kadın ve beraberindeki çocukların, konukevine kabulü sırasında; sosyal inceleme raporu, sosyal inceleme raporu sonucuna göre veya ŞÖNİM' in gerek gördüğü hallerde kadının bulaşıcı ve sürekli tıbbi bakım isteyen bir hastalığı bulunmadığı, ruh sağlığının yerinde olduğu, alkol veya madde bağımlısı olup olmadığına dair sağlık raporu, gerekli görüldüğü takdirde hayati tehlikesinin bulunup bulunmadığına dair kolluk tarafından hazırlanan risk değerlendirme raporları, yapılan mesleki çalışmalara ilişkin raporlar ve müdahale plânının tamamlanması esastır .

Bu kapsamda, Bakanlığımıza bağlı ŞÖNİM ve kadın konukevlerinde sunulan hizmetlerden, şiddet mağduru olan kadınlar ırk, renk, dil, din, tabiiyet, statü gibi hiçbir ayırım gözetilmeden yararlanabilmektedir. Şiddet mağdurunun hassasiyetleri dikkate alınarak, gerekli müdahalenin gecikmeksizin gerçekleştirilmesine özen gösterilmektedir.

7- İçişleri Bakanlığı / Yerel yönetimlere bağlı kadın danışma merkezleri ve sığınaklar / Aralık 2017 / bilgi edinme başvurusu
İçişleri Bakanlığı / Yerel yönetimlere bağlı kadın danışma merkezleri ve sığınaklar / yanıt

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

19.12.2017

Sayı :2017/816

Konu : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11.

Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Açıklamalar :

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal, hukuki ve psikolojik destekler almaktadır. Şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliği için aşağıdaki soruların cevaplarının tarafımıza iletilmesini rica ederiz:

1. Türkiye genelinde kaç belediyenin kadın danışma merkezi vardır? Kadın danışma merkezi olan belediyeler hangileridir?
2. 2016 yılı içerisinde belediyelere bağlı kadın danışma merkezlerine,
 - a) Kaç kadın ve çocuk başvurmuştur? Kadına yönelik şiddet sebebiyle kaç kadın ve çocuk başvurmuştur?
 - b) 18 yaş altında kaç çocuk başvurdu? Başvuran kadınların kaç 18-40, 41-60 yaş aralığındaydı? Başvuran kadınların kaç 61 yaş üstündeydi?
 - c) Başvuran kadın ve çocukların kaç tanesi psikolojik şiddete, kaç tanesi ısrarlı takibe, kaç tanesi fiziksel şiddete, kaç tanesi cinsel şiddet ve tecavüze, kaç tanesi zorla evlendirilmeye, kaç tanesi iş yerinde cinsel tacize, kaç tanesi ekonomik şiddete, kaç tanesi dijital şiddete, kaç tanesi kamusal alanda cinsel tacize maruz kalmıştır?
 - d) Başvuran kadınların kaç tanesi çocuklarının velayeti ve görüş hakkının ihlali sebebiyle başvurmuştur?
 - e) Gelen başvuruların kaç ırsal kaç ı kentsel bölgelerden yapılmıştır? Kaçının nereden başvurduğuna dair bilgi alınamamıştır?
 - f) Gelen başvurularda şiddet uygulayanların kaç ı 18 yaşının altındaydı? Faillerin kaç ı 18-40, 41-60 yaş aralığındaydı? Faillerin kaç ı 61 yaş üstündeydi?
 - g) Gelen başvurularda şiddet uygulayanların kaç ı şiddete maruz kalan kadının partneri (kocas ı ya da sevgilisi), kaç ı şiddete maruz kalan kadının eski partneri (eski kocası ya

da eski sevgilisi), kaç şiddete maruz kalan kadının ebeveyni; kaç şiddete maruz kalan kadının çocuğu, kaç şiddete maruz kalan kadının aile bireyi (anne, baba, partner ve çocuk dışındaki aile bireyleri), kaç şiddete maruz kalan kadının arkadaşı, kaç kadınların tanımadığı kişilerdi? Kaç şiddet uygulayanın şiddet uyguladığı kadınla yakınlık derecesi bilinmiyordu?

3. Türkiye genelinde kaç belediyenin kadın sığınağı vardır? Sığınağı olan belediyeler hangileridir?
4. Belediyelere bağlı kadın sığınaklarında 2016 yılı içerisinde,
 - a) Kaç kadın, kadın sığınaklarında kalmıştır?
 - b) Kaç çocuk ebeveynleri ile birlikte kadın sığınaklarında kalmıştır?
 - c) Kaç kadın talepte bulunmasına rağmen sığınağa yerleştirilmemiştir? Nedenleri nelerdir?
 - d) Sığınakta kalan kadınların sığınakta kalış sürelerinin toplamı kaç gece etmektedir?
 - e) Sığınakta kalan çocukların sığınakta kalış sürelerinin toplamı kaç gece etmektedir?
 - f) Sığınakta kalanların kaç 18 yaşının altındaydı? Kadınların kaç 18-40 yaş, kaç 41-60 yaş aralığındaydı? Kaç tanesi 61 yaş üstündeydi?
 - g) Sığınakta kalan kadın ve çocukların kaç tanesi psikolojik şiddete, kaç tanesi ısrarlı takibe, kaç tanesi fiziksel şiddete, kaç tanesi ekonomik şiddete, kaç tanesi dijital şiddete, kaç tanesi cinsel şiddet ve tecavüze, kaç tanesi zorla evlendirilmeye, kaç tanesi iş yerinde cinsel tacize, kaç tanesi kamusal alanda cinsel tacize maruz kalmıştır? Sığınakta kalan kadınların kaç tanesi çocuklarının velayeti ve görüş hakkı ihlal edilmiştir?
 - h) Sığınakta kalan kadın ve çocukların kaç tanesi sığınakta kalmadan önce kırsal bölgede ikamet ediyordu? Sığınakta kalan kadın ve çocukların kaç tanesi sığınakta kalmadan önce şehir merkezinde ikamet ediyordu?
 - i) Şiddet uygulayanların kaç 18 yaşının altındaydı? Kaç 18-40 yaş arasında, kaç 41-60 yaş aralığındaydı? Şiddet uygulayanların kaç 61 yaş üstündeydi?
 - j) Sığınakta kalan kadınlara şiddet uygulayanların kaç kadının partneri (kocası ya da sevgilisi), kaç kadının eski partneri (eski kocası ya da eski sevgilisi), kaç kadının ebeveyni; kaç kadının çocuğu, kaç kadının aile bireyi (anne, baba, partner ve çocuk dışındaki aile bireyleri), kaç kadının arkadaşı, kaç kadınların tanımadığı kişilerdi? Kaç şiddet uygulayanın şiddet uyguladığı kadınla yakınlık derecesi bilinmiyordu?
 - k) Sığınakta kalan kadınların kaç tanesi sığınaktan ayrıldıktan sonra şiddet uygulayandan bağımsız bir yaşam kurdu? Sığınakta kalan kadınların kaç tanesi sığınaktan ayrıldıktan sonra şiddet uygulayanla yaşamaya devam etti?

Saygılarımızla,

MOR ÇATI KADIN SIĞINAĞI VAKFI

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : 62811978-622.03-E.499
Konu : Dilekçe (Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı)

27/12/2017

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFI
Katip Mustafa Çelebi Mah. Anadolu Sk. No:23/7-8
Beyoğlu/İSTANBUL

Genel Müdürlüğümüze Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında faks olarak gönderilen 19/12/2017 tarihli ve 816/2017 sayılı yazınız incelenmiştir.

Talep edilen bilgilerin Genel Müdürlüğümüz kayıtlarında bulunmadığı, bu nedenle 4982 sayılı Kanunun 5'inci maddesinde "...Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler." hükmü nedeniyle konu hakkında özel bir çalışma gerekeceğinden işlem yapılamamıştır.

Dilenirse ilgili belediyelerden veya Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından talep edilebileceği değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

[Redacted]

Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır
22.12.2017
[Redacted]
Uzman
[Signature]

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (aDUZ4C-4cHwHb-a0Wh1E-eTbvYH-M+Y/kmpN) kodunu yazınız.

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE

19.12.2017

Sayı :2017/817

Konu : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11. Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Açıklamalar :

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal, hukuki ve psikolojik destekler almaktadır.

Türkiye'nin de taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi'nin 11. maddesinin 1. fıkrasının a bendine göre imzacı devletler "Bu Sözleşme kapsamında kalan her türlü şiddet olayıyla ilgili birleştirilmemiş istatistiksel veriyi düzenli aralıklarla toplayacaklardır". Aynı maddenin 4. fıkrasına göre "Taraflar bu fıkra uyarınca toplanan bilgilerin kamuoyunun erişimine açık olmasını sağlayacaklardır."

İstanbul Sözleşmesi'nin 10. maddesinde kadına yönelik şiddeti önleme ve bununla mücadele mekanizmalarının etkili işleyebilmesi için bir koordinasyon kurumunun oluşturulacağı belirtilmiştir. Bu madde koordinasyon kurumunun görevlerinden birini "...bu Sözleşme kapsamındaki her türlü şiddeti önleme ve bunlarla mücadeleye yönelik politika ve tedbirlerin koordinasyonu, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirmesinden sorumlu bir veya birden fazla kurumu belirleyecek veya kuracaktır. Bu kurumlar Madde 11'de belirtildiği gibi verilerin toplanmasını koordine edecek, verileri analiz edecek ve sonuçlarının dağıtımını sağlayacaktır" şeklinde tanımlanmaktadır. Bu maddede tanımlanan koordinasyonu KSGM yürütmektedir. Bu sebeple şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliği için aşağıdaki soruların cevaplarının tarafınızdan vakfımıza iletilmesini rica ederiz:

1. Türkiye genelinde kaç tane Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi bulunmaktadır? Mevcut ŞÖNİM'ler hangi illerde bulunmaktadır?
2. Türkiye genelinde kaç belediyenin kadın danışma merkezi vardır? Kadın danışma merkezi olan belediyeler hangileridir?
3. Türkiye genelinde kaç tane STK'nın kadın danışma merkezi bulunmaktadır? Bu merkezler hangi illerde bulunmaktadır?
4. ŞÖNİMLER, belediyelere bağlı kadın danışma merkezleri, STKlar ayrı ayrı ele alınacak şekilde 2016 yılı içerisinde;
 - a) Kaç kadın ve çocuk başvurmuştur? Kadına yönelik şiddet sebebiyle kaç kadın ve çocuk başvurmuştur?
 - b) 18 yaş altında kaç çocuk başvurdu? Başvuran kadınların kaç 18-40, 41-60 yaş aralığındaydı? Başvuran kadınların kaç 61 yaş üstündeydi?

- c) Başvuran kadın ve çocukların kaç tanesi psikolojik şiddete, kaç tanesi ısrarlı takibe, kaç tanesi fiziksel şiddete, kaç tanesi cinsel şiddet ve tecavüze, kaç tanesi zorla evlendirilmeye, kaç tanesi iş yerinde cinsel tacize, kaç tanesi ekonomik şiddete, kaç tanesi dijital şiddete, kaç tanesi kamusal alanda cinsel tacize maruz kalmıştır?
- d) Başvuran kadınların kaç tanesi çocuklarının velayeti ve görüş hakkının ihlali sebebiyle başvurmuştur?
- e) Gelen başvuruların kaç kırsal kaç kentsel bölgelerden yapılmıştır? Kaçının nereden başvurduğuna dair bilgi alınmamıştır?
- f) Gelen başvurularda şiddet uygulayanların kaç 18 yaşının altındaydı? Faillerin kaç 18-40, 41-60 yaş aralığındaydı? Faillerin kaç 61 yaş üstündeydi?
- g) Gelen başvurularda şiddet uygulayanların kaç şiddete maruz kalan kadının partneri (kocas ya da sevgilisi), kaç şiddete maruz kalan kadının eski partneri (eski kocası ya da eski sevgilisi), kaç şiddete maruz kalan kadının ebeveyni; kaç şiddete maruz kalan kadının çocuğu, kaç şiddete maruz kalan kadının aile bireyi (anne, baba, partner ve çocuk dışındaki aile bireyleri), kaç şiddete maruz kalan kadının arkadaşı, kaç kadınların tanımadığı kişilerdi? Kaç şiddet uygulayanın şiddet uyguladığı kadınla yakınlık derecesi bilinmiyordu?
5. Türkiye genelinde ASPB'ye bağlı kaç kadın sığınağı vardır? Bu sığınaklar Kaç belediyenin kadın sığınağı vardır? Kaç adet STK'lara bağlı kadın sığınağı vardır? Türkiye genelinde toplamda kadın sığınağı bulunan il ve ilçe sayısı kaçtır? Kaç ilde ve ilçede kadın sığınağı bulunmamaktadır? Bu sığınakların toplam kapasitesi kaç kadın ve çocuğa hizmet verebiliyor?
6. ASPB'ye bağlı kadın sığınakları, belediyelere bağlı kadın sığınakları ve STK'lara bağlı kadın sığınaklarında, ayrı ayrı ele alınacak şekilde, 2016 yılı içerisinde,
- a) Kaç kadın, kadın sığınaklarında kalmıştır?
- b) Kaç çocuk ebeveynleri ile birlikte kadın sığınaklarında kalmıştır?
- c) Kaç kadın talepte bulunmasına rağmen sığınağa yerleştirilmemiştir? Nedenleri nelerdir?
- d) Sığınakta kalan kadınların sığınakta kalış sürelerinin toplamı kaç gece etmektedir?
- e) Sığınakta kalan çocukların sığınakta kalış sürelerinin toplamı kaç gece etmektedir?
- f) Sığınakta kalanların kaç 18 yaşının altındaydı? Kadınların kaç 18-40 yaş, kaç 41-60 yaş aralığındaydı? Kaç tanesi 61 yaş üstündeydi?
- g) Sığınakta kalan kadın ve çocukların kaç tanesi psikolojik şiddete, kaç tanesi ısrarlı takibe, kaç tanesi fiziksel şiddete, kaç tanesi ekonomik şiddete, kaç tanesi dijital şiddete, kaç tanesi cinsel şiddet ve tecavüze, kaç tanesi zorla evlendirilmeye, kaç tanesi iş yerinde cinsel tacize, kaç tanesi kamusal alanda cinsel tacize maruz kalmıştır? Sığınakta kalan kadınların kaç tanesi çocuklarının velayeti ve görüş hakkı ihlal edilmiştir?
- h) Sığınakta kalan kadın ve çocukların kaç tanesi sığınakta kalmadan önce kırsal bölgede ikamet ediyordu? Sığınakta kalan kadın ve çocukların kaç tanesi sığınakta kalmadan önce şehir merkezinde ikamet ediyordu?
- i) Şiddet uygulayanların kaç 18 yaşının altındaydı? Kaç 18-40 yaş arasında, kaç 41-60 yaş aralığındaydı? Şiddet uygulayanların kaç 61 yaş üstündeydi?
- j) Sığınakta kalan kadınlara şiddet uygulayanların kaç kadının partneri (kocas ya da sevgilisi), kaç kadının eski partneri (eski kocası ya da eski sevgilisi), kaç kadının ebeveyni; kaç kadının çocuğu, kaç kadının aile bireyi (anne, baba, partner ve çocuk dışındaki aile bireyleri), kaç kadının arkadaşı, kaç kadınların tanımadığı kişilerdi? Kaç şiddet uygulayanın şiddet uyguladığı kadınla yakınlık derecesi bilinmiyordu?
- k) Sığınakta kalan kadınların kaç tanesi sığınaktan ayrıldıktan sonra şiddet uygulayandan bağımsız bir yaşam kurdu? Sığınakta kalan kadınların kaç tanesi sığınaktan ayrıldıktan sonra şiddet uygulayanla yaşamaya devam etti?

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Sayı : 13494116-400-E.7806

19/01/2018

Konu : Bilgi Talebi-Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

MOR ÇATI KADIN SIĞINAĞI VAKFI

İlgi : 22.12.2017 tarihli ve 817 sayılı yazınız.

İlgi tarihli bilgi edinme talebiniz için hazırlanan cevap metni yazımız ekinde
iletilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

EK :

1- EK 1- Cevap Metni

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır
19.01.2018

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://bys.aile.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek
(ajeUck-VN3Cqg-gI0rAG-x8d91X-adm0xG5g) kodunu yazınız.

**Mor atı Kadın Sığınağı Vakfı'nın 19.12.2017 Tarihli Bilgi Edinme Başvurusu
Kapsamında Hazırlanan Bilgi Notu**

Sayı : 2017/817

Konu : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11. Maddesinde öngörölen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Açıklamalar:

Mor atı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal, hukuki ve psikolojik destekler almaktadır.

Türkiye'nin de taraf olduğu İstanbul Sözleşmesinin 11. maddesinin 1. fıkrasının a bendine göre imzacı devletler "Bu Sözleşme kapsamında kalan her türlü şiddet olayıyla ilgili birleştirilmemiş istatistiksel veriyi düzenli aralıklarla toplayacaklardır". Aynı maddenin 4. fıkrasına göre "Taraflar bu fıkra uyarınca toplanan bilgilerin kamuoyunun erişimine açık olmasını sağlayacaklardır."

İstanbul Sözleşmesinin 10. maddesinde kadına yönelik şiddeti önleme ve bununla mücadele mekanizmalarının etkili işleyebilmesi için bir koordinasyon kurumunun oluşturulacağı belirtilmiştir. Bu madde koordinasyon kurumunun görevlerinden birini "...bu Sözleşme kapsamındaki her türlü şiddeti önleme ve bunlarla mücadeleye yönelik politika ve tedbirlerin koordinasyonu, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirmesinden sorumlu bir veya birden fazla kurumu belirleyecek veya kuracaktır. Bu kurumlar Madde 11 'de belirtildiği gibi verilerin toplanmasını koordine edecek, verileri analiz edecek ve sonuçlarının dağıtımını sağlayacaktır" şeklinde tanımlamaktadır. Bu maddede tanımlanan koordinasyonu KSGM yürütmektedir. Bu sebeple şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliği için aşağıdaki soruların cevaplarının tarafınızdan vakfımıza iletilmesini rica ederiz:

SORU 1) Türkiye genelinde kaç tane Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi bulunmaktadır? Mevcut ŞÖNİM'ler hangi illerde bulunmaktadır?

SORU 2) Türkiye genelinde kaç belediyenin kadın danışma merkezi vardır? Kadın danışma merkezi olan belediyeler hangileridir?

SORU 3) Türkiye genelinde kaç tane STK'nın kadın danışma merkezi bulunmaktadır? Bu merkezler hangi illerde bulunmaktadır?

SORU 4) ŞÖNİM'ler, belediyelere bağlı kadın danışma merkezleri STK'lar ayrı ayrı ele alınacak şekilde 2016 yılı içerisinde;

a) Kaç kadın ve çocuk başvurmuştur? Kadına yönelik şiddet sebebiyle kaç kadın ve çocuk başvurmuştur?

b) 18 yaş altında kaç çocuk başvurdu? Başvuran kadınların kaç 18-40, 41-60 yaş aralığındaydı? Başvuran kadınların kaç 61 yaş üstündeydi?

c) Başvuran kadın ve çocukların kaç tanesi psikolojik şiddete, kaç tanesi ısrarlı takibe, kaç tanesi fiziksel şiddete, kaç tanesi cinsel şiddet ve tecavüze, kaç tanesi zorla evlendirilmeye, kaç tanesi iş yerinde cinsel tacize, kaç tanesi ekonomik şiddete, kaç tanesi dijital şiddete, kaç tanesi kamusal alanda cinsel tacize maruz kalmıştır?

d) Başvuran kadınların kaç tanesi çocuklarının velayeti ve görüş hakkının ihlali sebebiyle başvurmuştur?

e) Gelen başvuruların kaç ırsal kaç kentsel bölgelerden yapılmıştır? Kaçının nereden başvurduğuna dair bilgi alınmamıştır?

f) Gelen başvurularda şiddet uygulayanların kaç 18 yaşının altındaydı? Faillerin kaç 18-40, 41-60 yaş aralığındaydı? Faillerin kaç 61 yaş üstündeydi?

g) Gelen başvurularda şiddet uygulayanların kaç ıddete maruz kalan kadının partneri (kocas ı ya da sevgilisi), kaç ıddete maruz kalan kadının eski partneri (eski kocası ya da eski sevgilisi), kaç ıddete maruz kalan kadının ebeveyni; kaç ıddete maruz kalan kadının çocuğu, kaç ıddete maruz kalan kadının aile bireyi (anne, baba, partner ve çocuk dışındaki aile bireyleri), kaç ıddete maruz kalan kadının arkadaşı, kaç kadınların tanımadığı kişilerdi? Kaç şiddet uygulayanın şiddet uyguladığı kadınla yakınlık derecesi bilinmiyordu?

CEVAP 1-2-3-4) Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddet olgusunun nedenleri, varlığı ve sonuçları ile tek elden ve çok yönlü mücadele edebilmek için Aralık 2017 itibarıyla, 68 İlde (Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Aksaray, Amasya, Ankara, Antalya, Ardahan, Balıkesir, Bartın, Batman, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Düzce, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Gümüşhane, Hakkâri, Hatay, Iğdır, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Karaman, Kars, Kayseri, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Kilis, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mardin, Mersin, Muğla, Muş, Nevşehir, Osmaniye, Rize, Sakarya, Samsun, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon, Tunceli, Uşak, Van, Yalova, Zonguldak) hizmetlerini sürdüren Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin (ŞÖNİM) 81 ilde hizmet vermeye başlaması için çalışmalar yürütülmektedir.

ŞÖNİM'ler gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını tek kapı sistemi ile yedi gün yirmi dört saat esasına göre yürüten, insan onuruna yaraşır etkili ve süratli hizmet sunumu sağlayan, kadının ekonomik, psikolojik, hukuki ve sosyal olarak güçlendirilmesi odaklı merkezlerdir.

6284 sayılı Kanun çerçevesinde ŞÖNİM bünyesinde bulunan psiko-sosyal destek birimi tarafından gerekli psiko-sosyal destek hizmeti verilmektedir. Bu birimlerde, şiddet mağduru ile görüşme yapılmakta, gerekli raporlar hazırlanmakta, verilecek hizmet modeli belirlenmekte, sorunun çözümüne ilişkin destek, rehberlik hizmetleri yürütülmekte ve koordine etmektedir. Müdahale kapsamında tedbir planı hazırlanmakta ve sonuçları izlenmektedir. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinden 2016 yılında 37.680 kadın ve 10.711 çocuk hizmet almıştır.

Kadın Danışma Merkezleri'ne dair detaylı bilginin İçişleri Bakanlığı'ndan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

SORU 5) Türkiye genelinde ASPB'ye bağlı kaç kadın sığınağı vardır? Bu sığınaklar Kaç belediyenin kadın sığınağı vardır? Kaç adet STK'lara bağlı kadın sığınağı vardır? Türkiye genelinde toplamda kadın sığınağı bulunan il ve ilçe sayısı kaçtır? Kaç ilde ve ilçede kadın sığınağı bulunmamaktadır? Bu sığınakların toplam kapasitesi kaç kadın ve çocuğa hizmet verebiliyor?

SORU 6) ASPB'ye bağlı kadın sığınakları, belediyelere bağlı kadın sığınakları ve STK'lara bağlı kadın sığınaklarında, ayrı ayrı ele alınacak şekilde, 2016 yılı içerisinde,

a) Kaç kadın, kadın sığınaklarında kalmıştır?

b) Kaç çocuk ebeveynleri ile birlikte kadın sığınaklarında kalmıştır?

e) Kaç kadın talepte bulunmasına rağmen sığınağa yerleştirilmemiştir? Nedenleri nelerdir?

d) Sığınakta kalan kadınların sığınakta kalış sürelerinin toplamı kaç gece etmektedir?

e) Sığınakta kalan çocukların sığınakta kalış sürelerinin toplamı kaç gece etmektedir?

f) Sığınakta kalanların kaçı 18 yaşının altındaydı? Kadınların kaçı 18-40 yaş, kaçı 41-60 yaş aralığındaydı? Kaç tanesi 61 yaş üstündeydi?

g) Sığınakta kalan kadın ve çocukların kaç tanesi psikolojik şiddete, kaç tanesi ısrarlı takibe, kaç tanesi fiziksel şiddete, kaç tanesi ekonomik şiddete, kaç tanesi dijital şiddete, kaç tanesi cinsel şiddet ve tecavüze, kaç tanesi zorla evlendirilmeye, kaç tanesi iş yerinde cinsel tacize, kaç tanesi kamusal alanda cinsel tacize maruz kalmıştır? Sığınakta kalan kadınların kaç tanesi çocuklarının velayeti ve görüş hakkı ihlal edilmiştir?

h) Sığınakta kalan kadın ve çocukların kaç tanesi sığınakta kalmadan önce kırsal bölgede ikamet ediyordu? Sığınakta kalan kadın ve çocukların kaç tanesi sığınakta kalmadan önce şehir merkezinde ikamet ediyordu?

i) Şiddet uygulayanların kaçı 18 yaşının altındaydı? Kaçı 18-40 yaş arasında, kaçı 41-60 yaş aralığındaydı? Şiddet uygulayanların kaçı 61 yaş üstündeydi?

j) Sığınakta kalan kadınlara şiddet uygulayanların kaçı kadının partneri (kocas ya da sevgilisi), kaçı kadının eski partneri (eski kocası ya da eski sevgilisi), kaç kadının ebeveyni; kaç kadının çocuğu, kaç kadının aile bireyi (anne, baba, partner ve çocuk dışındaki aile bireyleri), kaç kadının arkadaşı, kaç kadınların tanımadığı kişilerdi?

Kaç şiddet uygulayanın şiddet uyguladığı kadımla yakınlık derecesi bilinmiyordu?

k) Sığınakta kalan kadınların kaç tanesi sığınaktan ayrıldıktan sonra şiddet uygulayandan bağımsız bir yaşam kurdu? Sığınakta kalan kadınların kaç tanesi sığınaktan ayrıldıktan sonra şiddet uygulayanla yaşamaya devam etti?

CEVAP 5-6) 31 Aralık 2017 itibariyle Türkiye genelinde Bakanlığımıza bağlı 80 ilde 102 kadın konukevi 2667 kapasite ile yerel yönetimlere bağlı 11 ilde 33 kadın konukevi 745 kapasite ile, STK'lara bağlı 1 kadın konukevi 20 kapasite ile, diğer kamu kurumlarına (Göç İdaresi Genel Müdürlüğü) bağlı 1 kadın konukevi 12 kapasite ile olmak üzere toplam 137 kadın konukevi 3444 kapasite ile hizmet vermektedir. Kadın konukevi bulunmayan tek il olan Bitlis'te kadın konukevi açılış çalışmaları devam etmektedir.

Kadın konukevlerinde şiddet mağduru kadınlara hiçbir ayırım gözetilmeden ve sadece kadının beyanı dikkate alınmak suretiyle hizmet verilmektedir. Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden hizmet almak üzere başvurup konukevine yerleştirilmeyen kadın bulunmamaktadır.

2016 yılında, Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden 29612 kadın ve beraberindeki 17956 çocuk olmak üzere 47568 kişi, yerel yönetimlere bağlı kadın konukevlerinden 2088 kadın ve beraberindeki 1433 çocuk olmak üzere 3521 kişi, sivil toplum kuruluşlarına bağlı kadın konukevlerinden 66 kadın ve beraberindeki 23 çocuk olmak üzere 89 kişi hizmet almıştır.

9- ASPB / 6284 sayılı Kanun başvuruları, kadın cinayetlerine ilişkin istatistikler /
Aralık 2017 / bilgi edinme başvurusu
ASPB / 6284 sayılı Kanun başvuruları, kadın cinayetlerine ilişkin istatistikler / yanıt

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Bilgi İçin: Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı

**19.12.2017
İSTANBUL**

Sayı _____ :2017 / 818

Konu _____ : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11. Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Acıklamalar :

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal, hukuki ve psikolojik destekler almaktadır.

Türkiye'nin de taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi'nin 11. maddesinin 1. fıkrasının a bendine göre imzacı devletler "Bu Sözleşme kapsamında kalan her türlü şiddet olayıyla ilgili birleştirilmemiş istatistiksel veriyi düzenli aralıklarla toplayacaklardır". Aynı maddenin 4. fıkrasına göre "Taraflar bu fıkra uyarınca toplanan bilgilerin kamuoyunun erişimine açık olmasını sağlayacaklardır."

İstanbul Sözleşmesi'nin 10. maddesinde kadına yönelik şiddeti önleme ve bununla mücadele mekanizmalarının etkili işleyebilmesi için bir koordinasyon kurumunun oluşturulacağı belirtilmiştir. Bu madde koordinasyon kurumunun görevlerinden birini "...bu Sözleşme kapsamındaki her türlü şiddeti önleme ve bunlarla mücadeleye yönelik politika ve tedbirlerin koordinasyonu, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirmesinden sorumlu bir veya birden fazla kurumu belirleyecek veya kuracaktır. Bu kurumlar Madde 11'de belirtildiği gibi verilerin toplanmasını koordine edecek, verileri analiz edecek ve sonuçlarının dağıtımını sağlayacaktır" şeklinde tanımlamaktadır. Bu maddede tanımlanan koordinasyonu KSGM yürütmektedir. Bu sebeple şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliği için aşağıdaki soruların cevaplarının tarafınızdan vakfımıza iletilmesini rica ederiz:

1. 2016 yılı içerisinde,
 - a) Kaç kişi, kadına yönelik şiddet konusunda polis ve jandarmaya ihbarda bulundu?
 - b) Kaç kadın şiddete maruz kaldığını beyan ederek polis ve jandarmaya ihbarda bulundu?
 - c) Kaç kadın şiddete maruz kaldığını beyan ederek kolluk kuvvetlerine, Cumhuriyet Savcılıklarına, Aile Mahkemelerine ve mülki amirlere 6284 sayılı Kanuna dayanarak koruma kararı çıkartma talebinde bulundu?

- d) Kaç kadına polis ve jandarma tarafından 6284 sayılı Kanuna dayanarak re'sen koruma kararı çıkartıldı?
 - e) Kaç kadına Aile Mahkemesi tarafından 6284 sayılı Kanuna dayanarak koruma kararı çıkartıldı?
 - f) Kaç kadına Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 6284 sayılı Kanuna dayanarak koruma kararı çıkartıldı?
 - g) Kaç kadına mülki amirler tarafından 6284 sayılı Kanuna dayanarak koruma kararı çıkartıldı?
2. 2016 yılı içerisinde,
- a) Kaç kadın erkekler tarafından öldürüldü?
 - b) Faillerin kaç öldürülen kadının partneri (kocas ya da sevgilisi), eski partneri (eski kocası ya da eski sevgilisi), kaç ebeveyni; kaç çocuğu, kaç öldürülen kadının aile bireyi (anne, baba, partner ve çocuk dışındaki aile bireyleri), kaç failin aile bireyi, kaç öldürülen kadının arkadaşı, kaç kadınların tanımadığı kişilerdi? Kaç failin öldürülen kadınla yakınlık derecesi bilinmiyordu?
 - c) Kaç çocuk erkekler tarafından öldürüldü?
 - d) Faillerin kaç öldürülen çocukların babası/üvey babası, kaç annesi/üvey annesi; kaç kardeşi, kaç öldürülen çocuğun akrabası, kaç partneri, kaç eski partneri, kaç belirtilen kategoriler dışında tanıdığı kişiler, kaç çocukların tanımadığı kişilerdi? Kaç failin öldürülen çocukla yakınlık derecesi bilinmiyordu?

Saygılarımızla,
MOR ÇATI KADIN SIĞINAĞI VAKFI

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Sayı : 13494116-400-E.137582
Konu : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu

29/12/2017

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFI

İlgi : 19.12.2017 tarihli ve 818 sayılı yazınız.

İlgi tarihli bilgi edinme başvurunuz kapsamında hazırlanan cevap metni ekte tarafınıza

Bakan a.
Genel Müdür

EK :

1- Bilgi Edinme Başvurusu Cevap Metni

29/12/2017 Aile ve Sosyal Politikalar Uzman Yardımcısı : Sibel ARSLAN
29/12/2017 Daire Başkanı : Mustafa ÇADIR
29/12/2017 Genel Müdür Yardımcısı : Hülya YAVUZ

Güvenli Elektronik İmzalı

Aslı ile Aynıdır

29/12/2017

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://bys.aile.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (z500/4-QEmjDk-EgZoyI-G+PMIo-4j+1A5cD) kodunu yazınız.

**MOR ÇATI Kadın Sığınağı Vakfı'nın 2017/818 Sayılı Bilgi Edinme Başvurusu İçin
Hazırlanan Cevap Metni**

Sayı :2017/818

Konu : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince sorularınızın yazılı cevaplarının gönderilmesi hakkında taleplerinizin sunulması

SORU 1: 2016 yılı içerisinde,

- a) Kaç kişi, kadına yönelik şiddet konusunda polis ve jandarmaya ihbarda bulundu?
- b) Kaç kadın şiddete maruz kaldığını beyan ederek polis ve jandarmaya ihbarda bulundu?
- c) Kaç kadın şiddete maruz kaldığını beyan ederek kolluk kuvvetlerine, Cumhuriyet Savcılıklarına, Aile Mahkemelerine ve mülki amirlere 6284 sayılı Kanuna dayanarak koruma kararı çıkartma talebinde bulundu?
- d) Kaç kadına polis ve jandarma tarafından 6284 sayılı Kanuna dayanarak re'sen koruma kararı çıkartıldı?
- e) Kaç kadına Aile Mahkemesi tarafından 6284 sayılı Kanuna dayanarak koruma kararı çıkartıldı?
- f) Kaç kadına Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 6284 sayılı Kanuna dayanarak koruma kararı çıkartıldı?
- g) Kaç kadına mülki amirler tarafından 6284 sayılı Kanuna dayanarak koruma kararı çıkartıldı?

CEVAP 1:

- a) b) : Söz konusu bilgiler İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı'nın veri sistemi üzerinde toplanmaktadır. Konuya ilişkin ayrıntılı bilgilerin ilgili kurumlardan temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.
- c) d) e) f) g) : Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet olaylarına ilişkin güncel veriler Adalet Bakanlığı UYAP sistemi, İçişleri Bakanlığı POL-NET ve Jandarma Genel Komutanlığı'nın veri sistemi üzerinde toplanmaktadır. Konuya ilişkin ayrıntılı bilgilerin ilgili kurumlardan temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

SORU 2: 2016 yılı içerisinde,

- a) Kaç kadın erkekler tarafından öldürüldü?
- b) Faillerin kaç öldürülen kadının partneri (kocas ya da sevgilisi), eski partneri (eski kocası ya da eski sevgilisi), kaç ebeveyni; kaç çocuğu, kaç öldürülen kadının aile bireyi (anne," baba, partner ve çocuk dışındaki aile bireyleri), kaç failin aile bireyi, kaç öldürülen kadının arkadaşı, kaç kadınların tanımadığı kişilerdi? Kaç failin öldürülen kadınla yakınlık derecesi bilinmiyordu?
- c) Kaç çocuk erkekler tarafından öldürüldü?
- d) Faillerin kaç öldürülen çocukların babası/üvey babası, kaç annesi/üvey annesi; kaç

kardeşi, kaçı öldürülen çocuğun akrabası, kaçı partneri, kaçı eski partneri, kaçı belirtilen kategoriler dışında tanıdığı kişiler, kaçı çocukların tanımadığı kişilerdi? Kaçı failin öldürülen çocukla yakınlık derecesi bilinmiyordu?

CEVAP 2:

- a) b) c) d) : Kadın cinayeti sayıları ve faile ilişkin bilgilere göre dağılımı konusundaki güncel veriler esas olarak Adalet Bakanlığı UYAP sistemi, İşişleri Bakanlığı POL-NET ve Jandarma Genel Komutanlığı'nın veri sistemi üzerinde toplanmaktadır. Konuya ilişkin daha ayrıntılı bilgilerin ilgili kurumlardan temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE
19.12.2017 İSTANBUL

Sayı _____ :2017 / 815

Konu _____ : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11. Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Açıklamalar :

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal, hukuki ve psikolojik destekler almaktadır.

Türkiye'nin de taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi'nin 11. maddesinin 1. fıkrasının a bendine göre imzacı devletler "Bu Sözleşme kapsamında kalan her türlü şiddet olayıyla ilgili birleştirilmemiş istatistiksel veriyi düzenli aralıklarla toplayacaklardır". Aynı maddenin 4. fıkrasına göre "Taraflar bu fıkra uyarınca toplanan bilgilerin kamuoyunun erişimine açık olmasını sağlayacaklardır."

İstanbul Sözleşmesi'nin 24. maddesine göre "Taraflar bu Sözleşme kapsamındaki her türlü şiddet olayıyla ilgili olarak telefonla arayanlar için, gizliliğe bağlı kalarak veya arayanların kimliklerinin açıklanmamasına gereken dikkati göstererek, ülke çapında 7 gün 24 saat esasına göre faaliyet gösteren ücretsiz telefon hatlarının oluşturulması için gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaklardır." Türkiye'de her türlü şiddet olayında aranabilecek 7/24 çalışan ücretsiz tek telefon hattı ALO 183 olduğu için kadın yönelik şiddet alanında ulusal verilerin elde edilebileceği önemli mekanizmalardan biridir.

İstanbul Sözleşmesi'nin 10. maddesinde kadına yönelik şiddeti önleme ve bununla mücadele mekanizmalarının etkili işleyebilmesi için bir koordinasyon kurumunun oluşturulacağı belirtilmiştir. Bu madde koordinasyon kurumunun görevlerinden birini "...bu Sözleşme kapsamındaki her türlü şiddeti önleme ve bunlarla mücadeleye yönelik politika ve tedbirlerin koordinasyonu, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirmesinden sorumlu bir veya birden fazla kurumu belirleyecek veya kuracaktır. Bu kurumlar Madde 11'de belirtildiği gibi verilerin toplanmasını koordine edecek, verileri analiz edecek ve sonuçlarının dağıtımını sağlayacaktır" şeklinde tanımlanmaktadır. Bu maddede tanımlanan koordinasyonu KSGM yürütmektedir. Bu sebeple şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliği için aşağıdaki soruların cevaplarının tarafınızdan vakfımıza iletilmesini rica ederiz:

1. Alo 183 Danışma Hattı'na 2016 yılı içerisinde
 - a) Toplamda kaç çağrı gelmiştir?

- b) Gelen aramaların kaç kadına yönelik şiddet konusunda destek almak için yapılmıştır? Bu konuda destek almak için arayan kaç kişi birden fazla kez aradı? Tekrarlayan çağrılarla birlikte toplamda kaç çağrı kadına yönelik şiddet ile ilgilidir?
 - c) Kadına yönelik şiddet konusunda destek almak için yapılan aramaların kaçında şiddete uğrayan kadın kendisi için destek istedi?
 - d) Kadına yönelik şiddet konusunda destek almak için yapılan aramaların kaçında kişiler bir aile bireyi için destek istedi?
 - e) Kadına yönelik şiddet konusunda destek almak için yapılan aramaların kaçında kişiler bir komşusu için destek istedi?
 - f) Kadına yönelik şiddet konusunda destek almak için yapılan aramaların kaçında kişiler bir arkadaşı için destek istedi?
 - g) Kadına yönelik şiddet konusunda destek almak için yapılan aramaların kaçında kişiler şiddeti uygulayan kişiydi?
 - h) Kadına yönelik şiddet konusunda yapılan aramalar kapsamında Alo 183 ne tür destekler sağlamıştır? Bu konuda arayan kaç kadın ve çocuğa sadece telefonda destek sunulmuştur? Şiddete maruz kaldığı için yüz-yüze destek verilen kadın ve çocukların kaç bu desteğe Alo 183 tarafından yönlendirilmiştir? Kaç kadın ve çocuk için yetkili diğer devlet kurumlarıyla görüşülmüştür / iş birliği yapılmıştır? Alo 183'ün yönlendirilmesiyle kaç kadın ve çocuk sığınağa yerleştirilmiştir? Kaç kadın ve çocuğa hukuki süreçlerinde ve kadına yönelik şiddet konusunda yetkili diğer kurumlarla görüşmesi esnasında refakat edilmiştir? Kaç kadın ve çocuk doğrudan diğer kurumlara yönlendirilmiştir?
 - i) Arayan kadın ve çocukların kaç tanesi psikolojik şiddete, kaç tanesi ısrarlı takibe, kaç tanesi fiziksel şiddete, kaç tanesi ekonomik şiddete, kaç tanesi dijital şiddete, kaç tanesi cinsel şiddet ve tecavüze, kaç tanesi zorla evlendirilmeye, kaç tanesi iş yerinde cinsel tacize, kaç tanesi kamusal alanda cinsel tacize maruz kalmıştır?
2. 2016 yılı içerisinde Alo 183 Danışma Hattı'na toplamda ne kadar bütçe ayrıldı? 2016 yılı içerisinde Alo 183 Danışma Hattı'na kadına yönelik şiddet ile ilgili verdiği destekler konusunda ne kadar bütçe ayrıldı?
3. Alo 183 Danışma Hattı'nda kaç personel çalışmaktadır? Personellerin hepsi kadına yönelik şiddet alanında çağrılara yanıt veriyor mu? Kadına yönelik şiddet alanında gelen çağrılara yanıt veren personel sayısı kaçtır? Kadına yönelik şiddet alanında gelen çağrılara yanıt veren personelin kaç kadına yönelik şiddet alanında eğitim almıştır?

**Saygılarımızla,
MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFI**

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Sayı : 13494116-400-E.10148
Konu : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu

25/01/2018

MOR ÇATI KADIN SIĞINAĞI VAKFI

İlgi : 22.12.2017 tarihli ve 815 sayılı yazı.

İlgi tarihli bilgi edinme başvurunuz kapsamında hazırlanan cevap metni ekte tarafınıza sunulmaktadır.

Bakan a.
Genel Müdür

EK :

1- Bilgi Edinme Başvurusu Cevap Metni

25/01/2018 Aile ve Sosyal Politikalar Uzman Yardımcısı : [REDACTED]
25/01/2018 Daire Başkanı : [REDACTED]
25/01/2018 Genel Müdür Yrd. : [REDACTED]

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://bys.aile.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (Ku7Ps5-enNirG-ToEFIO-qux3u0-LTtnIcxG) kodunu yazınız.

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sok. No: 10/ A Kat: 20-21 Çankaya/ Ankara/ Türkiye
Telefon No: (312)705 91 77 Dahili: 9178 Faks: (312)705 91 94
e-Posta: info.ksgm@aile.gov.tr İnternet Adresi: <http://kadinstatusu.aile.gov.tr/iletisim>

Bilgi için: [REDACTED]
Aile ve Sosyal Politikalar Uzman Yardımcısı

Güvenli Elektronik İmzalı
Aslı ile Aynıdır
25.01.2018

**MOR ÇATI Kadın Sığınağı Vakfı'nın 2017/815 Sayılı Bilgi Edinme Başvurusu İçin
Hazırlanan Cevap Metni**

Savı :2017/815

Konu : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince sorularınızın yazılı cevaplarının gönderilmesi hakkında taleplerinizin sunulması

SORU 1: *Alo 183 Danışma Hattına 2016 yılı içerisinde;*

- a) *Toplamda kaç çağrı gelmiştir?*
- b) *Gelen aramaların kaç kadına yönelik şiddet konusunda destek almak için yapılmıştır? Bu konuda destek almak için arayan kaç kişi birden fazla kez aradı? Tekrarlayan çağrılarla birlikte toplamda kaç çağrı kadına yönelik şiddet ile ilgilidir?*
- c) *Kadına yönelik şiddet konusunda destek almak için yapılan aramaların kaçında şiddete uğrayan kadın kendisi için destek istedi?*
- d) *Kadına yönelik şiddet konusunda destek almak için yapılan aramaların kaçında kişiler bir aile bireyi için destek istedi?*
- e) *Kadına yönelik şiddet konusunda destek almak için yapılan aramaların kaçında kişiler bir komşusu için destek istedi?*
- f) *Kadına yönelik şiddet konusunda destek almak için yapılan aramaların kaçında kişiler bir arkadaşı için destek istedi?*
- g) *Kadına yönelik şiddet konusunda destek almak için yapılan aramaların kaçında kişiler şiddeti uygulayan kişiydi?*
- h) *Kadına yönelik şiddet konusunda yapılan aramalar kapsamında Alo 183 ne tür destekler sağlamıştır? Bu konuda arayan kaç kadın ve çocuğa sadece telefonda destek sunulmuştur? Şiddete maruz kaldığı için yüz yüze destek verilen kadın ve çocukların kaç bu desteğe Alo 183 tarafından yönlendirilmiştir? Kaç kadın ve çocuk için yetkili diğer devlet kurumlarıyla görüşülmüştür / iş birliği yapılmıştır? Alo 183'ün yönlendirilmesiyle kaç kadın ve çocuk sığınağa yerleştirilmiştir? Kaç kadın ve çocuğa hukuki süreçlerinde ve kadına yönelik şiddet konusunda yetkili diğer kurumlarla görüşmesi esnasında refakat edilmiştir? Kaç kadın ve çocuk doğrudan diğer kurumlara yönlendirilmiştir?*
- i) *Arayan kadın ve çocukların kaç tanesi psikolojik şiddete, kaç tanesi ısrarlı takibe, kaç tanesi fiziksel şiddete, kaç tanesi ekonomik şiddete, kaç tanesi dijital şiddete, kaç tanesi cinsel şiddet ve tecavüze, kaç tanesi zorla evlendirilmeye, kaç tanesi iş yerinde cinsel tacize, kaç tanesi kamusal alanda cinsel tacize maruz kalmıştır?*

CEVAP 1:

Alo 183 Sosyal Destek Hattına 2016 yılı içerisinde toplam 241.027 adet çağrı gelmiştir. Bu çağrılardan 40.830'u kadın hizmetleri hakkında bilgi talebine ilişkindir.

SORU 2: *2016 yılı içerisinde Alo 183 Danışma Hattına toplamda ne kadar bütçe ayrıldı? 2016 yılı içerisinde Alo 183 Danışma Hattına kadına yönelik şiddet ile ilgili verdiği destekler konusunda ne kadar bütçe ayrıldı?*

SORU 3: Alo 183 Danışma Hattında kaç personel çalışmaktadır? Personellerin hepsi kadına yönelik şiddet alanında çağrılara yanıt veriyor mu? Kadına yönelik şiddet alanında gelen çağrılara yanıt veren personel sayısı kaçtır? Kadına yönelik şiddet alanında gelen çağrılara yanıt veren personelin kaçı kadına yönelik şiddet alanında eğitim almıştır?

CEVAP 2-3: Alo 183 hattı Bakanlığımız Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine bağlı olarak 7/24 esasına göre çalışmaktadır. Alo 183 Sosyal Destek Hattı aracılığı ile aile, kadın, çocuk, engelli, yaşlı, şehit yakınları ile gaziler ve gazi yakınlarına yönelik hizmetlere ilişkin çağrılar değerlendirilerek rehberlik ve danışmanlık hizmeti sunulmaktadır. İhmal, istismar ve şiddet vakaları veya töre ve namus cinayetlerinin önlenmesi için tedbir mahiyetindeki ihbarlar da alınmakta, durumun aciliyeti göz önünde bulundurularak vakanın bulunduğu ilde görevli Acil Müdahale Ekip Sorumlusuna ve/veya kolluk kuvvetlerine bildirilmektedir. Acil Müdahale Ekibi vakayı değerlendirmekte, gerekli durumlarda emniyet veya jandarma birimleri ile koordinasyon sağlayarak, en kısa zamanda müdahale edilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, kadına yönelik şiddet alanında çağrılara cevap veren personelin tamamı şiddet alanında eğitim almıştır.

11- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü / Aile konutu şerhi / Şubat 2018 / bilgi edinme başvurusu
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü / Aile konutu şerhi / yanıt

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE
14.02.2018 İSTANBUL

Sayı _____ : 2018 / 841

Konu _____ : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11.

Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Açıklamalar :

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal ve psikolojik destekler almaktadır.

Bu başvurularda, kadınların maruz kaldığı şiddet türlerinin en önemlilerinden birinin ekonomik şiddet olduğu görülmektedir. Aile içerisinde üretmelerine rağmen mülk edinmeleri kocaları tarafından engellenen kadınlar gerek evlilik içerisinde gerekse de boşanma süreçleri ve sonrasında, kocalarının haksız tasarrufları nedeniyle, oturdukları konutları kaybetmek tehlikesi ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu nedenle; Türk Medeni Kanunu 194. Maddesinde,

“Eşlerden biri, diğer eşin açık rızası bulunmadıkça, aile konutu ile ilgili kira sözleşmesini feshedemez, aile konutunu devredemez veya aile konutu üzerindeki hakları sınırlayamaz.

Rızayı sağlayamayan veya haklı bir sebep olmadan kendisine rıza verilmeyen eş, hâkimin müdahalesini isteyebilir. Aile konutu olarak özgülünen taşınmaz malın maliki olmayan eş, tapu kütüğüne konutla ilgili gerekli şerhin verilmesini isteyebilir. Aile konutu eşlerden biri tarafından kira ile sağlanmışsa, sözleşmenin tarafı olmayan eş, kiralayana yapacağı bildirimle sözleşmenin tarafı hâline gelir ve bildirimde bulunan eş diğeri ile müteselsilen sorumlu olur.”

şeklinde düzenleme ile tapu maliki olmayan eşin oturulan konuta Aile Konutu şerhi koydurmasına olanak tanınmış ve 17.08.2013 tarih ve 2013/150 sayılı Tapu Sicil Tüzüğünde bu işlemin Tapu Sicil Müdürlüklerince yapılacağı belirtilmiştir.

Vakfımızın yukarıda belirtilen amaçları doğrultusunda da bugüne kadar Tapu Müdürlükleri nezdinde bu şerhi koyduran kadın sayısına ulaşmak gereği bulunmaktadır.

Türkiye'nin de taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi'nin 11. maddesinin 1. fıkrasının a bendine göre imzacı devletler “Bu Sözleşme kapsamında kalan her türlü şiddet olayıyla ilgili birleştirilmemiş istatistiksel veriyi düzenli aralıklarla toplayacaklardır”. Aynı maddenin 4. fıkrasına göre “Tarafklar bu fıkra uyarınca toplanan bilgilerin kamuoyunun erişimine açık olmasını sağlayacaklardır.”

Hükmü gereği de bu istatistiki bilginin Bakanlığınızdan edinilmesi amacıyla ve şiddetten kurtulmak isteyen kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliğini sağlamak üzere, aşağıdaki soruların cevaplarının tarafınızdan vakfımıza iletilmesini rica ederiz:

1-2013 yılından bugüne kadar Tapu Sicil Müdürlükleri nezdinde, aile konutu şerhi koydurmayı kaç kadın talep etmiştir?

2-Bu talep doğrultusunda aynı sürede Tapu Sicil Müdürlüklerinde kaç işlem gerçekleştirilmiştir?

3-Aynı sürede bu taleple Tapu Sicil Müdürlüklerine başvuran erkek sayısı ve gerçekleştirilen işlem sayısı kaçtır?

**Saygılarımızla,
MOR ÇATI KADIN SIğINAğI VAKFI**

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı

Sayı : 50880659-622.03-E.470262
Konu : Bilgi ve Belge Talepleri

19.02.2018

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFINA

İlgi : 14.02.2018 tarihli ve 2018/841 sayılı yazınız.

İlgi yazınıza istinaden TAKBİS veri tabanında yapılan sorgulamada; 2013 yılından itibaren yapılan Aile Konutu Şerhi Tesisi işlemleri incelenmiş olup cinsiyeti erkek olarak işaretli maliklerin üzerine 50684 adet, cinsiyeti kadın olarak işaretli maliklerin üzerine 9679 adet, cinsiyeti bilinmeyen olarak işaretli maliklerin üzerine 183 adet Aile Konutu Şerhi Tesisi işlemi yapılmış görülmektedir. TAKBİS veri tabanı istatistiksel bir veri tabanı olmayıp bilgi amaçlı olarak, yapılan işlemlerden çıkan sorgulama sonucu ve taşınmazın maliki olmayan eşin şerh verdiği göz önünde bulundurulursa 50684 adet kadın, 9679 adet erkek Aile Konutu Şerhi Tesisi işlemi gerçekleştirmiş görülmektedir. Tapu Müdürlükleri hukuk ve mevzuat çerçevesinde uygun olan her talebi yerine getirmekle yükümlü oldukları için talep sayısı ile işlem sayılarının eşit olduğu düşünülebilir.

Bilgilerinize rica ederim.

 e-imzalıdır

Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanı

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanununun 5 maddesi gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : PQHTBSEDODRYZPTWMECM Evrak Takip Adresi: <http://belgedogrulama.tkgm.gov.tr>
Dikmen Cad. No:14 06100 Çankaya/ANKARA
Tel: 0 312 551 46 62 Faks: 0 312 413 68 05
bilgiteknolojileri@tkgm.gov.tr

Bilgi için:
Araştırmacı

